

From: Mogens G. Rasmussen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 20:29:10 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: høringsvar, indsigelse Vindmøller ved Broholm

Til Svendborg Kommune

Som jeg har erfaret laver de store vindmøller ved Broholm en kraftig infralyd støj, som er skadelig selv på større afstand. Jeg vil ikke udsættes for en mulig sundhedsfare.

Derfor er jeg imod vindmøllerne.

Med venlig hilsen

Mogens Gammelgaard Rasmussen

Højskolevej 29, 5882 Vejstrup

From: jørgen hansen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 19:59:54 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Megamøller ved Broholm

Til Svendborg kommune

Jeg har erfaret at vindmøllerne ødelægger mennesker og dyrs helbred, ved deres støj. Så undgå at ødelægge medborgeres helbred, og spar penge i kommunekassen. Tænk længere end til i dag. Cittaslow, tid til omtanke, så tænk jer nu om og undgå, at genere jeres borgere, mere end højst nødvendigt!!!

Ifølge naturstyrelsen Haraldsgade 53,DK-2100 København Ø er vindmøller til stor fare for Flagermus (der er 5 arter i området).

Citat:

Det har vist sig at vindmøllers roterende blade kan forårsage tab af flagermus. På baggrund af direkte observationer mener flagermuseksperter, at det sker fordi vindmøllernes tårne og blade tiltrækker store mængder af insekter, således at der på visse årstider kan forekomme store ansamlinger af insekter på og omkring vindmøllerne. Insekterne sidder på eller flyver omkring møllerne hele vejen op (Ahlen et al.2007, Ahlen 2010). Formodentlig tiltrækker møllerne insekter af flere grunde, det kan være fordi de i dagens løb er blevet opvarmet af solen og derfor udstråler varme om natten, men andre faktorer spiller også ind. Det er typisk i sådanne situationer at flagermusene omkommer. Man har også observeret at flagermusarter, der normalt flyver i lav højde, som fx. Damflagermus og Vandflagermus kan finde på at ændre adfærd og flugthøjde og jage insekter hele vejen op ad vindmøllerne. Problemet er størst i perioden fra ca. sidste halvdel af juli og frem i efteråret, fordi det er her at de store ansamlinger af insekter optræder. Citat slut. flagermus er som bekendt fredet og må ikke slås ihjel, og deres habitat må ikke ødelægges.

Bla. andet på grund af ovenstående, er jeg imod vindmøller til lands.

Stop vindmøller til lands.

Vindmøller er ikke grøn energi, tværtimod det er stål, glasfiber og kemi på højt plan.

Venligst Jørgen Hansen

Fuglehavevej 12
5883 Oure

From: Bent Poulsen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 19:58:33 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar ang. Vindmøller ved Broholm.

Hej.

Vi ønsker ikke, at der opsættes 3 store vindmøller ved Broholm. Sådanne møller hører til på havet.

Venlig hilsen
Bent og Laila Poulsen
Albjergvej 43
5883 Oure.

From: Lone Nørlund Gregersen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 19:47:53 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse imod vindmøllerne ved Broholm slot

Jeg gør hermed indsigelser imod de forslåede vindmøller ved Broholm Slot!

Grunden er:

- støjgenerne der vil opstå,
- det røde lys i toppen af møllerne,
- de ødelægger den smukke udsigt og natur omkring hele området, hvorfra de kan ses.
- området er attraktivt for turister
- området har stor historisk værdi for hele Danmarks forståelse
- vindstyrken er slet ikke optimal i forhold vindmøller. -Faktisk er vindforholdene mere optimale på Langeland, hvis byrådet vælger at de skal være i vores alle sammens smukke Sydfyn.
- regeringen har vedtaget at der skal bygges tre havvindmølleparker, som producerer mere strøm end Danmark kan forbruge og som vil være klart mere effektive, end de tre Der foreslås opstillet ved Tange å.

Jeg foreslår at byrådet foreslår bygherrerne at sætte solcelleanlæg op istedet, det har flere kommuner haft stor held med, bl.a. Silkeborg.

Måske kunne kommunen også undersøge mulighederne for vandstrømsenergi eller bølgeenergi.

Derudover håber jeg, hvis byrådet mener, området skal skæmmes af disse vindmøller, er klar til at tilbyde alle lodsejere indenfor de 4.5 km fra vindmøllerne, Ekspropriation til lodsejernes fordel! Vi er mange, der er flyttet hertil og bor her fordi, her er stille og smukt.

Sommerhilsner
Lone Nørlund Gregersen
Tøjsmosevej 13
5883 Oure
22895209

From: Ayoe Falcke
Sent: Sun, 16 Aug 2020 19:42:46 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Vindmøller ved Broholm

Til Svendborg Kommune

Vi er til genbrug, bæredygtighed og alternative energi former.
Vi ønsker også vindmøller på SydFyn men ikke for en hver pris.

Der er dog ingen der har kunne forestille sig at Kommunens byråds medlemmer har stemt for et så stort mølle projekt på land, der er så markant i den ellers smukke SydFynske natur. Et projekt til gene for dyr og mennesker i deres nærhed.

Et sådan mølle projekt burde til en hver tid opføres på havet og ikke på land.

Ganske få har ind til for kort tid siden kendt til dette mølle projekt og omfanget af dette.

Kun på grund af lokale ildsjæle er det kommet frem hvor store møllerne egentlig skal være og det kan kun undre os her i lokal området at Kommunens byråds medlemmer her stemt for, eller her de over hovedet været klar over hvad de har sagt ja til.

Dette projekt virker som om det udelukkende er et tiltag for pengenes skyld og ikke med tanke på natur og mennesker som den grønne energi ellers skulle være til gavn for.

Med venlig hilsen

Peder Hildebert Falcke

Sendt fra min iPad

From: Carsten Gaarde
Sent: Sun, 16 Aug 2020 19:31:56 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse mod vindmøller ved Broholm

Jeg gør hermed indsigelse mod de planlagte vindmøller ved Broholm.

Jeg er bestemt ikke imod grøn energi, men man/i skal tænke jer om. At opføre vindmøller af den størrelse i et naturskønt område, som mange turister ynder at besøge, er helt galt.

Derudover er der følgende punkter:

- Det er et fredet område med rigt dyreliv
- De vil være skæmmende i et kæmpe område
- Støjen vil være ulidelig
- Vindkort viser at det slet ikke er en optimal placering
- Huspriserne vil falde drastisk i området
- Svært at få tilflyttere indenfor støjområdet
- Og mange flere

Hvis i, meget mod forventning, vælger at gennemføre projektet, forventer jeg at i kommer med et realistisk tilbud om ekspropriere vores hus, da vi ligger vel indenfor 4,5 km zonen.

Carsten Gaarde
Tøjsmosevej 13

VINDBRO294

From: Karin Juul
Sent: Sun, 16 Aug 2020 19:00:55 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse mod opførelse af vindmøller ved Broholm GodsThurø 16.docx
Attachments: Indsigelse mod opførelse af vindmøller ved Broholm GodsThurø 16.docx, ATT00001.txt

Sender hermed min indsigelse mod opførelsen af vindmøller ved Broholm.

Uforstående overfor at man ønsker at opstille så store vindmøller i dette område.

Alt den støj og gener der vil blive tilføjet området.

Den "lydløse" støj fra vindmøllerne

De planlagte møller ved Broholm bliver Danmarks største. Ifølge kommunens projektbeskrivelse støjer de næsten ikke, men man undervurderede møllernes infralyd støj. Undersøgelser af de tyske myndigheder viser, at store vindmøller laver infralyd støj uanset vindretning på ca. 90 dB i 1 km afstand og ca. 75 dB i 3 km afstand. Den kan ikke høres, men kan måles i en afstand af 50 km.

Det går yderligere frem af de tyske myndigheders undersøgelser, at flere tests og videnskabelig forskning viser dens sundhedsfarlige virkning for beboerne. Kroppen kan ikke tilvænnedes trykbølgenes vibrationer, den bliver mere sensibel. En stor del af befolkningen bliver syg og hver femte alvorligt syg. Typisk findes skader i hjerte-kar systemet, nervesystemet og i ørene med en stor vifte af symptomer som hver for sig kan føre til invaliditet. Farligst er infralyden når den ligger under 10 Hz med over 75 dB. Denne grænse overskrides på en afstand af ca. 3 km fra møllen, men kan variere alt efter blæsevejret. Infralyd støj kan ikke afskærmes, hverken med jordvolde eller betonmure og den produceres også når møllen står stille. Det er kendt at bygninger kan begynde at vibrere i op til 3 km fra møllen. Selv vindmøller med deres grønne energi kan forårsage sundhedsskader.

Beskæmmende at de folkevalgte ikke vil passe bedre på dem der har valgt dem.

Mvh Karin Juul
Ellekildevej 2, Thurø
5700 Svendborg

From: Søs Brinkmann
Sent: Sun, 16 Aug 2020 18:55:11 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Vindmøller ved Broholm

Hej.

Da jeg bor inden for 4,5 km zonen af det planlagte sted for 150 meter høje vindmøller ved Broholm vil jeg gerne give min mening til kende.

Så store møller vil genere med meget støj og forringe husenes værdi. Især støjen finder jeg svær at leve med for både mennesker og dyr.

Derfor: NEJ TAK til 150 meter høje vindmøller.

Møller i den højde hører til ude på havet.

Venlig hilsen

Søs Brinkmann

Tøjsmosevej 4

Brudager

5883 Oure

tlf.: 2020 5421

mail: toejsmosevej@gmail.com

From: Lars Larsen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 18:42:03 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Kæmpevindmøller ved Broholm

Til Svendborg Kommune.

Hermed en indsigelse i mod de massive vindmøller der ønsket opsat ved Broholm slot.

Jeg vil gerne henvise til de undersøgelser der allerede nu ligger tilgængelige ift. direkte støjgener og også indirekte i form af infralyd.

Rent æstetisk vil det også være en fatal beslutning.

Kære beslutningstagere i denne sag.

Vis at i er folkevalgte og dermed også lytter til os i denne meget følsomme og afgørende sag.

Venlig hilsen

Lars Larsen

Boelsmosevej 7

5883 Oure

E-mail. las73@live.dk

Mobil +45 26 30 39 87

From: Lone Antonisen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 18:27:35 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar til projekt "Vindmøller på Broholm"

Jeg vil gerne klage over placeringen af de 2 vindmøller på Broholms ejendom, den såkaldte Davrehoismarken, hvor der er begravelsesplads og hele området har rigtig meget kulturhistorie.

Med venlig hilsen
Lone Antonisen
Fuglehavevej 18
5883 Oure

Sendt fra [Outlook](#)

From: Dorthe Fischer
Sent: Sun, 16 Aug 2020 18:25:19 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: vindmøller, Broholm

Til Svendborg kommune

Jeg går absolut ind for grøn energi, men de projekterede møller ved Broholm forekommer mig at være alt for store til området.

Vi har i forvejen 5, om end mindre, møller ved Klingstrup.

Så vidt jeg ved, vil de store møller forårsage en kraftig infralyd støj, som er skadelig for sundheden, dette ønsker jeg ikke, at min familie og jeg, eller andre feks børn, skal udsættes for.

Derfor er jeg imod de store vindmøller ved Broholm.

Vh Dorthe Fischer
Egemosevej 32
5882 Vejstrup

Sendt fra [Mail](#) til Windows 10

From: Lise Nyboe
Sent: Sun, 16 Aug 2020 18:09:25 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Mega vindmøller nær Lundeberg

Jeg har hørt en masse om støjniveauet når/hvis møllerne kommer op.

Jeg kan ikke forstå, at der ikke nogle steder er anført de støjgener, som det uvilkaarligt giver med alle de mange jetfly der overflyver ved Lundeberg også.

Jeg er selvfølgelig i mod at de kommer op her, er fastligget på Lundeberg camping.

Og tænker på alle de gener det vil give miljøet og naturen rundt om.

Er meget stemt for at der bliver sat et solvarme anlæg op i stedet.

Mvh

Lise Nyboe

Sendt fra min iPhone

VINDBRO288

From: Per Helleskov
Sent: Sun, 16 Aug 2020 17:59:22 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar vedrørende vindmøllerne ved Broholm
Importance: Normal

Da jeg har planer om opførelse af aftægtsbolig i forbindelse med generationsskifte, vil jeg gerne klage over placeringen af den sydlige mølle på Niels Madsens ejendom, da vindmøllens placering fratager mig retten til opførelse af aftægtsbolig. Jeg er fuldtidslandmand og min ejendom er på over 30 ha.

Med venlig hilsen

Per Helleskov
Fuglehavevej 18
5883 Oure

From: Michael Schmidt Sørensen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 16:43:06 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Vindmøller ved Broholm Slot

Til Svendborg Kommune

Jeg vil med denne skrivelse udtrykke min modstand mod projektet ved Broholm Slot, der inderbærer opstilling af tre vindmøller. Idet man ikke til fulde kender de miljø- og helbredsmæssige konsekvenser ved opstilling af vindmøller i denne størrelse, bør kommunen ikke give tilladelse til projektet.

Michael Schmidt Sørensen
Månevænget 5
5883 Oure

From: Lene Vilhelmsen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 16:31:25 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Vindmøller ved broholm og Lundeborg

Vi ønsker som de fleste at vi skal overgå til meget mere grøn energi, men vi bliver meget bekymret, når vi læser om planerne med at opsætte tre høje vindmøller på 150 meter ved Broholm og Lundeborg.

Vi bliver allermest bekymret over konsekvensen af støjen Og ikke mindst infralyden der efter sigende kan måles op til 50 km. Undersøgelser har vist at dette simpelthen kan gøre folk syge.

Vi tænker også på naturen og dyrelivet og mangler meget mere information og fakta vedr. konsekvensen om bl.a. infralyd. Forefindes der danske undersøgelser vedr. konsekvens af støj fra de 150 meter høje vindmøller- og ikke kun en administrativ udregning .

Når dette er sagt synes vi at så høje vindmøller Udelukkende hører til på havet og ikke på land. Dette skal også ses i forholdet til at netop området ved broholm og Lundeborg har så ringe vindmåling at der aldrig vil være en optimal udnyttelse. Det hænger ikke sammen.

Så vi håber meget at både højde og placering Af vindmøllerne nøje bliver genovervejet og at der kan indtænkes alternativer til glæde for alle.

Venlig hilsen

Lene og Tom vilhelmsen

Engvejen 8

Lundeborg

Sendt fra min iPad

From: Hjelholts Uldspinderi
Sent: Sun, 16 Aug 2020 16:13:00 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Cc: mail@hjelholt.dk;connydagmar@hotmail.com
Subject: Partshøringssvar vedr. Vindmølleprojekt øst for Broholm

Partshøringssvar vedr. Vindmølleprojekt øst for Broholm.

Fra ejendommen Broholmsvej 15 5884 Gudme, Conny Dagmar Hjelholt.

Gudme. 16. august 2020.

Vores ejendom ligger på Broholmsvej 15, stik vest for alle tre møller. Ca 1400 – 1500 m fra den nordligste, som jeg vurderer til være den der er tættest på.

Jeg er meget bekymret og frygter for, at vi bliver ramt af støjgener. Især ud fra beregninger, der er lavet ved Broholm slot og huse - Det nærmeste ligger kun ca 900m stik øst for vores ejendom. Beregningerne er lavet ved max 8 m/s, hvor værdierne ligger højt. Hvad kommer lydstyrkerne op på når de blæser mere? Bliver støjen højere end det er sundhedsmæssigt forsvarligt? jeg er bekymret for gener, både fra den hørbare og den lavfrekvente støj. – Begge typer, og især den lavfrekvente støjs følgerikninger frygter jeg er en belastning for helbredet både for vi beboere og vores dyr.

Fra haven og på vores tilhørende marker vil vi tydeligt kunne se møllerne. Jeg er bekymret for, at de bliver for dominerende og vil ødelægge det smukke kulturlandskab vi har især i området omkring- og øst for Broholm.

Med dette vindmølleprojekt, frygter jeg at livskvaliteten, helbredet, trivslen og glæden ved at bo på Broholmsvej 15 bliver væsentlig forringet både for os og vores efterkommere.

Conny Dagmar Hjelholt

Broholmsvej 15

5884 Gudme

Denne mail er blevet scanner for vira af AVG-antivirussoftware.
www.avg.com

From: cars1023@mail.dk
Sent: Sun, 16 Aug 2020 15:53:11 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: vindmøller

Til Svendborg Kommune

Bemærkning.

Jeg har på det seneste fulgt debatten om vindmøllerne ved Broholm. Umiddelbart bliver jeg lidt bekymret. Vi er glade for vores hus på Østervangen 5 i Oure og tænker over hvad det her kan få af konsekvenser. [REDACTED]

[REDACTED] Vi lever sammen og derfor får det formodentlig nogle store fælles konsekvenser. Kan vi overhovedet blive boende??

Jeg går selv ind for grøn energi og flere vindmøller i Danmark. Men når det er sagt må man også spørge sig selv om, hvornår de hører til på havet. Vi har i dag en teknologi og viden der gør, at kæmpe møller placeres bedre på havet end i et lille lokalsamfund og de mange mennesker det berører. Det bør vel indgå væsentligt i overvejelserne.

Med Venlig Hilsen

Carsten Hansen

Østervangen 5
5883 Oure

From: Birgitte Grice
Sent: Sun, 16 Aug 2020 15:36:42 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Protest

Jeg er meget bekymret for miljøet og iøvrigt for turismen heromkring.
Kan iøvrigt tilslutte mig de mange protestskrivelser som er indkommet til kommunen.
Det vil være så trist at ødelægge et naturskønt område.
Så store møller høre til ude i havet!

Med venlig hilsen
Birgitte Grice
Caroline Amalievej 6
5874 Hesselager

mange protestskrivelser

Sendt fra min iPad

From: Poul Henriksen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 15:25:08 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse mod vindmøller
Attachments: Vindmøller indsigelse 16.8.2020.pdf

Til Svendborg Kommune.

Hermed fremsendes indsigelse mod plan for vindmøller ved Broholm.
Se venligst vedlagte pdf fil.

Med venlig Hilsen

Birthe Henriksen og Poul R. Henriksen
Brudagervej 36
5882 Vejstrup
Tlf. 6228 1775, mobil: 2424 4175
Mail: henriksen@adr.dk

Hjemmeside: www.vejstrupvin.dk

Vejstrup d. 16.8.2020.

Til Svendborg Kommune.

Indsigelse mod godkendelse af plan for opførelse af de tre store vindmøller ved Broholm.

Vi er bekendt med at de planlagte 150 m store vindmøller ved Broholm bl.a. laver infralyd støj uanset vindretning på ca. 75 dB i ca. 3 km afstand. Denne støj vil også omfatte vores ejendom.

Vi er også bekendt med, at det ikke kan afvises, at denne infralyd støj kan være betydelig sundhedsskadelig i form af bl.a. skader i kredsløbsorganerne, nervesystemet og høresystemet med en bred vifte af symptomer, som hver for sig kan føre til invaliditet.

Det er vores opfattelse at sundhed og livskvalitet er en værdi, som vi alle skal være med til at værne om – selv om det kan være ubekvemt for forskellige interesser. Menneskers sundhed, valg af livsstil og bosted bør ikke tilsidesættes for økonomiske interesser.

Vi er selv stærke fortalere for grøn energi - men ikke uanset konsekvenserne. Af den grund har vi på vores ejendom installeret såvel solvarme- som solcelleanlæg.

Indtil det er bevist at disse 150 m høje vindmøller ikke har sundhedsskadelige virkninger, vil vi på det kraftigste opfordre til, at kommunen tager de nødvendige menneskelige hensyn og undlader at godkende planen for opførelsen af nævnte vindmøller. Vi ønsker ikke at kommunen udsætter vores husstand for risikoen for betydelig sundhedsskadelig påvirkning.

Venlig hilsen

Birthe og Poul Henriksen

Brudagervej 36

5882 Vejstrup.

VINDBRO281

From: anders Herskind
Sent: Sun, 16 Aug 2020 15:24:56 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Vindmøller ved Broholm

Til Svendborg Kommune

Vi er alvorligt bekymrede for at lavfrekvent støj fra de påtænkte vindmøller ved Broholm vil skade trivsel og sundhed hos mennesker og dyr i miles omkreds, og mener derfor møllerne var bedre placeret på havet.

Med venlig hilsen

Anne og Anne Herskind

Albjergvej 80

5883 Oure

Sendt fra [Mail](#) til Windows 10

From: pia lidegaard
Sent: Sun, 16 Aug 2020 14:56:55 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Stop megavindmøllerne ved Broholm

Til Svendborg Kommunes byråd

Under henvisning til den planlagte opførelse af 150 m høje vindmøller ved Broholm, tillader jeg mig at komme med en dybfølt protest. Jeg bor kun 1,5 km fra den planlagte opsætning af møllerne og er dybt bekymret for hvilke gener det vil medføre.

Er det virkelig muligt at de medlemmer i byrådet, der stemmer for af hensyn til den grønne omstilling og miljøet, ikke tænker på de mennesker og dyr, der skal leve i omgivelserne af disse møller? Betyder det virkelig ikke noget, at netop miljøet og dets beboere skal udsættes for møllernes infralyd og dermed ubehagelige, måske endog ulidelige støj? Og hvorfor placere 3 vindmøller i et område, hvor vinden overhovedet ikke blæser tilstrækkeligt til at opnå den ønskede udnyttelse?

Samtidig er det også en gåde at byrådet overhovedet kan overveje at placere vindmølleindustri i et område, som selvsamme byråd tidligere har anset for at være så unikt, at der ikke skulle være industri af hensyn til det smukke og uforstyrrede landskab.

Venlig hilsen
Pia Lidegaard

From: Mette Theilgaard
Sent: Sun, 16 Aug 2020 14:54:57 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar angående opsætning af megavindmøller ved Broholm

I mit høringssvar protesterer jeg imod opstillingen af 3 megavindmøller ved Broholm. Vindmøllerne vil ødelægge den samhörighed der, både historisk og landskabsmæssigt, er mellem Broholm og hele området omkring Lundeberg. I Naturstyrelsens vejledning om planlægning og tilladelse til opsætning af vindmøller henstilles der til, at der tages et omfattende hensyn til såvel den landskabelige påvirkning som til de øvrige interesser i det åbne land, herunder nabobeboelser. I den reviderede bekendtgørelse bruges udtrykket værdifuld natur og landskaber og det må området omkring Broholm vel siges at være. I en bilagsrapport fra 2014 har byrådet jo også ment, at vindmøller ville skabe visuel uro i herregårdsmiljøet omkring Broholm gods. Og i 2013 har byrådet vurderet, at de store vindmøller bør placeres i større og mere robuste landskaber og i mindre tæt befolkede landskaber end Svendborg rummer.

I Energiplan Fyn fra 2016 opfordres der til, at der lægges vægt på Fyns befolkningstæthed, en jævnt fordelt bebyggelse og landskabelige interesser og der nævnes muligheden for at placere vindmøllerne langs den fynske motorvej, hvilket flere ser som en mulighed. Endvidere advares der mod at opstille vindmøller på arealer med dårlige vindforhold, hvilket Energistyrelsen også advarer imod, og det gælder jo for området ved Broholm, hvilket en af investorerne netop har angivet som grund for, at møllerne skal være 150m høje.

Jeg protesterer også imod hele processen omkring beslutningen. I Energiplan Fyn fra 2014 står der, at en tidlig og målrettet borgerinddragelse bør sikre, at flest muligt føler sig godt informeret til at træffe deres beslutning på et så oplyst grundlag som muligt og at kommunen bør overveje muligheden for at inddrage borgerne ud over hvad lovgivningen kræver. En hel del borgere føler sig taget på sengen her og det er helt urimeligt, at man lægger høringsperioden hen over sommerferien.

Flemming Madsen udtaler til FAA august 2020, at ansøgningen fra Broholm var den mest oplagte og derfor blev behandlet først. Hvorfor var det den mest oplagte og hvad skete der med de øvrige projekter? Hvorfor blev de ikke behandlet? Broholms ansøgning blev behandlet i Teknik og Erhvervsudvalget og i Økonomiudvalget, men ikke i Miljø og Naturudvalget. Hvorfor dog ikke?

Processen her rimer ikke med byrådets beslutning om, at energi og vindmølle planlægning er så vigtig, at der igangsættes en selvstændig proces, for at tilgodese en bred borger- interesse- og politikervurdering (Byrådsmødet juni 2017).

Med venlig hilsen
Mette Theilgaard
mettetheilgaard@icloud.com
Skårupøre Strandvej 127

VINDBRO278

From: Frank Hansen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 14:53:56 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Vindmøller ved Broholm

Undertegnede er ikke tryk ved den lavt frekvente støj som så store vindmøller udsætter omgivelserne for

Mvh
Frank Hansen
Hasselvænget 5
5874 Hesselager
Hent [Outlook til iOS](#)

From: Charlotte Kiil Jensen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 14:52:43 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Mega vindmøller ved Broholm

Jeg vil gerne sige at jeg er imod de 3 mega vindmøller ved Broholm.
De hører til på havet.

Mvh
Charlotte Kiil Jensen
Hasselvænget 7
Lundeborg

Hent [Outlook til iOS](#)

From: Thorbjoern Joensen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 15:47:04 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse mod vindmøller ved Broholm

Jeg vil hermed gøre indsigelse mod opstilling af megavindmøller ved Broholm.
Jeg har bl.a. hæftet mig ved støjgener, vindforhold og påvirkning af huspriser.

Venlig hilsen
Thorbjørn Joensen
Boelsmosevej 22
5883 Oure

--
Best regards
Thorbjorn

From: Jens Storm
Sent: Sun, 16 Aug 2020 14:24:46 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar vedr. Vindmøller øst for Broholm

Høringssvar vedr. Vindmølleprojekt øst for Broholm

fra ejendommen Broholmsvej 20, 5884 Gudme,

Høringssvar:

Vi er meget bekymrede for støjgener. Både den direkte støj udendørs, men i særdeleshed den lavfrekvente støj indendørs.

Vi har ikke fuld tiltro til de angivelser, som miljøkonsekvensrapporten beskriver. Selv om alle regler ser ud til at kunne blive overholdt, er vi overbeviste om, at møllerne vil udsende støj, som overskrider grænseværdierne i bekendtgørelsen, når særlige vindforhold gør sig gældende. Støjmålinger foretages kun ved 6 og 8 m/sek = let til frisk vind, altså fra når kviste og mindre grene bevæger sig til når små løvtræer svajer lidt. Materialet oplyser f.eks ikke om støj ved 9 eller 10 m/sek. Vi kunne godt have tænkt os at se en tabel, der kunne belyse dette, samt med hvor mange omdrejninger møllerne kører med ved 6 og 8 m/sek. Det er kun oplyst, at møllerne vil rotere med mellem 4 og 14 omdrejninger pr. minut.

Vi kan derfor ikke vide, hvor meget reel støj + lavfrekvent støj vi vil kunne forvente at opleve, når møllerne kører på deres estimerede driftsmæssige maximum. Vi tvivler meget på, at møllerne yder deres maximale effekt i let vind (6-8m/sek), især når projektområdet ikke er optimalt for vindkraft. Vi forventer, at der skal kraftigere vind til (mindst 8 – 10 m/sek, jævn vind) eller sikkert mere for at opnå en effektiv elproduktion, og det vil, selv om man må kalkulere med øget vindstøj i omgivelserne, medføre en forøget støjmængde.

Vestas oplyser på deres hjemmeside, at deres møllemodel V136 kobler ind ved 3m/sek og automatisk kobler ud ved 25m/sek.

Vindmølleproducenterne må kunne levere mere detaljeret information om møllernes ydeevne ved forskellige vindhastigheder og med hvilke omdrejningstal. Selv om lydbilledet skal korrigeres for støj i omgivelserne ved høje vindhastigheder, frygter vi til gengæld, at også den lavfrekvente støj vil forøges til meget generende niveauer.

Med venlig hilsen

Mette Dissing

Jens Storm

From: Sarah Louise Balle
Sent: Sun, 16 Aug 2020 14:24:26 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar vedr. MEGA vindmøller ved Broholm
Attachments: Høringssvar - Vindmøllerne ved Broholm .pdf

Hej Svendborg kommune,

Jeg tilslutter mig 100 % det høringssvar, som Marianne Vitus har udarbejdet og underskrevet i vedhæftede pdf-fil. Mit høringssvar er altså identisk med hendes/deres.

Mvh
Sarah Louise Balle
Tanghavevej 24
5883 Oure

Sarah Louise Balle
Namaste/Axis Mundi
+45 26281271

Høringssvar – MEGA vindmøller ved Broholm

- *Indeværende høringssvar indeholder nye oplysninger til sagen*

Vi har altid tænkt, at økonomi contra individet er en balancegang, men vi er dybt rystet over, at det menneskelige helt er forsvundet frem for økonomi og målopfyldelse i den politiske sammensætning. Vi sidder med en fornemmelse af, at mennesket er mindre værd end vindmøller.

- Vi undrer os over, at der siges ja til at placere vindmøller i et område, som ikke er egnet, hverken vindmæssigt eller for befolkningen eller dyrene.
- Ud fra den viden vi har opnået, ser vi **fejl i sagsbehandlingen** ud fra lovmæssige tekst/procedurer og i beregningerne om støj fra vindmøllerne, idet Oure Skolernes mølle *ikke* indgår i beregningerne, og der *ikke* er indgået en aftale med Oure Skolerne om nedtagning af deres vindmølle. Desuden fremstår der ikke, at to rekreative områder i Lundeborg er medindregnet i vurderingerne/beregningerne af støjkonsekvenser.
- Vi undrer os over, hvordan I har prioriteret de indkomne ansøgninger om opstilling af vindmøller til kun at omfatte Broholmen, og hvorfor der ikke ønskes at ses på alternativer til Broholm-møllerne, jf. VVM-rapportens side 11, 2. spalte. Der fremgår intet om de konsekvensvurderinger og drøftelser, der er gjort ved behandling og valg af vindmølleansøgningerne.

Reelt kan I ikke vide, om der var mere velegnede områder, idet det ikke er undersøgt – fx langs motorveje, samarbejde med andre kommuner mv. (EnergiFyn-notater), og der ses ikke at være udarbejdet notat om mulige alternativer energikilde til landvindmøller i kommunen. Her kan henvises til DTUs forskning om, at solceller kan stå for 70% af Danmarks energiforbrug: <https://klimaenergi.dk/nyhed/70-af-danmarks-energiforbrug-kan-daekkes-af-solenergi/>

VVM-rapportens side 11; citat; *"det er i den forbindelse besluttet, at der ikke skal undersøges egentlige alternativer til det ansøgte projektforslag (redaktør: Broholm) ud over en kort beskrivelse af arealbehov ved et solcelleanlæg...."* Der fremgår ikke offentligt, på hvilket grundlag dette er besluttet, altså hvordan I når frem til, at det ikke er nødvendigt at undersøge andre alternativer, eller de prioriteringer der må være gjort.

- *Er I mon klar over, at vi helt ned til Lundeborg vil få "gavn" af vindmøllerne?*

Lundeborg er i materialet klassificeret til at være i "Nærzonen" til de tre vindmøller med alle deres konsekvenser.

Det undrer os, at der i kommuneplanen indskrives, at Lundeborg er et turistområde, men samtidigt "planter" I 3 MEGA-møller, så naturen spoles visuelt men også trivselsmæssigt for mennesker og dyr.

Til trods for afstanden, vil flere kunne høre møllerne, som havde vi en motorvej eller en rock-koncert løbende få km fra byen/bopælen, og vi vil kunne se et stort klart røde lys, som vindmøller i sådan størrelse skal være udstyret med af hensyn til lufttrafikken.

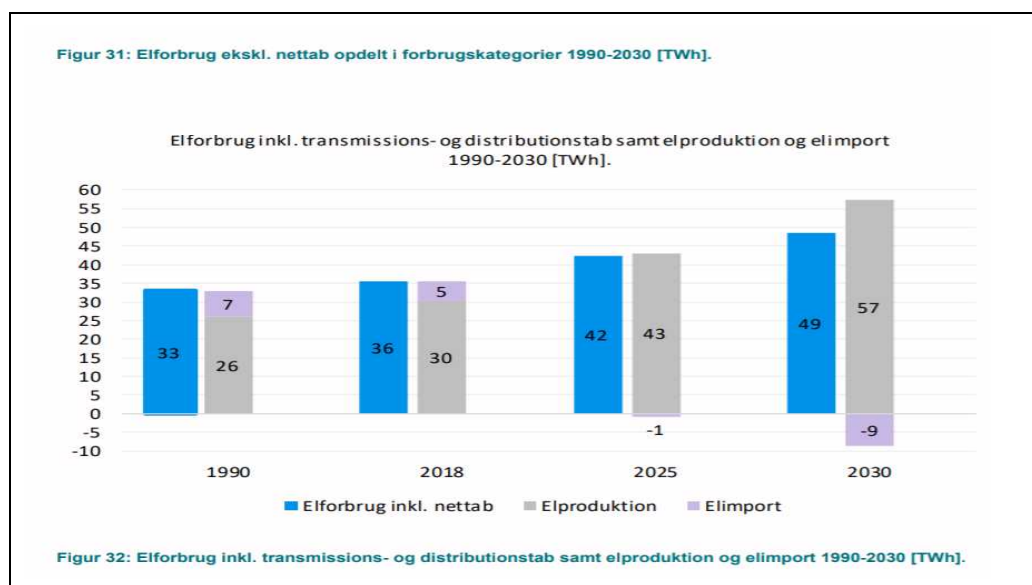

For det første er det ikke til turismens bedste og for det andet, er det ikke til menneskets bedste. I hele landet, hvor disse meget store vindmøller står, rapporteres der om diverse sygdom, depression og stress blandt borgere i området. Dette har bl.a. foreningen "Naboer til kæmpe vindmøller" fremstillet, og det er rystende beretninger. Se gerne pkt. 31 heri:

<https://intk.dk/wp-content/uploads/2018/12/under-et-slor-af-godhed-vindmollenaboer-betaler-en-hoj-pris-30-04-2018-4.pdf>

- *Har I opgjort de konsekvenser det giver borgerne, holdt op imod behovet?*

Energistyrelsen har offentliggjort rapport over basisfremskrivninger af bl.a. EL. Heraf fremgår, at uden at indregne de tiltag, der er på skrivebordet, vil DK i 2025 overproducere EL og derfor kunne sælge af produktionen til andre lande. (Læs via nedenstående link til *Energistyrelsens rapport*)

8.4 El-balancen peger på Danmark som nettoeksportør

Historisk set har Danmarks elforbrug og elproduktion været nogenlunde i balance med variationer i de enkelte år betinget af især klimatiske forhold med betydning for udvekslingen af el med vores nabolande.

Figur 32 viser, at Danmarks elproduktion forventes at stige mere end elforbruget, således at Danmark forventes at blive netto-eksportør af elektricitet fra 2025. Stigningen er betinget af udbygning med vindkraft og solceller i Danmark, herunder Danmarks muligheder for at afsætte elektricitet på høj-pris el-markeder i Storbritannien, Holland og Tyskland.

Netto-eksporten forventes i 2030, under fravær af nye tiltag, at udgøre 15 pct. af elproduktionen, hvilket svarer til 18 pct. af elforbruget inkl. nettab.

Kilde: https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Basisfremskrivning/basisfremskrivning_2020.pdf

Samtidigt har regeringen i maj måned lavet et udspil til en klimahandlingsplan, hvoraf fremgår forslag om to energi-øer til havvind, som dækker langt mere end DK har behov for.

<https://fm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2020/maj/regeringen-vil-bygge-verdens-to-foerste-energieoer-med-ny-klimaplan/>

Heraf fremgår bl.a. og har følgende faktabokse:

Med øerne understøtter Danmark den grønne omstilling i hele Europa. Udbygningen på 4 GW svarer til mere end alle danske husholdningers årlige forbrug, så et centralt element vil være eksport af grøn strøm til vores nabolande.

Faktaboks – Epokegørende energier

- Danmark er det første land i verden til at etablere energier. Energier udgør et paradigmeskifte fra en løbende etablering af enkeltstående havvindmølleparker til én sammentænkt konstruktion.
- Den grønne strøm fra energierne skal på sigt omdannes og bruges i sektorer, som ikke kan anvende grøn elektricitet direkte endnu, fx luftfart, tung transport, nogle processer i erhverv mv.
- Energier kan være fysiske konstruktioner, fx platforme eller kunstige sandøer, som er forbundet til flere landes elnet samt til omkringliggende havvindmølleparker.
- Nordsø-øen skal på sigt kunne rumme minimum 10 GW. Det svarer til lidt mindre end 1,5 gange det nuværende samlede danske elforbrug.
- Energier sikrer en mere effektiv udnyttelse af havvindressourcer langt fra kysterne, mindre behov for nye elmaster på land og understøtter dermed indpasning af store mængder havvind samt internationale synergier

Faktaboks – Landvind og sol

- Landvind og solceller er de billigste grønne teknologier, vi har til rådighed. De kan snart klare sig uden støtte. I 2019 støttede vi kun disse teknologier med 1,54 øre/kWh, som er mere end 8 gange lavere end støtten bare tilbage i 2017.
- Danmark er en førende vindmølleation. For at fastholde dette skal vi sikre fortsat gode rammer og faciliteter til test, så fremtidens vindmøller udvikles, testes og produceres i Danmark.

Fra politisk side er anført, at der i kommunens Klima og energipolitik fremgår, at

”.....Derfor skal kommunen medvirke til udbygning af vind- og solanlæg, hvor det er muligt og medvirke til etablering af andre vedvarende energiforsyninger eks. havvarme, overskudsvarme og biogas”.

Samtidigt konkluderes, at ansøgning fra Broholm er den mest oplagte. Vi må heraf udlede, at

”....at hvor det er muligt...” ikke er ensbetydende med, at vindmøller bedst placeres ved Broholm, selv om en investor har peget på området, og det er ikke ensbetydende med, at der skal udvides med landvindmøller, da anden energikilde også kan gøre det, og samtidig vil være af ingen eller mindre gene for dyr og mennesker - jeres vælgere. Og som tidligere fremført, fremgår det ikke, hvordan I når frem til, at vindmøller i Svendborg Kommune er bedst placeret ved Broholm, som er klassificeret til område med mindre vind og med historiske områder?

Denne klima- og energipolitik har I selv udarbejdet, og selv defineret muligheder for energi i, og den er udarbejdet før regeringens udspil til energi-øer blev fremlagt i år. Det er muligt at ændre politikker, som ikke gør det ud for lov, og især, når det er fordi, der er kommet nye løsninger til, eller man er

blevet klogere. Her tænkes både på behov, energimuligheder samt mennesker og dyrs ve- og vel, som må gå forud for investorer og nemme betalte løsninger for kommunen.

Kommunen kunne derfor eventuelt lave et tillæg hertil, hvor den vælger at købe sig til sine mål, ved at købe sig ind i fællesanlæg med andre kommuner, i havvindmøller eller en helt anden energi-kilde.

- *Lundeborg Badehotel, rekreative offentlige områder og sommerhuslinjen ses ikke medregnet i vurdering af støj.*

Af VVM-rapporten beskrivelse ses to rekreative offentlige områder Flagstadsmarken, og pavillonmarken *ikke* at være vurderet ud over det visuelle syn til møllerne. De er placeret inden for den røde cirkel og i "nærzonen". (bilag1 notat om støjberegning, side 110-113) Det er et større område, som ikke kun anvendes af byens borgere, nærmiljø men også af turister og sommerhuse, der ligeledes anvender strandarealet som rekreative områder. Linjen af sommerhuse i Lundeborg by indgår ikke i beskrivelserne og vurderinger. Desuden indgå kommunens udlæggelse af området "Lundeborg Badehotel" med vi tror op til 80 ferieboliger ej heller. (side 92). Hvordan hænger det sammen?

- *Der er fejl i støjberegningerne pga. urigtig antagelse om aftale om nedtagelse af Oure Skolernes vindmølle*

Af "udkast til lokalplan 258" fremgår: "*De generelle retningslinjer fastsætter endvidere, at der i forbindelse med opstilling af nye vindmøller skal ske en sanering af eksisterende vindmøller som udgangspunkt i en afstand på 28 gange de nye vindmøllers totalhøjde*" (side 15), ligesom der står: "*Eksisterende møller. I området er der flere eksisterende vindmøller, den nærmeste mølle står ved den sydlige del af Oure ca. 2,7 km fra de planlagte vindmøller, møllen har en totalhøjde på 42 meter. Denne mølle nedtages ved realiseringen af planlægningen*".

Flere gange i VVM-rapporten nævnes at "*Der vil blive nedtaget en eksisterende mølle ved Oure ved en realisering af projektet*", ligesom der opgives, at det er Oure Skolernes vindmølle, der henvises til.

Der fremgår at:

"Nedtagning af eksisterende mølle En eksisterende vindmølle ved Oure skal nedtages ved en realisering af projektet. Driften af denne mølle skal indstilles senest ved igangsætning af de nye møller". (side 25)

"Beregninger i bilag 1 af det såkaldte -15 dB-princip ud fra de fabriksangivne kildestøjstal viser, at enten skal den eksisterende vindmølle ved Oure Efterskole nedtages, eller også skal de nye møller støjreduceres for at overholde krav til samlet støj ved udendørs opholdsarealer i Oure. Der er indgået aftale med ejeren af den eksisterende mølle ved Oure om, at denne nedtages ved en realisering af projektet. For lavfrekvent støj viser beregninger efter -15 dB-reglen, at der ikke er andre eksisterende vindmøller, der skal indgå i beregningerne på grund af afstandsforholdene, herunder afstanden til

sommerhusområder. Der indgår derfor ikke støj fra eksisterende vindmøller i beregningerne for projektforslaget". (side 67 sidste spalte)

På det privatarrangerede oplysningsmøde i Lundeborg den 13 august, hvor ca. 200 borgere deltog, stod et bestyrelsesmedlem fra Oure Skolerne frem og påpegede:

"Der er ikke indgået aftale om nedtagelse af Oure Skolernes mølle"

Da dette ikke er tilfældet, er det tale om misledning eller en afgørende fejl, som medfører, at der skal foretages nye beregninger. Dette da støj fra Oure Skolernes mølle *ikke* er medindregnet, hvilke den skal, da der ikke er indgået aftale om nedtagning, og samtidigt er der så ikke foretaget en sanering, jf. udkast til lokalplan 258.

- *FNs verdensmål*

Hvordan vil byrådet beskrive sine beslutninger i sammenhæng til FNs verdensmål? – ikke kun til FNs verdensmål 7 (bæredygtig energi), men også verdensmålene 11 (bæredygtige byer og lokalsamfund) og 15 (livet på landet).

- *Masterplan – En overordnede og sammenhængende strategi*

Vi opfordrer til, at I stopper op og får lavet et kvalitetstjek på jeres materiale, samt at I, i stedet for godkendelse af møllerne ved Broholm, lægger energi i, at få lavet en Master-plan over udlægning af diverse energityper i kommunen, hvor der er taget hensyn til de flere forhold, og som ikke konflikter med kommunens øvrige politikker, som f.eks. natur- og turistområde m.m. som Lundeborg er udlagt til?

Vi opfordrer til inddragelse af borgerne, til samarbejde med andre interessenter og med andre kommuner, så færrest mulige områder påvirkes negativt.

Vi opfordrer til en drøftelse og vægtning af, om mennesket ikke er mere værd end vindmøller, da der er andre muligheder for at opnå grøn energi for kommunen, hvor mennesket ikke lider last.

Naturstyrelsens vejledning herom:

*"Bekendtgørelsens bestemmelser understøtter endvidere, at der tages et **omfattende** hensyn til såvel den landskabelige påvirkning som til de øvrige interesser i det åbne land, herunder nabobeboelser. Udviklingen går i retning af stadig større og mere effektive vindmøller, og det gør det stadig sværere at finde placeringsmuligheder."*

Kilde: Naturstyrelsens vejledning, formålsbeskrivelse.

https://naturstyrelsen.dk/media/131731/vejledning_06012015_web.pdf
[BKG 2019-09-06 nr 923 Planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller](#)

Vi håber derfor på det kraftigste, at I vil genoverveje jeres tanker til MEGA-vindmøller ved Broholm, og at I når frem til at støtte op om borgerne frem for kommunaløkonomien, da Danmark når sit "grønne" mål uden opsætning af disse tre mastodonter, og da der er andre mulighed for Svendborg for at nå sine satte mål end Broholm og landvindmøller, hvor mennesker, dyr og andre politikker ikke forringes.

Skulle det alligevel falde ud til vindmøller, når nye beregninger og vurderinger er gjort, så håber vi, at kommunen indskriver krav om modtagelse af møllernes støjniveau på månedsbasis. Møllernes software tager disse målinger i sekund og lagre dem i møllerne. Ved en timelig afrapportering over døgnet vil kommunen kunne sikre, at kommunen kan anvende datamaterialet som kontrol af overholdelse af støjniveau og reagere, såfremt andet påvises. Der kunne også stilles krav om automatisk stop når støjgrænsen er nået. Med andre ord, at der indsættes en kontrolfunktion, der foretager en løbende kontrol, samt handler på resultaterne. Vi er bekendt med, at kontrollen på Tåsinge lige nu svare til en anmeldelse af kontrol på en given dag/tid, hvor ejer kan nå at omstille vindmøllerne, og hvor dette ikke kan påvises, da kommunen ikke anvender møllernes data til løbende kontrol.

Skulle det af andre ukendte årsager, trods indeværende oplysninger, være muligt at forsætte med projektets nuværende data, vil vi henstille til, at materialet (herunder i VVM-tilladelsen) indeholder krav om, at projektet ikke kan startes, før retslige og andre aftalte forhold er afklaret og overholdt. Dette bør selvfølgelig ligeledes fremgå efter ny sagsbehandling af vindmøller ved Broholm.

Med venlig hilsen

Helle Vitus og Jack Heegaard, Gl. Lundeborgvej 20, Lundeborg

From: Telse Frederiksen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 14:12:43 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse, vindmøller ved Broholm

Til Svendborg Kommune

Vi har erfaret, at de store vindmøller ved Broholm vil lave en kraftig infralyd støj, som er skadelig selv på større afstand. Vi ønsker ikke at blive udsat for en mulig sundhedsfare.

Derfor er vi imod vindmøllerne.

Vi håber ikke, at de ansvarlige politikere i Svendborg Kommune er ligeglade med borgernes liv og helbred og sætter penge over liv.

Grøn energi kan opnås langt mere bæredygtigt end med kæmpe vindmøller på et sted med relativt lidt vind.

Mega vindmøller hører til på havet.

Knud og Telse Frederiksen
Rønnevænget 5
5883 Oure

From: Silke Vanselow
Sent: Sun, 16 Aug 2020 13:45:50 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: indsigelse Vindmøller ved Broholm
Attachments: høringssvar Silke Vanselow.pdf

Hej

Jeg sender min indsigelse som vedhæftet fil.

Med venlig hilsen

Silke Vanselow

Høsjkolevej 29, 5882 Vejstrup

Nej til en eller flere store Møller mellem Broholm, Oure, Lundeborg og Hesselager

Mange af os, der bor i op til 5,5 km omkring Broholm er positiv indstillet over for vindenergi. Vi lever i naturen med landbrug og integreret grøn energi. Faktisk bor vi i en decentral vindmøllepark med 12 vindmøller med en totalhøjde af 42-75 m. Det fremgår af Svendborg Kommunes Miljøkonsekvensrapport April 2020 (kilde 6, Vindmøller ved Broholm, side 42: Eksisterende vindmøller), hvor der findes møllernes placering, antal, størrelse og ydelse. De eksisterende vindmøller ligger i en afstand af 3,7 km til 5,6 km fra de planlagte vindmøller og halvdelen af dem ligger i modsætning til de generelle retningslinjer indenfor en radius af 28 gange af de planlagte møllers højde.

Efter miljøkonsekvensrapporten har alle 12 eksisterende vindmøller tilsammen en effekt på 10,15 MW. 9,9-10,8 MW har en årlige produktion af ca. 36 mia. kWh, svarende til det årlige el-forbrug i ca. 9.000 enfamiliehus med et gennemsnitligt årsforbrug på 4.000kWh. Det svarer til 1/6 af el-forbruget i alle husstande i Svendborg Kommune (kilde 7, Projektbeskrivelse Vindmøller ved Broholm, side 4).

Området rundt om Broholm er hypermoderne med sinde forholdsvis små vindmøller. Det viser de nye love af tyske delstater. Bayern har i 2018 udgivet en H10 lov, hvor vindmøller skal have en afstand til beboelse, som svarer til 10 gange vindmøllens højde (kilde 5). Hessen kræver siden 2019 en afstand af mindst en km til beboelse. To yderligere delstater overvejer det samme. De tyske delstaters nye love tillader grøn energi kun, når den kan integreres i samfundet. I beboede områder må der ikke bygges store vindmøller. Disse love hjælper til at mindske visuelle gener og gener fra hørbar støj, dog er det ikke nok til at forhindre gener fra infralyd støj.

I dag må vindmøller udsende infralyd støj med op til 120 dB på 1 Hz uden afstands begrænsning, fordi den ikke kan høres og derfor gælder som ufarligt. Deres infralyde støj kan måles med almindelige måleinstrumenter i en afstand af 20 km og med avanceret måleudstyr i en afstand af 50 km (kilde 1b, side 12). I de sidste år er der blevet forsket rigtig meget på dette område.

I en dokumentation om infralydens virkning på mennesker og dyr (kilde 8) henviser den tyske regering i 2019 til aktuel forskningsarbejde, som beviser, at vindmøllernes infralyd støj under høretærsklen kan skade kroppen: Læger kunne bevise at en del af symptomerne opstår når ørene hos beboere af vindmølle områder bliver påvirket eller skadet af infralyd selv om den er under høretærsklen (kilde 9) og at beboere kan have alvorlige problemer med at sove (kilde 10). Universiteterne kunne bevise at hjerte musklen mister op til 20 % af sin kraft når den bliver udsat for infralyd støj (kilde 11) og at infralyd støj under høretærsklen påvirker hjernen (kilde 12).

Allerede i 2014 fandt et projektstudie fra de tyske myndigheder "Umweltbundesamt" ud af, at vindmøller støjer mest fra 0,1- 1 Hz, men alle frekvenser under 10 Hz er sundhedsfarlig fra 75 dB og op, selv om de er langt under høretærsklen (kilde 2, side 14): Adskillige forskningsbidrag viser at infralyd under tærsklen for menneskelig opfattelse har en negativ indvirkning på mennesket, mest på hjerte-kar systemet, koncentration, reaktionstid, balance, nervesystem og hørelse. Svimmelhed, tinnitus, ubehag, højt blodtryk, talebesvær og problemer med at sove findes hyppig (side 14). Kroppen opfatter infralyd som svingninger eller vibrationer. Derudover opstår rytmisk støj når vingerne passerer tårnet (kilde 1 billede 4). Den slags støj har en kunstig orden og er mere sundhedsfarlig end den almindelige og den naturlige infralyd støj som er diffus. Vindmøllernes infralyd støj føles som vibrationer som kroppen ikke vænner sig til, men tværtimod bliver mere og mere sensibel over for. Der findes ingen beskyttelse mod infralyd. Den kan ikke afskærmes, hverken med jordvolde eller betonmure. Høreværn, ørepropper og lukkede vinduer er uden effekt og

personer med høretab bliver påvirket på samme måde som alle andre (kilde 1 og 2). Projektstudiet sluttede med at der i 2014 stadig manglede videnskabeligt anerkendt forskning på dette område (kilde 2, side 14). Bundesanstalt für Geowissenschaften und Rohstoffe (BGR) (kilde 1) har udgivet en grafik (billede 7), hvor man kan se, at infralyd støj fra en stor vindmølle er på ca. 90 dB i 1 km afstand og på ca. 80 dB i tre km afstand. Afstanden kan variere alt efter blæsevejret (billede 5) og af vindmøllernes antal samt størrelse (billede 7). Infralyd støj produceres også når møllen står stille (kilde 1). Den opstår, når vinden bliver delt og slår sammen igen og når den bliver trykket, som det sker ved tårnet (kilde 1b, side 4) især når vingerne passerer tårnet (kilde 1a, grafik 4). I Tyskland kender man til vibrerende bygninger i op til 3 km fra vindmøllen (kilde 4) og hver tredje bosatte i dette område bliver syg og hver femte bliver alvorlig syg (kilde 3).

Ved Broholm er den direkte farezone i de første 3-4 km fra de planlagte vindmøller tæt befolket. Der ligger fem landsbyer med tilsammen mere end 3.000 indbyggere og mere end 1.000 efterskole elever. De planlagte vindmøller ville belaste dette landskab med ca. 100 dB infralyd støj tæt på og ca. 75 dB i en afstand af op til 4 km. I en afstand af 4 km fra de planlagte vindmøller er befolkningen i forvejen belastet med infralyd støj mellem ca. 70-90 dB fra de eksisterende 12 vindmøller. Når de planlagte vindmøller kommer, bliver befolkningen i en afstand af 3-5 km udsat for mere end den dobbelte infralyd støj som nu, selv om den allerede er på 80 dB og over grænsen af det, hvad der kan anses som ufarlig.

I modsætning til de generelle retningslinjer har Svendborg Kommune besluttet ikke at tage alle 6 vindmøller ned, fordi de ligger indenfor en radius af 28 gange af de planlagte møllers højde, men kun den mindste mølle med 200 KW (miljøkonsekvensrapport april 2020). Alle 6 vindmøller har den samlede effekt af 4 MW. Men selv om alle disse 6 vindmøller bliver taget ned, er der stadig 6 vindmøller tilbage i nærheden af de planlagte vindmøller, som lovligt må blive der. I dette område vil den infralyde støj sammenlagt blive fordoblet, så den ikke længere kan anses som ufarlig.

Infralyd støj er ligeglåd med vindretning eller forhindringer. Den går i alle retninger og igennem alt. Undtagen i fuldstændig vindstille vejr producerer Vindmøller ustandselig infralyd støj, jo større møller jo mere støj og jo mere vind jo mere støj. Mange små kraftværker så som husstandsmøller kan være lige så effektive og CO2 besparende som et stort kraftværk uden at de er farlige for omgivelsen. For to år siden var befolkningen i gang med at købe dem, da deres økonomiske gevinst blev stoppet.

Kæmpe vindmøller er uansvarligt i tæt befolkede områder, siden det er kendt og bevist at de skader befolkningens sundhed.

Silke Vanselow, biolog, Højskolevej 29, 5882 Vejstrup

Kilde 1a Der unhörbare Schall von Windkraftanlagen

https://www.bgr.bund.de/DE/Themen/Erdbeben-Gefaehrdungsanalysen/Seismologie/Kernwaffenteststopp/Projekte/abgeschlossen/hufe_wka.html

Kilde 1b Der unhörbare Lärm von Windkraftanlagen

https://docs.wind-watch.org/infraschall_WKA_BGR.pdf

Kilde 2 Umweltbundesamt, Texte 40/2014

https://www.umweltbundesamt.de/sites/default/files/medien/378/publikationen/texte_40_2014_machbarkeitsstudie_zu_wirkungen_von_infraschall.pdf

Kilde 3 Sick from infrasound, they fight against wind turbines <https://www.youtube.com/watch?v=Wul-56rg9d4>

Læger fortæller om specielle sygdommer og deres hyppighed i nærheden af vindmøller.

Kilde 4 Hallen vibrerer i en afstand af 3 km fra vindmøllen:

<https://www.youtube.com/watch?v=hGrBm0WhiR4>

Kilde 5 Bayern H 10 lov:

<https://www.tagesspiegel.de/politik/windenergie-und-die-10-h-regel-was-das-windkraft-urteil-aus-bayern-bedeutet/13571680.html>

Kilde 6 Miljøkonsekvensrapport

https://www.svendborg.dk/sites/default/files/acadre/Files_4540_5774337/bilag_4_-_vindmoeller_oest_for_broholm_-_miljoekonsekvensrapport_for_projektet_23-04-2020.pdf

Kilde 7 Projektbeskrivelse Vindmøller ved Broholm

https://www.svendborg.dk/sites/default/files/acadre/Files_4149_5139882/bilag_1_-_projektbeskrivelse_-_vindmoeller_ved_broholm_-_7._maj_2018.pdf.pdf

Kilde 8 Wissenschaftliche Dienste, deutscher Bundestag, Dokumentation, Infraschall, Studien zu Wirkungen auf Mensch und Tier, 12. August 2019

<https://www.bundestag.de/resource/blob/657038/05e0a36c803110ae446a7c04dc4e1f6a/WD-8-099-19-pdf-data.pdf>

Kilde 9 Lenzen-Schulte, M.; Schenk, M., Deutsches Ärzteblatt (2019). „Dtsch Arztebl 2019; 116(6): A-264 / B-219 / C-219,

<https://www.aerzteblatt.de/archiv/205246/Windenergieanlagen-und-Infraschall-Der-Schall-den-man-nicht-hoert>

Kilde 10 Kaula, S., DSGS e.V. (2019). Studie „Untersuchung zu gesundheitlichen Beeinträchtigungen von Anwohnern durch den Betrieb von Windenergieanlagen in Deutschland anhand von Falldokumentationen“,

<http://regionalverband-taunus.de/data/documents/IFLN-3-DSGS-e.V.-.pdf>

Kilde 11 Universität Mainz, Arbeitsgruppe Infraschall(2018). „Are There Harmful Effects Caused by the Silent Noise of Infrasound Produced by Windparks?An Experimental Approach“,

https://www.unimedizin-mainz.de/typo3temp/secure_downloads/40563/0/2f769255d1120a41e6129364dc2f9aeba95f6cf2/Infrasound_Thorac_cardiovasc_Surg_2018.pdf

Kilde 12 Kühn, S., Universität Hamburg Eppendorf (2018). Bericht und Interview in: ZDF (2018). Video „Infraschall -Unerhörter Lärm“,

<https://www.zdf.de/dokumentation/planet-e/planet-e-infraschall---unerhoerter-laerm-100.html>

vom 4.11.2018, verfügbar bis 4.11.2023

VINDBRO271

From: Ilse Uth
Sent: Sun, 16 Aug 2020 13:17:50 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse mod MEGA vindmøller ved Broholm

Jeg må på det kraftigste protest mod MEGA VINDMØLLER ved Broholm, det er uhørt at opsætte disse ved Broholm og i det hele taget nogen steder på land.

Borger i Lundeberg

Ilse Uth

Sendt fra min Huawei-telefon

VINDBRO270

From: dshansen@hotmail.com
Sent: Sun, 16 Aug 2020 13:04:02 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse mod vindmøller ved Broholm
Importance: Normal

Ud fra mediedækningen omkring vindmøller finder jeg det ikke ansvarligt at opføre Møller af den størrelse ved Broholm, før der foreligger en troværdig dokumentation for at det ikke medfører en sundhedsrisiko for nærliggende husstande.

Mvh
Diana hansen
Landevejen 151
5883 our

VINDBRO269

From: anne saksø larsen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 12:37:32 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: hørings svar fra Anne Saksø Larsen
Attachments: INDSIGELSE ANGÅENDE GIGA VINDMØLLER VED BROHOLM SLOT 2.docx

MVH
Anne

Sent from [Outlook](#)

INDSIGELSE ANGÅENDE GIGA VINDMØLLER VED BROHOLM SLOT.

Dato den 16/8 2020 Lundeberg.

Som beboer i Lundeberg gennem de sidste 10 år, har jeg lært at værdsætte den meget smukke natur, og det dyreliv der omgiver os. Vi er det lille sted, som folk søger til, når de vil cykle, svømme eller bare gå en lang tur. Hvert efterår og forår studerer vi alle de kæmpe flokke af fugle, der er på træk nord eller syd over, og vi begejstres over sjældne fuglearter, der her fundet vej hertil. Vi er kort sagt et af de åndehuller som grøn omstilling også omhandler.

Jeg ved fra Skaarup, at I her påtænker opkøb af jorde til skovrejsning, for at genskabe noget af den natur, sikre vandkvalitet, emner som I er så klar til at give køb på her i Lundeberg og omegn.

Broholm Slot fremstår som det klenodie det er i dag, på grund af store investeringer fra diverse fonde. Hvordan må det være for disse fonde, at se deres bestræbelser på at understøtte denne kulturarv, blive gjort til skamme ved planer om oprettelse af møller inden for kort afstand? Alene vibrationerne fra installationerne vil underminere den gamle borg, og støjniveauet vil jage alle af huse.

Den restaurant, det hestecenter, der før har dannet rammen til glæde for mange borgere, vil med sikkerhed ikke kunne fortsætte. Det betyder nok ikke så meget for Godsejeren, da hans nye indtægter jo så rigeligt dækker de tabte værdier, men for samfundets som helhed er det en skandale.

Rent teknisk, tror jeg ikke, vi har set analyse af skygge påvirkninger af vingerne, der jo når op i 150 meters højde ifølge de seneste tegninger. På mødet på Broholm var der tegnet møller ind, der knap ragede op over træerne. Der er foretaget en VVM vurdering, men er det efter den nuværende møllehøjde, og er der lavet en lokalplan over møllernes placering? Begge dele der jo indgår i en høring med 4 til 8 ugers frister. Vi kan jo ikke bruge de vurderinger, der gik på møller i 120 meters højde.

Placeringen af disse møller kan ikke andet end vække undren. Det virker som en meget overilet beslutning promoveret af nogle meget ærgerrige lodsejere, i samspil med en kommune der ser en hurtig løsning på deres miljøpolitik om en neutral grøn kommune i 2030, uden at det koster kommunen penge.

Men er det vejen frem? Har vi ikke snart fået nok af let købte beslutninger, når det gælder naturen?

Er det så meget at forlange at møllerne placeres nær de store motorveje, hvor støjniveauet alligevel er en del højere, hvor dyrelivet er tilpasset eller steder hvor vindforholdene tilsiger optimal udnyttelse af møllerne?

Det er ikke i orden at kalde det grøn omstilling, der er habitat for truede dyrearter, der er kulturarv, der er ikke optimale vindforhold, det er en skandale, dette kan aldrig gå under betegnelsen **grøn omstilling!**

Med venlig hilsen

Anne Saksø Larsen

Løvvænget 6

5874 Hesselager.

From: indgaaende@prod.e-boks.dk
Sent: Sun, 16 Aug 2020 12:01:58 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar - Landvindmøller ved Broholm
Attachments: dkalmetadata.xml, Åbent Høringssvar - Vindmøllerne ved Broholm - nye.pdf

Kære Plan.

Vedhæftet er vores åbent høringssvar, som ligeledes er fremsendt til de deltagende politikere på vores oplysningsdag den 13. august og til pressen, herunder FAA m.fl.

Til Bo, Mette, Per og Bruno: Tak fordi I havde mod til at deltage den 13. august.

Vi værdsætter, at I prioriterede ydreområdet af jeres kommune ved at fremmøde.

Med venlig hilsen

Marianne Vitus

Høringssvar – MEGA vindmøller ved Broholm

- *Indeværende høringssvar indeholder nye oplysninger til sagen*

Vi har altid tænkt, at økonomi contra individet er en balancegang, men vi er dybt rystet over, at det menneskelige helt er forsvundet frem for økonomi og målopfyldelse i den politiske sammensætning. Vi sidder med en fornemmelse af, at mennesket er mindre værd end vindmøller.

- Vi undrer os over, at der siges ja til at placere vindmøller i et område, som ikke er egnet, hverken vindmæssigt eller for befolkningen eller dyrene.
- Ud fra den viden vi har opnået, ser vi **fejl i sagsbehandlingen** ud fra lovmæssige tekst/procedurer og i beregningerne om støj fra vindmøllerne, idet Oure Skolernes mølle *ikke* indgå i beregningerne, og der *ikke* er indgået en aftale med Oure Skolerne om nedtagning af deres vindmølle. Desuden fremstår der ikke, at to rekreative områder i Lundeborg er medindregnet i vurderingerne/beregningerne af støjkonsekvenser.
- Vi undrer os over, hvordan I har prioriteret de indkomne ansøgninger om opstilling af vindmøller til kun at omfatte Broholmen, og hvorfor der ikke ønskes at ses på alternativer til Broholm-møllerne, jf. VVM-rapportens side 11, 2. spalte. Der fremgår intet om de konsekvensvurderinger og drøftelser, der er gjort ved behandling og valg af vindmølleansøgningerne.

Reelt kan I ikke vide, om der var mere velegnede områder, idet det ikke er undersøgt – fx langs motorveje, samarbejde med andre kommuner mv. (EnergiFyn-notater), og der ses ikke at være udarbejdet notat om mulige alternativer energikilde til landvindmøller i kommunen. Her kan henvises til DTUs forskning om, at solceller kan stå for 70% af Danmarks energiforbrug: <https://klimaenergi.dk/nyhed/70-af-danmarks-energiforbrug-kan-daekkes-af-solenergi/>

VVM-rapportens side 11; citat; *"det er i den forbindelse besluttet, at der ikke skal undersøges egentlige alternativer til det ansøgte projektforslag (redaktør: Broholm) ud over en kort beskrivelse af arealbehov ved et solcelleanlæg...."* Der fremgår ikke offentligt, på hvilket grundlag dette er besluttet, altså hvordan I når frem til, at det ikke er nødvendigt at undersøge andre alternativer, eller de prioriteringer der må være gjort.

- *Er I mon klar over, at vi helt ned til Lundeborg vil få "gavn" af vindmøllerne?*

Lundeborg er i materialet klassificeret til at være i "Nærzonen" til de tre vindmøller med alle deres konsekvenser.

Det undrer os, at der i kommuneplanen indskrives, at Lundeborg er et turistområde, men samtidigt "planter" I 3 MEGA-møller, så naturen spoles visuelt men også trivselsmæssigt for mennesker og dyr.

Til trods for afstanden, vil flere kunne høre møllerne, som havde vi en motorvej eller en rock-koncert løbende få km fra byen/bopælen, og vi vil kunne se et stort klart røde lys, som vindmøller i sådan størrelse skal være udstyret med af hensyn til lufttrafikken.

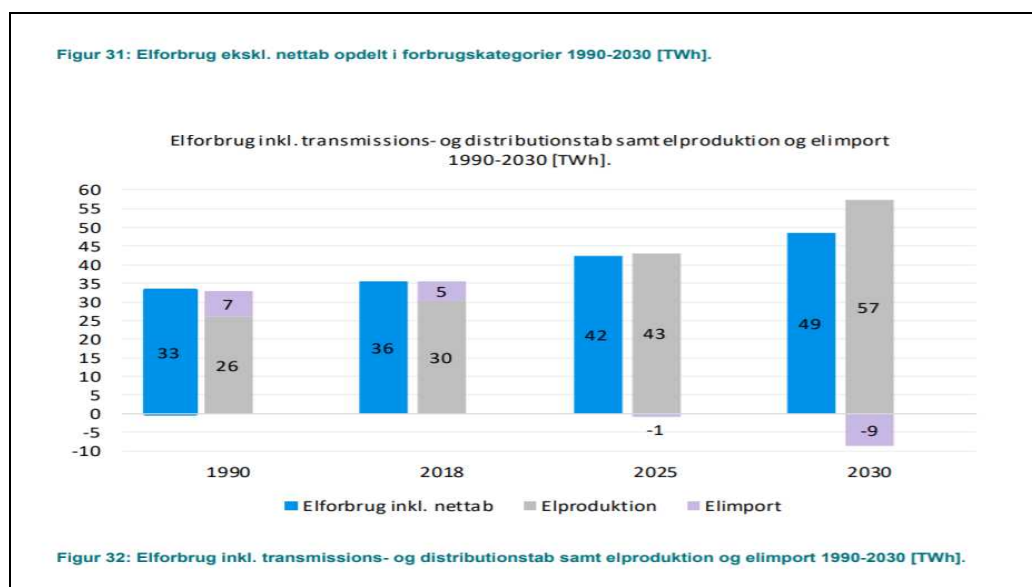

For det første er det ikke til turismens bedste og for det andet, er det ikke til menneskets bedste. I hele landet, hvor disse meget store vindmøller står, rapporteres der om diverse sygdom, depression og stress blandt borgere i området. Dette har bl.a. foreningen "Naboer til kæmpe vindmøller" fremstillet, og det er rystende beretninger. Se gerne pkt. 31 heri:

<https://ntk.dk/wp-content/uploads/2018/12/under-et-slor-af-godhed-vindmollenaboer-betaler-en-hoj-pris-30-04-2018-4.pdf>

- *Har I opgjort de konsekvenser det giver borgerne, holdt op imod behovet?*

Energistyrelsen har offentliggjort rapport over basisfremskrivninger af bl.a. EL. Heraf fremgår, at uden at indregne de tiltag, der er på skrivebordet, vil DK i 2025 overproducere EL og derfor kunne sælge af produktionen til andre lande. (Læs via nedenstående link til *Energistyrelsens rapport*)

8.4 El-balancen peger på Danmark som nettoeksportør

Historisk set har Danmarks elforbrug og elproduktion været nogenlunde i balance med variationer i de enkelte år betinget af især klimatiske forhold med betydning for udvekslingen af el med vores nabolande.

Figur 32 viser, at Danmarks elproduktion forventes at stige mere end elforbruget, således at Danmark forventes at blive netto-eksportør af elektricitet fra 2025. Stigningen er betinget af udbygning med vindkraft og solceller i Danmark, herunder Danmarks muligheder for at afsætte elektricitet på høj-pris el-markeder i Storbritannien, Holland og Tyskland.

Netto-eksporten forventes i 2030, under fravær af nye tiltag, at udgøre 15 pct. af elproduktionen, hvilket svarer til 18 pct. af elforbruget inkl. nettab.

Kilde: https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Basisfremskrivning/basisfremskrivning_2020.pdf

Samtidigt har regeringen i maj måned lavet et udspil til en klimahandlingsplan, hvoraf fremgår forslag om to energi-øer til havvind, som dækker langt mere end DK har behov for.

<https://fm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2020/maj/regeringen-vil-bygge-verdens-to-foerste-energieoer-med-ny-klimaplan/>

Heraf fremgår bl.a. og har følgende faktabokse:

Med øerne understøtter Danmark den grønne omstilling i hele Europa. Udbygningen på 4 GW svarer til mere end alle danske husholdningers årlige forbrug, så et centralt element vil være eksport af grøn strøm til vores nabolande.

Faktaboks – Epokegørende energier

- Danmark er det første land i verden til at etablere energier. Energier udgør et paradigmeskifte fra en løbende etablering af enkeltstående havvindmølleparker til én sammentænkt konstruktion.
- Den grønne strøm fra energierne skal på sigt omdannes og bruges i sektorer, som ikke kan anvende grøn elektricitet direkte endnu, fx luftfart, tung transport, nogle processer i erhverv mv.
- Energier kan være fysiske konstruktioner, fx platforme eller kunstige sandøer, som er forbundet til flere landes elnet samt til omkringliggende havvindmølleparker.
- Nordsø-øen skal på sigt kunne rumme minimum 10 GW. Det svarer til lidt mindre end 1,5 gange det nuværende samlede danske elforbrug.
- Energier sikrer en mere effektiv udnyttelse af havvindressourcer langt fra kysterne, mindre behov for nye elmaster på land og understøtter dermed indpasning af store mængder havvind samt internationale synergier

Faktaboks – Landvind og sol

- Landvind og solceller er de billigste grønne teknologier, vi har til rådighed. De kan snart klare sig uden støtte. I 2019 støttede vi kun disse teknologier med 1,54 øre/kWh, som er mere end 8 gange lavere end støtten bare tilbage i 2017.
- Danmark er en førende vindmøllenation. For at fastholde dette skal vi sikre fortsat gode rammer og faciliteter til test, så fremtidens vindmøller udvikles, testes og produceres i Danmark.

Fra politisk side er anført, at der i kommunens Klima og energipolitik fremgår, at

”.....Derfor skal kommunen medvirke til udbygning af vind- og solanlæg, hvor det er muligt og medvirke til etablering af andre vedvarende energiforsyninger eks. havvarme, overskudsvarme og biogas”.

Samtidigt konkluderes, at ansøgning fra Broholm er den mest oplagte. Vi må heraf udlede, at

”....at hvor det er muligt...” ikke er ensbetydende med, at vindmøller bedst placeres ved Broholm, selv om en investor har peget på området, og det er ikke ensbetydende med, at der skal udvides med landvindmøller, da anden energikilde også kan gøre det, og samtidig vil være af ingen eller mindre gene for dyr og mennesker - jeres vælgere. Og som tidligere fremført, fremgår det ikke, hvordan I når frem til, at vindmøller i Svendborg Kommune er bedst placeret ved Broholm, som er klassificeret til område med mindre vind og med historiske områder?

Denne klima- og energipolitik har I selv udarbejdet, og selv defineret muligheder for energi i, og den er udarbejdet før regeringens udspil til energi-øer blev fremlagt i år. Det er muligt at ændre politikker, som ikke gør det ud for lov, og især, når det er fordi, der er kommet nye løsninger til, eller man er

blevet klogere. Her tænkes både på behov, energimuligheder samt mennesker og dyrs ve- og vel, som må gå forud for investorer og nemme betalte løsninger for kommunen.

Kommunen kunne derfor eventuelt lave et tillæg hertil, hvor den vælger at købe sig til sine mål, ved at købe sig ind i fællesanlæg med andre kommuner, i havvindmøller eller en helt anden energi-kilde.

- *Lundeborg Badehotel, rekreative offentlige områder og sommerhuslinjen ses ikke medregnet i vurdering af støj.*

Af VVM-rapporten beskrivelse ses to rekreative offentlige områder Flagstadsmarken, og pavillonmarken *ikke* at være vurderet ud over det visuelle syn til møllerne. De er placeret inden for den røde cirkel og i "nærzonen". (bilag1 notat om støjberegning, side 110-113) Det er et større område, som ikke kun anvendes af byens borgere, nærmiljø men også af turister og sommerhuse, der ligeledes anvender strandarealet som rekreative områder. Linjen af sommerhuse i Lundeborg by indgår ikke i beskrivelserne og vurderinger. Desuden indgå kommunens udlæggelse af området "Lundeborg Badehotel" med vi tror op til 80 ferieboliger ej heller. (side 92). Hvordan hænger det sammen?

- *Der er fejl i støjberegningerne pga. urigtig antagelse om aftale om nedtagelse af Oure Skolernes vindmølle*

Af "udkast til lokalplan 258" fremgår: "*De generelle retningslinjer fastsætter endvidere, at der i forbindelse med opstilling af nye vindmøller skal ske en sanering af eksisterende vindmøller som udgangspunkt i en afstand på 28 gange de nye vindmøllers totalhøjde*" (side 15), ligesom der står: "*Eksisterende møller. I området er der flere eksisterende vindmøller, den nærmeste mølle står ved den sydlige del af Oure ca. 2,7 km fra de planlagte vindmøller, møllen har en totalhøjde på 42 meter. Denne mølle nedtages ved realiseringen af planlægningen*".

Flere gange i VVM-rapporten nævnes at "*Der vil blive nedtaget en eksisterende mølle ved Oure ved en realisering af projektet*", ligesom der opgives, at det er Oure Skolernes vindmølle, der henvises til.

Der fremgår at:

"Nedtagning af eksisterende mølle En eksisterende vindmølle ved Oure skal nedtages ved en realisering af projektet. Driften af denne mølle skal indstilles senest ved igangsætning af de nye møller". (side 25)

"Beregninger i bilag 1 af det såkaldte -15 dB-princip ud fra de fabriksangivne kildestøjstal viser, at enten skal den eksisterende vindmølle ved Oure Efterskole nedtages, eller også skal de nye møller støjreduceres for at overholde krav til samlet støj ved udendørs opholdsarealer i Oure. Der er indgået aftale med ejeren af den eksisterende mølle ved Oure om, at denne nedtages ved en realisering af projektet. For lavfrekvent støj viser beregninger efter -15 dB-reglen, at der ikke er andre eksisterende vindmøller, der skal indgå i beregningerne på grund af afstandsforholdene, herunder afstanden til

sommerhusområder. Der indgår derfor ikke støj fra eksisterende vindmøller i beregningerne for projektforslagene". (side 67 sidste spalte)

På det privatarrangerede oplysningsmøde i Lundeborg den 13 august, hvor ca. 200 borgere deltog, stod et bestyrelsesmedlem fra Oure Skolerne frem og påpegede:

"Der er ikke indgået aftale om nedtagelse af Oure Skolernes mølle"

Da dette ikke er tilfældet, er det tale om misledning eller en afgørende fejl, som medfører, at der skal foretages nye beregninger. Dette da støj fra Oure Skolernes mølle *ikke* er medindregnet, hvilke den skal, da der ikke er indgået aftale om nedtagning, og samtidigt er der så ikke foretaget en sanering, jf. udkast til lokalplan 258.

- *FNs verdensmål*

Hvordan vil byrådet beskrive sine beslutninger i sammenhæng til FNs verdensmål? – ikke kun til FNs verdensmål 7 (bæredygtig energi), men også verdensmålene 11 (bæredygtige byer og lokalsamfund) og 15 (livet på landet).

- *Masterplan – En overordnet og sammenhængende strategi*

Vi opfordrer til, at I stopper op og får lavet et kvalitetstjek på jeres materiale, samt at I, i stedet for godkendelse af møllerne ved Broholm, lægger energi i, at få lavet en Master-plan over udlægning af diverse energityper i kommunen, hvor der er taget hensyn til de flere forhold, og som ikke konflikter med kommunens øvrige politikker, som f.eks. natur- og turistområde m.m. som Lundeborg er udlagt til?

Vi opfordrer til inddragelse af borgerne, til samarbejde med andre interessenter og med andre kommuner, så færrest mulige områder påvirkes negativt.

Vi opfordrer til en drøftelse og vægtning af, om mennesket ikke er mere værd end vindmøller, da der er andre muligheder for at opnå grøn energi for kommunen, hvor mennesket ikke lider last.

Naturstyrelsens vejledning herom:

*"Bekendtgørelsens bestemmelser understøtter endvidere, at der tages et **omfattende** hensyn til såvel den landskabelige påvirkning som til de øvrige interesser i det åbne land, herunder nabobeboelser. Udviklingen går i retning af stadig større og mere effektive vindmøller, og det gør det stadig sværere at finde placeringsmuligheder."*

Kilde: Naturstyrelsens vejledning, formålsbeskrivelse.

https://naturstyrelsen.dk/media/131731/vejledning_06012015_web.pdf
[BKG 2019-09-06 nr 923 Planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller](#)

Vi håber derfor på det kraftigste, at I vil genoverveje jeres tanker til MEGA-vindmøller ved Broholm, og at I når frem til at støtte op om borgerne frem for kommunaløkonomien, da Danmark når sit "grønne" mål uden opsætning af disse tre mastodonter, og da der er andre muligheder for Svendborg for at nå sine satte mål end Broholm og landvindmøller, hvor mennesker, dyr og andre politikker ikke forringes.

Skulle det alligevel falde ud til vindmøller, når nye beregninger og vurderinger er gjort, så håber vi, at kommunen indskriver krav om modtagelse af møllernes støjniveau på månedsbasis. Møllernes software tager disse målinger i sekund og lagre dem i møllerne. Ved en timelig afrapportering over døgnet vil kommunen kunne sikre, at kommunen kan anvende datamaterialet som kontrol af overholdelse af støjniveau og reagere, såfremt andet påvises. Der kunne også stilles krav om automatisk stop når støjgrænsen er nået. Med andre ord, at der indsættes en kontrolfunktion, der foretager en løbende kontrol, samt handler på resultaterne. Vi er bekendt med, at kontrollen på Tåsinge lige nu svare til en anmeldelse af kontrol på en given dag/tid, hvor ejer kan nå at omstille vindmøllerne, og hvor dette ikke kan påvises, da kommunen ikke anvender møllernes data til løbende kontrol.

Skulle det af andre ukendte årsager, trods indeværende oplysninger, være muligt at forsætte med projektets nuværende data, vil vi henstille til, at materialet (herunder i VVM-tilladelsen) indeholder krav om, at projektet ikke kan startes, før retslige og andre aftalte forhold er afklaret og overholdt. Dette bør selvfølgelig ligeledes fremgå efter ny sagsbehandling af vindmøller ved Broholm.

Med venlig hilsen

Helle Vitus og Jack Heegaard, Gl. Lundeborgvej 20, Lundeborg

From: Marianne Vitus
Sent: Sun, 16 Aug 2020 11:51:58 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Cc: Andrea Bisgaard Hansen; Hans-Henrik Dyssel; Bo Hansen; Mette Kristensen; Per Nykjær Jensen; Bruno Hansen
Subject: Åbent høringssvar med nye informationer - Landvindmøller ved Broholm
Attachments: Åbent Høringssvar - Vindmøllerne ved Broholm - nye oplysninger til sagen.pdf

Kære Plan.

Vedhæftet er vores åbent høringssvar, som ligeledes er fremsendt til de deltagende politikere på vores oplysningsdag den 13. august og til pressen, herunder FAA m.fl.

Til Bo, Mette, Per og Bruno: Tak fordi I havde mod til at deltage den 13. august.
Vi værdsætter, at I prioriterede ydreområdet af jeres kommune ved at fremmøde.

Med venlig hilsen
Marianne Vitus
Adresse:
Hasselvænget 10
5874 Hesselager
marianne_vitus@yahoo.dk

Telefon 5189 4422

Høringssvar – MEGA vindmøller ved Broholm

- *Indeværende høringssvar indeholder nye oplysninger til sagen*

Vi har altid tænkt, at økonomi contra individet er en balancegang, men vi er dybt rystet over, at det menneskelige helt er forsvundet frem for økonomi og målopfyldelse i den politiske sammensætning. Vi sidder med en fornemmelse af, at mennesket er mindre værd end vindmøller.

- Vi undrer os over, at der siges ja til at placere vindmøller i et område, som ikke er egnet, hverken vindmæssigt eller for befolkningen eller dyrene.
- Ud fra den viden vi har opnået, ser vi **fejl i sagsbehandlingen** ud fra lovmæssige tekst/procedurer og i beregningerne om støj fra vindmøllerne, idet Oure Skolernes mølle *ikke* indgår i beregningerne, og der *ikke* er indgået en aftale med Oure Skolerne om nedtagning af deres vindmølle. Desuden fremstår der ikke, at to rekreative områder i Lundeborg er medindregnet i vurderingerne/beregningerne af støjkonsekvenser.
- Vi undrer os over, hvordan I har prioriteret de indkomne ansøgninger om opstilling af vindmøller til kun at omfatte Broholmen, og hvorfor der ikke ønskes at ses på alternativer til Broholm-møllerne, jf. VVM-rapportens side 11, 2. spalte. Der fremgår intet om de konsekvensvurderinger og drøftelser, der er gjort ved behandling og valg af vindmølleansøgningerne.

Reelt kan I ikke vide, om der var mere velegnede områder, idet det ikke er undersøgt – fx langs motorveje, samarbejde med andre kommuner mv. (EnergiFyn-notater), og der ses ikke at være udarbejdet notat om mulige alternativer energikilde til landvindmøller i kommunen. Her kan henvises til DTUs forskning om, at solceller kan stå for 70% af Danmarks energiforbrug: <https://klimaenergi.dk/nyhed/70-af-danmarks-energiforbrug-kan-daekkes-af-solenergi/>

VVM-rapportens side 11; citat; *"det er i den forbindelse besluttet, at der ikke skal undersøges egentlige alternativer til det ansøgte projektforslag (redaktør: Broholm) ud over en kort beskrivelse af arealbehov ved et solcelleanlæg...."* Der fremgår ikke offentligt, på hvilket grundlag dette er besluttet, altså hvordan I når frem til, at det ikke er nødvendigt at undersøge andre alternativer, eller de prioriteringer der må være gjort.

- *Er I mon klar over, at vi helt ned til Lundeborg vil få "gavn" af vindmøllerne?*

Lundeborg er i materialet klassificeret til at være i "Nærzonen" til de tre vindmøller med alle deres konsekvenser.

Det undrer os, at der i kommuneplanen indskrives, at Lundeborg er et turistområde, men samtidigt "planter" I 3 MEGA-møller, så naturen spoles visuelt men også trivselsmæssigt for mennesker og dyr.

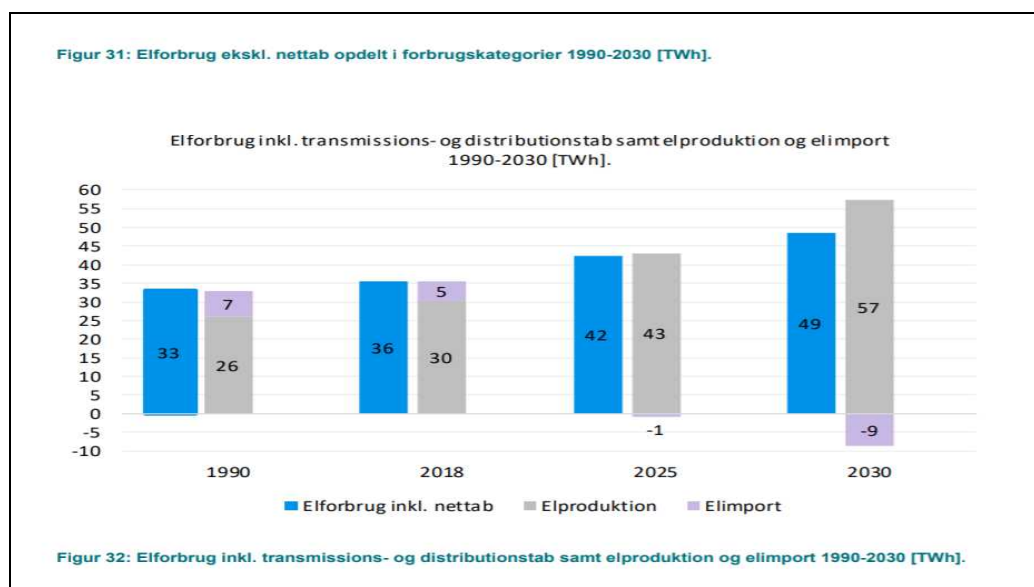
Til trods for afstanden, vil flere kunne høre møllerne, som havde vi en motorvej eller en rock-koncert løbende få km fra byen/bopælen, og vi vil kunne se et stort klart røde lys, som vindmøller i sådan størrelse skal være udstyret med af hensyn til lufttrafikken.

For det første er det ikke til turismens bedste og for det andet, er det ikke til menneskets bedste. I hele landet, hvor disse meget store vindmøller står, rapporteres der om diverse sygdom, depression og stress blandt borgere i området. Dette har bl.a. foreningen "Naboer til kæmpe vindmøller" fremstillet, og det er rystende beretninger. Se gerne pkt. 31 heri:

<https://ntk.dk/wp-content/uploads/2018/12/under-et-slor-af-godhed-vindmollenaboer-betaler-en-hoj-pris-30-04-2018-4.pdf>

- *Har I opgjort de konsekvenser det giver borgerne, holdt op imod behovet?*

Energistyrelsen har offentliggjort rapport over basisfremskrivninger af bl.a. EL. Heraf fremgår, at uden at indregne de tiltag, der er på skrivebordet, vil DK i 2025 overproducere EL og derfor kunne sælge af produktionen til andre lande. (Læs via nedenstående link til *Energistyrelsens rapport*)

8.4 El-balancen peger på Danmark som nettoeksportør

Historisk set har Danmarks elforbrug og elproduktion været nogenlunde i balance med variationer i de enkelte år betinget af især klimatiske forhold med betydning for udvekslingen af el med vores nabolande.

Figur 32 viser, at Danmarks elproduktion forventes at stige mere end elforbruget, således at Danmark forventes at blive netto-eksportør af elektricitet fra 2025. Stigningen er betinget af udbygning med vindkraft og solceller i Danmark, herunder Danmarks muligheder for at afsætte elektricitet på høj-pris el-markeder i Storbritannien, Holland og Tyskland.

Netto-eksporten forventes i 2030, under fravær af nye tiltag, at udgøre 15 pct. af elproduktionen, hvilket svarer til 18 pct. af elforbruget inkl. nettab.

Kilde: https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Basisfremskrivning/basisfremskrivning_2020.pdf

Samtidigt har regeringen i maj måned lavet et udspil til en klimahandlingsplan, hvoraf fremgår forslag om to energi-øer til havvind, som dækker langt mere end DK har behov for.

<https://fm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2020/maj/regeringen-vil-bygge-verdens-to-foerste-energioeer-med-ny-klimaplan/>

Heraf fremgår bl.a. og har følgende faktabokse:

Med øerne understøtter Danmark den grønne omstilling i hele Europa. Udbygningen på 4 GW svarer til mere end alle danske husholdningers årlige forbrug, så et centralt element vil være eksport af grøn strøm til vores nabolande.

Faktaboks – Epokegørende energier

- Danmark er det første land i verden til at etablere energier. Energier udgør et paradigmeskifte fra en løbende etablering af enkeltstående havvindmølleparker til én sammentænkt konstruktion.
- Den grønne strøm fra energierne skal på sigt omdannes og bruges i sektorer, som ikke kan anvende grøn elektricitet direkte endnu, fx luftfart, tung transport, nogle processer i erhverv mv.
- Energier kan være fysiske konstruktioner, fx platforme eller kunstige sandøer, som er forbundet til flere landes elnet samt til omkringliggende havvindmølleparker.
- Nordsø-øen skal på sigt kunne rumme minimum 10 GW. Det svarer til lidt mindre end 1,5 gange det nuværende samlede danske elforbrug.
- Energier sikrer en mere effektiv udnyttelse af havvindressourcer langt fra kysterne, mindre behov for nye elmaster på land og understøtter dermed indpasning af store mængder havvind samt internationale synergier

Faktaboks – Landvind og sol

- Landvind og solceller er de billigste grønne teknologier, vi har til rådighed. De kan snart klare sig uden støtte. I 2019 støttede vi kun disse teknologier med 1,54 øre/kWh, som er mere end 8 gange lavere end støtten bare tilbage i 2017.
- Danmark er en førende vindmøllenation. For at fastholde dette skal vi sikre fortsat gode rammer og faciliteter til test, så fremtidens vindmøller udvikles, testes og produceres i Danmark.

Fra politisk side er anført, at der i kommunens Klima og energipolitik fremgår, at

”.....Derfor skal kommunen medvirke til udbygning af vind- og solanlæg, hvor det er muligt og medvirke til etablering af andre vedvarende energiforsyninger eks. havvarme, overskudsvarme og biogas”.

Samtidigt konkluderes, at ansøgning fra Broholm er den mest oplagte. Vi må heraf udlede, at

”....at hvor det er muligt...” ikke er ensbetydende med, at vindmøller bedst placeres ved Broholm, selv om en investor har peget på området, og det er ikke ensbetydende med, at der skal udvides med landvindmøller, da anden energikilde også kan gøre det, og samtidig vil være af ingen eller mindre gene for dyr og mennesker - jeres vælgere. Og som tidligere fremført, fremgår det ikke, hvordan I når frem til, at vindmøller i Svendborg Kommune er bedst placeret ved Broholm, som er klassificeret til område med mindre vind og med historiske områder?

Denne klima- og energipolitik har I selv udarbejdet, og selv defineret muligheder for energi i, og den er udarbejdet før regeringens udspil til energi-øer blev fremlagt i år. Det er muligt at ændre politikker, som ikke gør det ud for lov, og især, når det er fordi, der er kommet nye løsninger til, eller man er

blevet klogere. Her tænkes både på behov, energimuligheder samt mennesker og dyrs ve- og vel, som må gå forud for investorer og nemme betalte løsninger for kommunen.

Kommunen kunne derfor eventuelt lave et tillæg hertil, hvor den vælger at købe sig til sine mål, ved at købe sig ind i fællesanlæg med andre kommuner, i havvindmøller eller en helt anden energi-kilde.

- *Lundeborg Badehotel, rekreative offentlige områder og sommerhuslinjen ses ikke medregnet i vurdering af støj.*

Af VVM-rapporten beskrivelse ses to rekreative offentlige områder Flagstadsmarken, og pavillonmarken *ikke* at være vurderet ud over det visuelle syn til møllerne. De er placeret inden for den røde cirkel og i "nærzonen". (bilag1 notat om støjberegning, side 110-113) Det er et større område, som ikke kun anvendes af byens borgere, nærmiljø men også af turister og sommerhuse, der ligeledes anvender strandarealet som rekreative områder. Linjen af sommerhuse i Lundeborg by indgår ikke i beskrivelserne og vurderinger. Desuden indgå kommunens udlæggelse af området "Lundeborg Badehotel" med vi tror op til 80 ferieboliger ej heller. (side 92). Hvordan hænger det sammen?

- *Der er fejl i støjberegningerne pga. urigtig antagelse om aftale om nedtagelse af Oure Skolernes vindmølle*

Af "udkast til lokalplan 258" fremgår: "*De generelle retningslinjer fastsætter endvidere, at der i forbindelse med opstilling af nye vindmøller skal ske en sanering af eksisterende vindmøller som udgangspunkt i en afstand på 28 gange de nye vindmøllers totalhøjde*" (side 15), ligesom der står: "*Eksisterende møller. I området er der flere eksisterende vindmøller, den nærmeste mølle står ved den sydlige del af Oure ca. 2,7 km fra de planlagte vindmøller, møllen har en totalhøjde på 42 meter. Denne mølle nedtages ved realiseringen af planlægningen*".

Flere gange i VVM-rapporten nævnes at "*Der vil blive nedtaget en eksisterende mølle ved Oure ved en realisering af projektet*", ligesom der opgives, at det er Oure Skolernes vindmølle, der henvises til.

Der fremgår at:

"Nedtagning af eksisterende mølle En eksisterende vindmølle ved Oure skal nedtages ved en realisering af projektet. Driften af denne mølle skal indstilles senest ved igangsætning af de nye møller". (side 25)

"Beregninger i bilag 1 af det såkaldte -15 dB-princip ud fra de fabriksangivne kildestøjstal viser, at enten skal den eksisterende vindmølle ved Oure Efterskole nedtages, eller også skal de nye møller støjreduceres for at overholde krav til samlet støj ved udendørs opholdsarealer i Oure. Der er indgået aftale med ejeren af den eksisterende mølle ved Oure om, at denne nedtages ved en realisering af projektet. For lavfrekvent støj viser beregninger efter -15 dB-reglen, at der ikke er andre eksisterende vindmøller, der skal indgå i beregningerne på grund af afstandsforholdene, herunder afstanden til

sommerhusområder. Der indgår derfor ikke støj fra eksisterende vindmøller i beregningerne for projektforslagene". (side 67 sidste spalte)

På det privatarrangerede oplysningsmøde i Lundeborg den 13 august, hvor ca. 200 borgere deltog, stod et bestyrelsesmedlem fra Oure Skolerne frem og påpegede:

"Der er ikke indgået aftale om nedtagelse af Oure Skolernes mølle"

Da dette ikke er tilfældet, er det tale om misledning eller en afgørende fejl, som medfører, at der skal foretages nye beregninger. Dette da støj fra Oure Skolernes mølle *ikke* er medindregnet, hvilke den skal, da der ikke er indgået aftale om nedtagning, og samtidigt er der så ikke foretaget en sanering, jf. udkast til lokalplan 258.

- *FNs verdensmål*

Hvordan vil byrådet beskrive sine beslutninger i sammenhæng til FNs verdensmål? – ikke kun til FNs verdensmål 7 (bæredygtig energi), men også verdensmålene 11 (bæredygtige byer og lokalsamfund) og 15 (livet på landet).

- *Masterplan – En overordnet og sammenhængende strategi*

Vi opfordrer til, at I stopper op og får lavet et kvalitetstjek på jeres materiale, samt at I, i stedet for godkendelse af møllerne ved Broholm, lægger energi i, at få lavet en Master-plan over udlægning af diverse energityper i kommunen, hvor der er taget hensyn til de flere forhold, og som ikke konflikter med kommunens øvrige politikker, som f.eks. natur- og turistområde m.m. som Lundeborg er udlagt til?

Vi opfordrer til inddragelse af borgerne, til samarbejde med andre interessenter og med andre kommuner, så færrest mulige områder påvirkes negativt.

Vi opfordrer til en drøftelse og vægtning af, om mennesket ikke er mere værd end vindmøller, da der er andre muligheder for at opnå grøn energi for kommunen, hvor mennesket ikke lider last.

Naturstyrelsens vejledning herom:

*"Bekendtgørelsens bestemmelser understøtter endvidere, at der tages et **omfattende** hensyn til såvel den landskabelige påvirkning som til de øvrige interesser i det åbne land, herunder nabobeboelser. Udviklingen går i retning af stadig større og mere effektive vindmøller, og det gør det stadig sværere at finde placeringsmuligheder."*

Kilde: Naturstyrelsens vejledning, formålsbeskrivelse.

https://naturstyrelsen.dk/media/131731/vejledning_06012015_web.pdf
[BKG 2019-09-06 nr 923 Planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller](#)

Vi håber derfor på det kraftigste, at I vil genoverveje jeres tanker til MEGA-vindmøller ved Broholm, og at I når frem til at støtte op om borgerne frem for kommunaløkonomien, da Danmark når sit "grønne" mål uden opsætning af disse tre mastodonter, og da der er andre mulighed for Svendborg for at nå sine satte mål end Broholm og landvindmøller, hvor mennesker, dyr og andre politikker ikke forringes.

Skulle det alligevel falde ud til vindmøller, når nye beregninger og vurderinger er gjort, så håber vi, at kommunen indskriver krav om modtagelse af møllernes støjniveau på månedsbasis. Møllernes software tager disse målinger i sekund og lagre dem i møllerne. Ved en timelig afrapportering over døgnet vil kommunen kunne sikre, at kommunen kan anvende datamaterialet som kontrol af overholdelse af støjniveau og reagere, såfremt andet påvises. Der kunne også stilles krav om automatisk stop når støjgrænsen er nået. Med andre ord, at der indsættes en kontrolfunktion, der foretager en løbende kontrol, samt handler på resultaterne. Vi er bekendt med, at kontrollen på Tåsinge lige nu svare til en anmeldelse af kontrol på en given dag/tid, hvor ejer kan nå at omstille vindmøllerne, og hvor dette ikke kan påvises, da kommunen ikke anvender møllernes data til løbende kontrol.

Skulle det af andre ukendte årsager, trods indeværende oplysninger, være muligt at forsætte med projektets nuværende data, vil vi henstille til, at materialet (herunder i VVM-tilladelsen) indeholder krav om, at projektet ikke kan startes, før retslige og andre aftalte forhold er afklaret og overholdt. Dette bør selvfølgelig ligeledes fremgå efter ny sagsbehandling af vindmøller ved Broholm.

Med venlig hilsen

Helle Vitus og Jack Heegaard, Gl. Lundeborgvej 20, Lundeborg

From: mette marslund
Sent: Sun, 16 Aug 2020 11:35:17 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: indsigelse mod opstilling af mega vindmøller ved <Broholm

Jeg vil hermed gerne protestere mod opstilling af Mega vindmøller ved Broholm i Gudme
Hvorfor?

- 1 - det er helt igennem uhensigtsmæssigt at opstille så store vindmøllelr på land. Den slags bør altid placeres på havet. De er til stor gene for naboer.
2. De virker helt igennem ulogisk at opstille så store vindmøller et sted, hvor de er en dårlig forretning. Det blæser simpelthen for lidt på det pågældende sted. Ude på havet er de langt mere rentable.
3. Der vil være massive støj gener - og desuden gener fra kraftig infrastøj, som kan give store helbredsproblemer.
4. Der vil være massive støjgener, hvilket også kan påvirke neboers helbred betydeligt.
5. Huspriser vil falde betydeligt i området. Er der overhovedet taget hensyn til dette?
Det vil ligeledes blive overordentlig vanskeligt at udbygge området, som er et attraktivt nærområde for Svendborg.

I det hele taget virker overvejelserne om opstilling af så store møller helt uigennemtænkt, og jeg vil protestere på det kraftigste og foreslå, at man finder andre og bedre steder til vindmøllerne.
OG nej - jeg er ikke imod vindmøller. Det er virkelig vigtigt, hvis vi skal i mål med den grønne omstilling. Men mega vindmøller skal anbringes til havs!!

Mette Marslund
Landevejen 133 Oure
Mette Marslund
Landevejen 133
5883 Oure
23 71 65 68

From: Louisa Henningsen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 11:31:08 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar vedr. vindmøller ved Broholm
Attachments: Høringssvar vindmøller ved Broholm.docx

Høringssvar vedr. opsætning af vindmøller ved Broholm

Kære Svendborg Kommune

Dette høringssvar, da jeg efter at have læst mig ind i forholdene omkring sagen ser med stor bekymring på det varslede vindmølleprojekt ved Broholm. Grundet de mange negative konsekvenser synes det for mig at se ufarbart at gennemføre denne ide. Jeg er tilhænger af, at vi alle må bære en del af ansvar og omkostninger for omstilling til grøn energi, men dette projekt synes ude af proportioner hvad angår fordele sat overfor belastninger for de berørte borgere i området - som jo for manges vedkommende vil komme til at betale en form for ultimativ pris med deres hverdagstrivsel og med deres hjem. Sådant kynisme tror jeg ikke, man behøver at holde fast i, når der angiveligt findes andre og bedre, holdbare og bæredygtige måder at løse det energipolitiske spørgsmål på – og når man må forstå, at kommunen ikke behøver at være "selvforsynende". Rækken af tilsyneladende uheldige og negative konsekvenser af projektet er, som alle må være bekendte med, lang og skal ikke listes op her; men vil jeg fremhæve, at jeg finder det meget trist og uforståeligt, at man er parat til at bringe mennesker i det nærmeste område ufrivilligt i den uoverskuelige situation, at deres hjem og base kan forandres til et mareridt hvad angår eksempelvis støj og skyggekast; og selvfølgelig faldende værdi af bolig. For ikke at tale om indvirkninger på naturen. Når jeg har læst om lignende projekter andre steder i landet, hvor man har påtvunget mennesker at være nabo til store vindmøller, og når man læser om, hvor indgribende det er, og hvor mange negative konsekvenser det har for disse mennesker, er det indlysende, at det må være noget nær det værste man kan komme ud for, hvad angår sit hjem, og hvor man må opleve sig helt sagesløs. Jeg synes ikke, at dette tvangsscenario er værdigt i Svendborg Kommune. Det er ikke sådan, jeg har lyst at kende min kommune.

Er man virkelig i Svendborg Kommune villig til at gennemtrumfe, at beboere i området kan komme til at leve i støj, der vel kan opleves som en form for udefra påført, kronisk tinnitus? Hertil den omtalte lavfrekvente støj, som vi måske ikke kender langtidskonsekvenserne af. Kan Svendborg Kommune garantere, at borgerne i området ikke over tid kan udvikle helbredsmæssige symptomer af påvirkninger fra møllerne? Og er det ordentligt at løbe denne risiko? Hele 5 byer (Lundeborg, Gudme, Hesselager, Oure og Vejstrup) samt en række mindre landsbysamfund ligger inden for zonen af nærområde. Mener man i Svendborg Kommune virkelig, at det er det bedste sted at opsætte så store møller? Og tilmed hvor vindforholdene ser ud til at være ikke-attraktive?

Jeg er tilhænger af, at Svendborg Kommune finder en langsigtet og – for alle – holdbar og bæredygtig måde at skruer den kommende energipolitik sammen på. Jeg tror, at man skal et skridt "længere op i helikopteren" for at se rigtig klart og måske se energipolitik i en større sammenhæng end begrænset til kommunal egenproduktion. Jeg synes, det virker indlysende, at så store møller må ud på havet.

Med venlig hilsen

Louisa Henningsen

Albjergvej 6

5883 Oure

Hørings svar vedr. opsætning af vindmøller ved Broholm

Kære Svendborg Kommune

Dette høringssvar, da jeg efter at have læst mig ind i forholdene omkring sagen ser med stor bekymring på det varslede vindmølleprojekt ved Broholm. Grundet de mange negative konsekvenser synes det for mig at se ufarbart at gennemføre denne ide. Jeg er tilhænger af, at vi alle må bære en del af ansvar og omkostninger for omstilling til grøn energi, men dette projekt synes ude af proportioner hvad angår fordele sat overfor belastninger for de berørte borgere i området - som jo for manges vedkommende vil komme til at betale en form for ultimativ pris med deres hverdagstrivsel og med deres hjem. Sådant kynisme tror jeg ikke, man behøver at holde fast i, når der angiveligt findes andre og bedre, holdbare og bæredygtige måder at løse det energipolitiske spørgsmål på – og når man må forstå, at kommunen ikke behøver at være "selvforsynende".

Rækken af tilsyneladende uheldige og negative konsekvenser af projektet er, som alle må være bekendte med, lang og skal ikke listes op her; men vil jeg fremhæve, at jeg finder det meget trist og uforståeligt, at man er parat til at bringe mennesker i det nærmeste område ufrivilligt i den uoverskuelige situation, at deres hjem og base kan forandres til et mareridt hvad angår eksempelvis støj og skyggekast; og selvfølgelig faldende værdi af bolig. For ikke at tale om indvirkninger på naturen. Når jeg har læst om lignende projekter andre steder i landet, hvor man har påtvunget mennesker at være nabo til store vindmøller, og når man læser om, hvor indgribende det er, og hvor mange negative konsekvenser det har for disse mennesker, er det indlysende, at det må være noget nær det værste man kan komme ud for, hvad angår sit hjem, og hvor man må opleve sig helt sagesløs. Jeg synes ikke, at dette tvangsscenario er værdigt i Svendborg Kommune. Det er ikke sådan, jeg har lyst at kende min kommune.

Er man virkelig i Svendborg Kommune villig til at gennemtrumfe, at beboere i området kan komme til at leve i støj, der vel kan opleves som en form for udefra påført, kronisk tinnitus? Hertil den omtalte lavfrekvente støj, som vi måske ikke kender langtidskonsekvenserne af. Kan Svendborg Kommune garantere, at borgerne i området ikke over tid kan udvikle helbredsmæssige symptomer af påvirkninger fra møllerne? Og er det ordentligt at løbe denne risiko? Hele 5 byer (Lundeborg, Gudme, Hesselager, Oure og Vejstrup) samt en række mindre landsbysamfund ligger inden for zonen af nærområde. Mener man i Svendborg Kommune virkelig, at det er det bedste sted at opsætte så store møller? Og tilmed hvor vindforholdene ser ud til at være ikke-attraktive?

Jeg er tilhænger af, at Svendborg Kommune finder en langsigtet og – for alle – holdbar og bæredygtig måde at skruer den kommende energipolitik sammen på. Jeg tror, at man skal et skridt "længere op i helikopteren" for at se rigtig klart og måske se energipolitik i en større sammenhæng end begrænset til kommunal egenproduktion. Jeg synes, det virker indlysende, at så store møller må ud på havet.

Med venlig hilsen
Louisa Henningsen
Albjergvej 6
5883 Oure

VINDBRO264

From: Michael Duelund Ebsen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 11:22:16 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse mod vindmøller ved Broholm
Attachments: Høringssvar Svendborg Kommune Planlovens.docx

Har vedhæftet min indsigelse.

Mvh Michael Duelund Ebsen
Boelsmosevej 32
5874 Hesselager.

Vi sender hermed vores indsigelse mod vindmøllerne, der ønskes placeret ved Broholm Gods.

Placering af disse møller bryder med flere af Svendborgs kommunes retningslinjer. Hvis Svendborg kommune stadig ønsker at kunne tiltrække tilflyttere, er man nødt til at overholde de nedskrevne rammer.

Dette er på ingen måde tilfælde her.

Vil opstille vindmøller som står tættere end anbefalingerne.

Opstiller vindmøller tættere på veje, end man selv anbefaler.

Man bryder kystbeskyttelseslinjen.

Bygger for tæt på skoven.

Anlægger industri i det åbne land, trods lokalplanen ikke giver lov til dette. Industri der ikke skal lukke ned på noget tidspunkt i løbet af året, og dermed tilføje hele området med støj, end folk som bor op og ned af industriområder i Svendborg oplever.

Fra https://www.svendborg.dk/sites/default/files/PDF/vindmoeller_oest_for_broholm_-_miljoekonsekvensrapport_for_projektet_23-04-2020.pdf

Fugleregistreringer i området DOF-basen Dansk Ornitologisk Forenings database (DOFbasen) [5k] og Danmarks Fugle og Natur [5l] rummer observationer fra lokaliteter omkring mølleområdet. Samlet for de 10 nærmeste lokaliteter er der observeret 125 fuglearter. Heraf er 21 arter listet på EU's fugledirektiv eller den danske rødliste [5m], og alle fundet i meget små mængder. Ornitologer besøgte disse 10 lokaliteter på 165 forskellige datoer, og for Broholm drejer det Figur 5.6. EF-habitatområder. 83 VINDMØLLER VED BROHOLM sig om 61 forskellige datoer. Der forekom både havørn, rød glente og trane, arter der kan betragtes som sårbare i forhold til vindmøller. For havørn var det blot 7 observationer med i alt 7 fugle på 10 år, heraf de 5 ved Gudme Sø og kun 2 overflyvende ved Broholm. For rød glente var det 9 observationer med i alt 15 fugle på 10 år, heraf de 10 set overflyvende ved Broholm.

Ovenstående viser med al tydelighed, at rapporten som mølleopstilleren har fået udarbejdet, har flere åbenlyse mangler, som alle forsøger at gemme de reelle fakta.

Der findes et ynglende Rød Glentepar, som har rede tæt på, hvor der ønskes opstillet vindmøller.

Derfor strider opsætningen af vindmøllerne mod Planlovens rammer.

Beslutning omkring etablering af vindmøller er ikke lovlig og strider imod dette Lovgrundlag, som Svendborg Kommune også har vedtaget den 17 december 2013. Planlovens §11a, stk 1 nr 15

Her forpligtede man sig til at følge de nye retningslinjer for Åben land Struktur.

Følgende er hentet fra Svendborg Kommunes egen hjemmeside.

Landskaber som skal beskyttes

- *Der kan alene ske etablering, udvidelse eller ændringer af byggeri og tekniske anlæg, som påvirker landskabet i ganske ubetydeligt omfang, og kun såfremt landskabets karakter og særlige visuelle oplevelsesmuligheder ikke tilsidesættes. Der kan i mindre omfang tages særligt hensyn til udviklingsmulighederne på de små øer.*
- *Hvis væsentlige samfundsmæssige hensyn nødvendiggør, at der tillades etablering, udvidelser eller ændringer af byggeri eller tekniske anlæg eller der sker ændret arealanvendelse, som forringer landskabets karakter og særlige visuelle oplevelsesmuligheder, skal der i tilladelsen stilles krav om erstatningsområder eller særlige tiltag, der sikrer, at de landskabelige værdier samlet set fastholdes eller forbedres.*
- *Der kan alene ske ændret arealanvendelse, som ikke nedtoner områdets landskabelige værdier. Der kan i mindre omfang tages særligt hensyn til udviklingsmulighederne på de små øer.*

Kilde

http://svendborg.cowi.webhouse.dk/dk/hovedstruktur/landskab_og_kyst/landskab/retningslinjer.htm

1.

Området nord for Tange å, som skal beskyttes, vil i den grad blive påvirket visuelt af 3 store møller, og derved opfyldes følgende ikke;

Der kan alene ske etablering, udvidelse eller ændringer af byggeri og tekniske anlæg, som påvirker landskabet i ganske ubetydeligt omfang, og kun såfremt landskabets karakter og særlige visuelle oplevelsesmuligheder ikke tilsidesættes. Der kan i mindre omfang tages særligt hensyn til udviklingsmulighederne på de små øer.

2.

Ingen ting nævnt i VVM undersøgelsen der vil erstatte det berørte område;

skal der i tilladelsen stilles krav om erstatningsområder eller særlige tiltag, der sikrer, at de landskabelige værdier samlet set fastholdes eller forbedres.

3. *Der kan alene ske ændret arealanvendelse, som ikke nedtoner områdets landskabelige værdier.*

Dette punkt overholdes heller ikke, landskabets værdier vil blive ændret.

Som nævnt i rapporten, så vil opførelsen påvirke et §3 område. Rapporten glemmer dog at meddele om insekter der lever i Tange å systemet, og som var grundlaget for restaureringen af Tange å systemet nede fra Hesselager gård.

Dette skal ifølge reglerne belyses før arbejdet startes.

Beskyttede naturtyper (§3-områder) Naturbeskyttelseslovens §3 beskytter en række naturtyper mod ændringer i tilstanden, fx i form af bebyggelse, opdyrkning, anlæg, tilplantning, dræning og opfyldning. I nærområdet ligger der enkelte mindre §3 vandhuller. Gennem området løber Tange Å som er et §3 beskyttet vandløb. Uden for projektområdet findes mindre naturbeskyttede moser og eng. Fundamenter til vindmøllerne, adgangsveje og vendepladser ligger alle uden for naturbeskyttede natur. En eksisterende

arbejdsvej i den nordlige del af projektområdet krydser Tange Å og der er behov for at udvide bredden af denne overkørsel. Dette kræver en dispensation fra Naturbeskyttelseslovens §3 og tilladelse fra Vandløbsloven fra Svendborg Kommune.

Så en evt beslutning om at opstille 3 vindmøller vil stride imod lovgivning i [Planlovens § 11 a, stk. 1 nr. 15](#).

Støjgener fra de omkring liggende huse vil ligeledes være stor. Der er ingen industri eller andet herude, som kan camouflere støjen, som er tilfældet ved vindmøller ved Lindø, eller vindmøller opstillet ved motorveje.

Forslag. Danmark mangler ikke vindenergi fra et vindfølsomt område. Regeringen bygger energi øen, og flere kommuner langs vestkysten har stort held med at inddrage kommunens beboere i processen, og sætter forsat vindmøller op, der yder langt mere end Svendborg.

Skal Svendborg gøre noget godt for miljøet, er solceller vejen frem. I sommerhalvåret opleves det ofte perioder, hvor vinden er så svag, at møllerne ikke kan give Danmark den strøm de skal bruge. Her skal Svendborg tilbyde solcelle strøm, som supplerer den danske vindenergi helt perfekt. Vindstille vejr er ofte højtryksvejr, højtryksvejr er næsten altid lig med masser af sol.

Som en kommune med mange østvendte kyster, giver det ingen mening af satse på vindenergi i de områder. Samfundsmæssigt kan Svendborg hjælpe med nedbringelse af CO2, ved at supplere med solcelle energi.

Mvh Anita og Michael Duelund Ebsen

Boelsmosevej 32

5874 Hesselager

Mail. Mic_hael76@hotmail.com

From: Marie Fynbo
Sent: Sun, 16 Aug 2020 11:05:39 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: vindmøller

Til Svendborg kommune

jeg er blevet bevist om at de nye vindmøller ved broholm vil komme til at lave en infralyd støj som vil kunne påvirke mig, da jeg bor i en radius til møllerne som vil blive berørt.

derfor er jeg imod vindmøllerne

med venlig hilsen
Marie Fynbo
Landevejen 48
5882 vejstrup

VINDBRO262

From: Peter Strandhauge
Sent: Sun, 16 Aug 2020 10:56:45 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse Vindmøller Broholm, Nabo 14
Attachments: indsigelse vindmøller Broholm.docx

Til Svendborg Kommune

Vi vil gerne gøre indsigelse mod de tre vindmøller, som man ønsker at placere ved Broholm. Vi vil blive nogle af de nærmeste naboer til vindmøllerne helt præcist 647 meter til den nærmeste, dvs. også nogle af dem som på nærmeste hold vil opleve de konstante gener fra dem.

Da vi i sin tid flyttede til Oure og bosatte os i udkanten af Svendborg, var det med drømmen om fred og ro i de landlige omgivelser. Vi ønskede at vores børn skulle have trygheden af et landsbysamfund, hvor man rent faktisk kender sin nabo. Vi frygter at vindmøllerne vil affolke området fuldstændig, og unge familier som vores vil vælge andre kommuner frem for Svendborgs smukke Oure/Lundeborg område. Da vi flyttede hertil var der både kommunal vuggestue, børnehave og skole i byen, nu er to ud af tre lukket ned og hvis vindmøllerne bliver en realitet frygter vi at det kun er et spørgsmål om tid før det bliver tre ud af tre. Hvem vælger frivilligt at blive nabo til tre kæmpe vindmøller?

Hvis de tre vindmøller bliver en realitet bliver vi som familie stavnsbundet i vores hjem, vi bliver det som så flot hedder teknisk insolvent. Vores hus vil ifølge de 4 ejendomsmæglere vi har konsulteret være umuligt at sælge og vil tabe så meget værdi at vi ikke vil kunne optage lån igen. Vi vil være tvunget til enten at blive boende, og leve med generne, eller forsøge at få opstillet til at opkøbe vores hus, der er ingen garanti for at vi kommer ud på den anden side med skindet på næsen. Et evt. salg vil være en konsekvens af vindmøllerne, hvis vindmøllerne bliver væk, så bliver vi i vores dejlige hus og vores to børn får lov at fortsætte deres liv på deres skoler i Stokkebæk.

Støjen fra vindmøllerne vil være der døgnet rundt, hele året, også når det blæser mere eller mindre end de 6-8 sek.m. Den infralyd støj som vindmøllerne frembringer vil kunne være skadelig for vores familie, ingen kan på forhånd sige i hvilken grad støjen vil påvirke os, men vi ønsker ikke at være forsøgskaniner til sådan et projekt. Derfor gør vi på det kraftigste indsigelser mod de tre vindmøller ved Broholm. Kæmpe nej tak herfra!

Med venlig hilsen

“Nabo 14”, Anette, Peter, Karl-Emil og Frida My Strandhauge
Fuglehavevej 9, 5883 Oure

From: Randi Lundtofte-thygesen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 10:31:20 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Vindmøller ved broholm

Til Svendborg kommune

Jeg har erfaret, at vindmøller i den størrelses orden som, det er tiltænkt, der vil blive sat op ved broholm, laver en kraftig infralyd støj, som er skadelig selv på stor afstand. Jeg og min familie ønsker ikke at blive udsat for sundhedsfarer. Dette vil ikke kun gå ud over vores sundhed men også vores økonomi, da vores ejendom vil falde i værdi pga vindmøllernes gene.

Jeg er derfor i mod vindmøllerne ved Broholm.

Venlig hilsen Randi lundtofte -Thygesen

Egemosevej 23 5882 vejstrup

From: Hanne Nielsen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 10:29:38 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Mega vindmøller ved Broholm

Indsigelse mod 150 m store vindmøller ved Broholm.

Jeg er for grøn energi og har intet imod vindmøller, men ikke når de bliver placeret til skade for natur og menneskers helbred.

Mvh.
Hanne Nielsen.
Solvænget 19
5883 Oure
Sendt fra min iPad

VINDBRO259

From: Tine Jensen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 10:27:44 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Vedr.: Indsigelse

Til Svendborg Kommune

Som jeg har erfaret laver de store vindmøller ved Brøholm en kraftig infralyd støj, som er skadelig selv på større afstand. Jeg vil ikke udsættes for en mulig sundhedsfare.

Derfor er jeg imod vindmøllerne.

Med venlig hilsen
Tine Kent Jensen
Højskolevej 30
5882 Vejstrup

From: Claus Møller
Sent: Sun, 16 Aug 2020 10:24:13 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse od vindmøllerne ved Broholm

Vi gør hermed indsigelse mod vindmøllerne ved Broholm.

Der vil blive infra støj som vil skade ens helbred.

Huspriser vil falde i Oure pga de møller.

Der må kunnes findes en bedre placering, så de ikke kan ses, kønne er de jo ikke.

Vh

Claus Gustav Møller

Lone Møller

Albjergvej 22

5883 Oure

From: Niklas Fogt Larsen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 10:01:12 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Nej til kæmpe vindmøller ved Broholm.

Kæft hvor er det hul i hovedet at ødelægge en flot og historisk natur ved at sætte 3 kæmpe vindmøller op!

Sæt dem dog ud i vandet hvor der er plads og MEGET mere vind!
Der er jo ingen vind på Sydfyn!

Tænk jer dog om for fanden!!!

Venlig hilsen.
Niklas fogt larsen.
Kystvej 15
Lundeborg.

From: Lenna Trøst
Sent: Sun, 16 Aug 2020 09:55:02 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Nej tak til Mega vindmøller

Hej

Vi bor i den skønne lille landsby Albjerg tæt ved Broholm. Vi elsker at bo her i dejlige rolige omgivelser og har bygget os et sprit nyt hjem for 5 år siden.

Vi ønsker på ingen måde at være nabo til disse mastrodonder 3 stk vindmøller.

Vi har bekymringer både omkring støj, levestandard, sundhed og ikke mindst prisen på vort hjem. Da huspriserne bliver påvirket af disse Møller - kan vi i værste fald blive stavnsbundet under Møller vi ikke ønsker.

Det gir heller ingen mening at placere disse i et område hvor de ikke kan yde deres Max. Sæt dem på havet...

Hvis i ikke tænker at tage hensyn til os borgeres ønsker - så kan i i det mindste indskrive i kontrakten at bygherre er forpligtet til at kompencere for tabet.

Med Venlig Hilsen

Lenna og Martin Trøst
Tværvej 6, 5883 Oure

From: annefogt petersen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 09:53:23 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse mod megavindmøller ved broholm

Til vore folkevalgte politikere i Svendborg Kommune

Jeg er tilhænger af grøn energi, men jeg er også tilhænger af, at vi passer på hinanden og vores omgivelser.

Disse megamøller vil ødelægge både mennesker omgivelser. De hører ikke til i et lille samfund.

Find et sted i vandet hvor det stormer og blæser, og hvor de ikke generer mennesker og omgivelser.

Fej projektet af bordet NU!!!

Mvh Anne Fogt Petersen

[Kystvej 15](#)

Lundeborg.

Sendt fra min iPad

From: Olav Larsen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 09:52:54 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Megavindmøller ved Broholm

Til Svendborg Kommune

Hvor er det ærgerligt at det politiske flertal i Svendborg Kommune går ind for at opsætte 3 kæmpevindmøller nær Broholm.

Jeg skal ikke trætte med masser af argumenter, disse har vi kunnet følge i pressen i lang tid. Håber Svendborg vil gå andre veje for at finde "grøn energi".

Mvh

Olav Larsen, Kystvej 15, Lundeberg

From: Daniel Kondrup
Sent: Sun, 16 Aug 2020 09:48:28 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse

Til Svendborg Kommune

Som nytilflytter til området er det med nogen bekymring, at jeg erfarer at kommunen vil tillade opførelsen af tre kæmpevindmøller. Kritiske røster fortæller, at møllerne udsender sundhedsskadelig støj i en stor radius. Som forælder og borger er jeg derfor imod vindmøllerne, da de sundhedsskadelige aspekter er usikre.

Med venlig hilsen
Daniel Kondrup
Landevejen 48
5882 Vejstrup

From: Niels Boje Groth
Sent: Sun, 16 Aug 2020 09:44:44 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Cc: vinkyper@mail.dk;harhoff.momleby@gmail.com;marielouise.hjerl@mail.dk;gunvor.groenbech@gmail.com;kaa.re.bergstedt@mail.dk
Subject: Vindmølleprojektet mellem Broholm og Lundeberg
Attachments: Møllestop ved Møllestøj 16 08 2020.docx.pdf

Hermed fremsendes på vegne af Lundeberggruppen "Møllestop ved Møllestøj" bemærkninger til projektet om opstilling af Vindmøller mellem Broholm og Lundeberg

Med venlig hilsen

Niels Boje Groth

--

Niels Boje Groth Roskildevej 163 3600 Frederikssund

Mobil: 2261 0830

Til Svendborg Byråd,

Opstilling af vindmøller mellem Broholm og Lundeberg

Vi, en gruppe borgere i Lundeberg, vil gerne bede byrådet hjælpe med supplerende oplysninger om virkningen af de tre møller, som planlægges opstillet mellem Broholm Gods og Lundeberg. Vi hilser elektrificering af Danmarks energisystem velkommen. Derfor er vi også meget positive over for opstilling af vindmøller.

Virkningerne af de vindmøller, der er planer om at opstille her, har vi imidlertid svært ved at vurdere. Møllerne er så store, at vi ikke har fundet sammenligningsgrundlag, hverken heromkring eller andre steder i landet, hvor vi færdes. Det skyldes formentlig, at der er tale om møller, som normalt anbringes på havet. Da vi således ikke har noget sammenligningsgrundlag, vil vi anmode byrådet om at supplere det udsendte plan- og projektmateriale med nogle oplysninger.

1. **Mølleplacering og kommunens politik.** Det ser ud til, at opstillingen af møllerne indgår i Svendborg kommunes prisværdige målsætning om CO₂-neutralitet inden 2040. Vi vil i den anledning gerne have oplyst, om møllerne ikke kan bidrage til opfyldelse af denne målsætning ved f.eks. at blive opstillet ved kysten, i vandet eller f.eks. på én af regeringens planlagte energiøer?

Afgørende er vel ikke den geografiske placering af møllerne, hvis initiativet kan lokaliseres til kommunen? En sådan alternativ placering vil have den fordel at frigøre kommunen for den dobbeltrolle, som kommunen synes at være i – dels som interessant i mølleprojektets bidrag til kommunens politik om fremme af vedvarende energi og dels som myndighedsudøver i godkendelse af mølleprojektet.

2. **Mølleplacering og statens politik.** Kan kommune oplyse, hvorledes den valgte placering forholder sig til den politik, som er fremlagt i "Betænkningen fra regeringens planlægningsudvalg for vindmøller på land". Under udvalgets vurdering af arealer, der er til rådighed for opstilling af høje vindmøller forudsættes det, "at vindmøllerne opstilles i de områder, hvor der er de bedste vindforhold". Det nævnes, at disse arealer hovedsageligt findes i de tidligere Nordjyllands, Viborg, Ringkøbing, Storstrøms og Ribe amter. Fyn nævnes ikke. Det stemmer overens med, at det meste af Fyn inklusiv opstillingsområdet for Broholm Møllerne i Vindressourcekortet for Danmark 1999 rangerer i den højeste ruhedsklasse med en vindenergi på 200-250 W/m². Til sammenligning er vindenergien i områder med den laveste ruhed op til 500 W/m², altså 2 – 2,5 gange så stor.

Så stor afvigelse fra princippet om opstilling af møller i områder med de bedste vindforhold, får os til at overveje, om det ikke vil være mest hensigtsmæssigt at foreslå, at lokalplanen indkaldes af staten, sådan som planloven giver mulighed for, med henblik på at sikre nationale interesser for placering af store vindmøller i de mest vindenergifyldte områder.

3. **Visuelle virkninger.** I oplysningsmaterialet er lavet en serie fotoregistreringer af møllernes visuelle virkning. Det er et flot arbejde og tak for det. Som borgere i Lundeberg er et par af visualiseringerne af særlig interesse, bl.a. fremstilling nr. 17 fra 'Flagstadmarken'. Her vurderes møllevirkningen fra toppunktet af trappen fra marken til stranden, hvor mange færdes mellem Kystvej og stranden. Men punktet er det laveste punkt på ganglinjen mellem trappen og Kystvej. Ligeledes er den synligste af de tre møller indtegnet med en lodret nedadgående vinge og to skrånede opadgående

vinger. Derved kan toppunktet for vingspidserne under deres rotation ikke vurderes. Bedst ville det være med en visualisering fra ganglinjens højeste punkt og med den ene møllevinge lodret opadstående. Vi vil anmode om, at kommunen foranlediger tilvejebringelsen heraf.

4. **Støjvirkninger: Møllestop ved møllestøj!** Er vi bekymrede, er det især for støjen fra møllerne. I det udsendte materiale er anvendt støjberegninger til vurdering af eventuelle gener. Da erfaringsgrundlaget for disse store møller på land er så begrænset, som det er, vil det være at foretrække, at man erstattede disse beregninger med *målinger* af støjen. Vor erfaring fra andre støjkilder (fiskekuttere, motorveje og tog) siger os, at støj ikke blot udbreder sig, men tillige bæres af vinden. På grund af usikkerheden både ved modelberegninger og anvendelse af målinger på andre møller, vil vi anmode om, at der i vilkårene for møllernes etablering indskrives pligt til at foretage in-situ støjmålinger, såvel af den almindelige støj, som af den såkaldte 'lavfrekvente' støj – og at målingerne knyttes til et *automatisk virkende møllestop* ved for stor støjudbredelse i forhold til de nærmeste naboer, dvs. ejendommene på Boelsmosevej.

Det er afgørende, at mølletoppet bliver automatisk for at undgå, at de berørte beboere kommer i den situation, at overskridelsen af grænseværdier først skal dokumenteres og siden indklages af beboerne og derefter procederes, inden en afgørelse findes. Ved en sådan fremgangsmåde påføres beboerne ikke blot stress fra støj, men også stress fra langvarige og uoverskuelige klageprocesser.

Det er ikke en 'fiks ide', vi kommer med her. Vort forslag svarer til det overvågningsvilkår, som kommunen har sat for beskyttelse af flagermus.

Ifølge regeringens udvalg for planlægning af vindmøller er kommunerne centrale aktører i at sikre planlægningsgrundlaget for opstilling af vindmøller og for at *sikre lokalbefolkningens opbakning*.

Det er i fortsættelse heraf vi skriver, i håb om et godt samarbejde om de spørgsmål, vi her har rejst.

Vi appellerer således til kommunen om, ikke – som ved aftenmødet i Lundeborg den 13. august – at bede borgerne om alternative løsninger, men om i stedet at medvirke til at finde løsninger, som det er til at leve med. Energistyrelsen har bekræftet overfor os, at kommunerne ved udformning af vilkår for opstilling af møller kan fastsætte vilkår for *møllestop ved møllestøj*.

Med venlig hilsen

Lundeborg gruppen *Møllestop ved møllestøj*,

Niels Boje Groth, Kystvej 11
Kirsten Risgaard, Boelsmosevej 40
Torben Møller Sørensen, Boelsmosevej 40
Carl Christian Harhoff, Momleby 1
Marie-Louise Hjerl Harhoff, Momleby 1
Gunvor Grønbech, Momleby 6
Jørgen Grønbech, Momleby 6
Rita Vest Hansen, Kystvej 20
Palle Møller Jensen, Kystvej 9
Ane Margrethe Jensen, Kystvej 9
Annelise Bergstedt, Gl. Lundeborgvej 56
Anders Chr. Bergstedt, Gl. Lundeborgvej 56
Jens Kåre Bergstedt, Gl. Lundeborgvej 56

From: Morten Jørgensen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 09:26:46 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse mod vindmøller ved Broholm.
Attachments: Udkast til Indsigelse fra Morten.docx, ATT00001.htm

Til Svendborg kommune .
Hermed min indsigelse .
Venlig hilsen
Morten ulrik jørgensen .
Tolbækgaard.
Stenmurevejen 14 . Lundeberg .

Sendt fra min iPad

Virusfri. www.avg.com

Indsigelse mod lokalplanforslag 658 for Vindmøller øst for Broholm med tilhørende forslag til kommuneplantillæg

Jeg finder det stærkt bekymrende, at der ikke er enighed i kommunalbestyrelsen, når der skal opsættes 150 m høje vindmøller i et herregårdslandskab. Hvis der ikke er enighed bør et anlæg med disse dimensioner arkiveres lodret i den nærmeste papirkurv.

Jeg er født og opvokset i nærheden af Broholm.

Jeg gør hermed indsigelse mod lokalplanforslaget, idet den muliggør, at landskabet omkring Broholm ødelægges for altid. Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at møllerne især vil være synlige fra parken omkring Broholm og dermed også fra bl.a. den fredede hovedbygning.

Som det fremgår af kommuneplanen, Citat: "Det er vigtigt, at de lange kig over landskabet og til kysten skal friholdes for markant påvirkning fra nye anlæg, som vil bryde de lange kig", hvilket netop vil ske, når vindmøllerne opsættes "på tværs" i landskabet og mellem Broholm og Lundeborg, som altid har haft en særlig tilknytning til godset.

Hvis hovedbygningen på Broholm forsat skal udgøre et betydningsfuldt element i landskabet, er det vigtigt at undgå at placere vindmøller, som vil bryde indkigget til godsets bygninger og som vil nedtone den samlede bygningsvolumen. Endvidere at det signifikant, at vindmøller med en højde på 150 m i bygningernes nærhed vil dominere hovedbygningens markante udtryk og dens sammenhæng med det øvrige bygningskompleks.

Jeg gør indsigelse imod, at Øhavsstien, som i kommuneplanen er udlagt som en rekreativ sti, med mange besøgende, skal udsættes for et støjniveau, som er betydeligt højere end hvad rekreative områder i henhold til miljølovgivningen skal acceptere.

Jeg gør indsigelse mod, at Miljøkonsekvensrapporten ikke indeholder reelle alternativer, som lovbekendtgørelsen om miljøvurdering foreskriver. Det kan godt være, at godsejeren kun vil have vindmøllerne med den anviste placering, men det er jo Svendborg Kommune som er myndighed på planområdet. For mig at se bruger kommunen ikke de alternative forslag til placering af vindmøller, som blev fremsendt til kommunen i forbindelse med føroffentlighedsfasen. Dette kunne have skabt en win-win-situation for alle.

Jeg gør endvidere indsigelse mod, at de to kortbilag i kommuneplantillægget ikke viser afgrænsningen af det område, som generes af støjen, som belastes med mere end 36 db(A) fra vindmøllernes rotation.

På det første kortbilag med en vindhastighed på 6m/s, er støjdbredelsen på henholdsvis 42 og 37 db(A). På det andet kortbilag med en vindhastighed på 8m/s er støjdbredelsen på henholdsvis 39 og 44 db(A). Det betyder reelt, at der er flere ejendomme, der vil blive berørt af støjen fra vindmøllerne, når vindhastigheden er 8m/s end hvad kortet viser, idet støjen på 37-38 db(A) ikke fremgår af kortbilaget.

Med venlig hilsen

From: Susanne weller Bertelsen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 09:20:22 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Nej tak til Mega-vindmøller v. Broholm

Kære Borgmester og Byråd.

Al ære værd at Borgmesteren, som deltog i et høringsmøde i Lundeberg, har en holdning til vedvarende grøn energi. Ganske som Borgmesteren har også vi en positiv holdning til Vindmøller, og ganske som han, kender vi intet til det tekniske.

Der var heldigvis andre, som havde sat sig meget ind i, hvilken betydning Megavindmøllerne vil få for beboerne i nærheden af de 3 kæmper. Støjen vil efter pålydende være ulidelig!

Så kom repræsentanten for Naturfredningen på banen, og det var ham, der overbeviste mig om, at det slet ikke vil være en god ide at sætte Megavindmøllerne op på det planlagte område! De skal placeres alt for tæt på levende hegn langs markerne, han mente heller ikke, at der vil være nok vind. Så hvorfor ikke placere dem langs motorvejene!

Venlig hilsen

Susanne Weller Bertelsen - Hasselvænget, Lundeberg
John Corrigan Bagergade 45, Svendborg

From: Henrik Lange
Sent: Sun, 16 Aug 2020 09:18:59 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Mega vindmøller ved Broholm

Til Svendborg kommune.

Som jeg har erfaret laver de store vindmøller ved Broholm en kraftig infralyd støj, som er skadelig selv på større afstand.
Jeg vil ikke udsættes for sundheds fare.

Derfor er jeg imod vindmøllerne.

Venlig hilsen

Henrik Lange
Albjergvej23
5883 Oure

From: Annika Mogensen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 08:40:00 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Stop Mega Vindmøllerne ved Broholm

Stop Mega Vindmøllerne ved Broholm!

Det giver ingen mening at placere dem midt i et vindfattigt naturskønt område.
De skal ud i vandet hvor der er vind.

Mvh.
Lars og Annika
Æblevadsvej

From: Henrik Dinesen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 08:17:39 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Vindmøller ved Broholm Sydfyn

Til Svendborg Kommune

Vi har fra medierne og lokale Social Media erfaret at der planlægges opførelse af rekordstore vindmøller ved Broholm Gods

Vi vil gerne anbefale at projektet stoppes for at reducere mulige Sundhedsfare – specielt kraftig lavfrekvent Infra Lyd siges at være skadelig

Det vil sikkert være muligt at kompensere med en række mindre møller langs motorvejen hvor der i forvejen er lydbelastning

Vi er ejere af Huset Elsehoved 20 5882 Vejstrup

Best Regards / Mit freundlichen Grüßen

Henrik Dinesen

Röötberg 11a

D - 22397 Hamburg Ohlstedt

Tel: +49 40 60558913

Fax: +49 40 60558913

Mobile: +49 170922 0044

Email Henrik.Dinesen@t-online.de

From: Claus Hermann Kofoed
Sent: Sun, 16 Aug 2020 08:07:09 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: vindmøller Broholm

Indsigelse vedr. vindmøllerne ved Broholm.

Generelt er jeg ikke mod vindmøller. Men så store møller skal ikke stå i landskabet men ude på havet. Møller i den størrelse vil give for mange gener for de omkring boende, både mht støj, larm. De vil desuden være alt for markante i et landskab som det ved Broholm.
Derfor er jeg imod opstillingen af møllerne.

Med venlig hilsen
Claus Kofoed

CK-Landbrug
Solvænget 19
5883 Oure

Tlf 62281034/40315034
Fax 62281031
E-mail ck@tiselholt.dk

From: Vindel
Sent: Sun, 16 Aug 2020 07:26:57 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Vindmøller v Broholm

Til Svendborg Kommune

Jeg vil gerne gøre indsigelse mod de påtænkte store vindmøller ved Broholm.

De vil med deres højde udgøre gene og fare for mennesker, dyr og natur i området.

Jeg erfarer endvidere at de store møller laver en kraftig infralyd støj, som er skadelig selv på større afstand. Det vil udsætte mange mennesker for en mulig sundhedsfare. En fare jeg må protestere i mod.

Venlig hilsen
Susanne Vindel
Stjernevænget 3
5883 Oure

From: Susanne Jensen
Sent: Sun, 16 Aug 2020 06:54:42 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar vedr. vindmøller øst for Broholm
Attachments: Høringssvar vedr. vindmøller øst for Broholm.pdf, Bilag 1. Svar fra Svend Auken vedr. afstandskrav.pdf, Bilag 2. Høringssvar Aalborg Universitet.pdf, Bilag 3. Høringssvar DASAM.pdf

Til rette vedkommende

Vedhæftet findes mit høringssvar vedr. vindmøller øst for Broholm med tilhørende bilag.

Jeg anmoder om kvittering for modtagelse.

Med venlig hilsen

Susanne Jensen

Rødmevej 38
5771 Stenstrup

Tlf. 21 78 47 63
e-mail susser370@outlook.dk

Hørings svar vedr. Vindmøller øst for Broholm

Uoverensstemmelse med Lokalplan 86

Den planlagte placering synes, at være i modstrid med Lokalplan nr. 86 for golf, wellness, og hestecenter på Broholm Gods på en del punkter.

I lokalplans 86's redegørelse står der, jeg citerer:

"Fredning Broholm Gods er omfattet af fredning efter bygningsfredningsloven. Hovedbygningen med tilhørende tårn, de to portfløje, forpagterboligen og museumsbygningen er fredet. Herudover er voldstedet, hvorpå bygningerne ligger, fredet som fortidsminde. Denne fredning omfatter også de eksisterende ruiner, der planlægges genopbygget. Der skal ved ny bebyggelse samt ændring af eksisterende bebyggelse udvises stor respekt for den arkitektoniske arv på stedet." Citat slut.

I lokalplan 86's indhold står der, jeg citerer:

"Hovedbygningerne Det 4-fløjede hovedbygningsskompleks skal bevares i sit nuværende udtryk som de centrale bygninger på Broholm. Bygningerne skal anvendes til konference- og mødeaktiviteter, overnatning samt til restaurant. Vest for hovedbygningerne ligger en mindre staldbygning, der ønskes omdannet til wellnesscenter, og i ruinen efter avlsgården ønskes opført et klubhus med tilhørende faciliteter såsom cafeteria mv. Klubhuset skal opføres med den eksisterende ruin som en del af det nederste murværk i materialerne rødt tegl, træ og glas. Disse materialer skal også anvendes til opførelse af administrationsbygning i ruinen øst for klubhuset samt til ombygning af stalden til wellnesscenter. Fælles for bygningerne er, at de må opføres i to etager med en højde på maksimalt 8,5 meter." Citat slut.

Det virker helt absurd, at man på den ene side af landevejen ikke må bygge højere end 8,5 m grundet områdets kulturarvsværdi, hvis man på den anden side af landevejen kan opstille vindmøller med en højde på 150 m.

I lokalplan 86 § 1 stk. 10 står der: *"at sikre, at ændring af eksisterende bebyggelse samt opførelse af ny bebyggelse tilpasses de arkitektoniske og kulturhistoriske værdier i området."*

Det er meget svært, at få øje på, hvordan 150 m høje vindmøller, er tilpasset de arkitektoniske værdier i området, og helt umuligt at forestille sig, hvad man kunne/ville opføre i lokalplan 86's rekreative område, der ville være tilpasset områdets værdier dårligere end kæmpevindmøller er.

I lokalplan 86 § 1 stk. 12 står der, at det skal tilsikres, at stier skal placeres, så der er god sikkerhed forbundet med offentlig færdsel i området.

Det giver ikke mening, at man så vil forstærke en eksisterende grusvej, som så skal være adgangsvej til den ene mølle, men samtidig stadig fungere som natursti. Det vil betyde, at den bør afspærres i forbindelse med risiko for sne/isafkast eller havari, men det er ikke medtaget i VVM-redegørelsen.

Da Lokalplan 86 er UDLAGT til og fokuserer meget på: rekreativt område, overnatning, wellness osv. bør man efter min mening betragte området som støjfølsomt, men det er ikke medtaget som støjfølsomt i støjberegningerne.

Vindmøllerne og områdets størrelse

I VVM-redegørelsen er der medtaget projektforslag med 2 forskellige mølletyper henholdsvis en Siemens Gamesa SG132-5.000 og en Vestas V136-4.0/4.2 MW-4.000.

Harmoniforholdet fraviger for begge mølletyper væsentligt fra anbefalingerne, hvilket ikke er tilfredsstillende, hverken for de naboer, der kan se hele møllen/møllerne, eller de mennesker der ønsker at gå, løbe eller cykle i det pragtfulde område, da det forringer det visuelle udtryk væsentligt. Anbefalingerne siger max. 1:35 her er vi helt oppe i henholdsvis 1:57 og 1:66.

Når man kigger på Siemens Gamesa's hjemmeside, er SG132-5.000 udelukkende markedsført som en onshore-mølle. Ifølge vindmoellegodkendelse.dk er den ikke typecertificeret endnu.

Vestas V136-4.0/4.2 MW-4.000 er typecertificeret med en navhøjde på 107 m. (Det ville i øvrigt give et harmoniforhold på 1,26)

Uanset hvilken af mølletyperne der evt. vælges, skal de stå tættere sammen end anbefalet, det forhold er uheldigt i flere henseender. Dels forringer det det visuelle udtryk yderligere, dels skygger vindmøllerne for hinanden, hvilket betyder forringet produktion, dels kan det skabe turbulens hvilket forringer sikkerheden.

For mig ser det ud til, at man "presser" for store vindmøller ned på et for lille område. Oven i købet i et område, hvor vindforholdene ikke er særligt gode.

Vindmøllerne og naboernes helbred

Afstandskravet til nabobeboelse på 4 gange møllens totalhøjde blev fastsat tilbage i 1999 under daværende Miljøminister Svend Auken. Delta (Miljøstyrelsens referencelaboratorium) havde udarbejdet en rapport, der viste, at hvis forholdet til naboer skulle være rimeligt så skal afstanden op på 16-17 gange navhøjden – svarende til ca. 10 gange totalhøjden.

Svend Auken fik imidlertid en fax fra Danmarks Vindmølleforening, de ønskede kun 4 gange totalhøjden. Svend Auken valgte den gang udelukkende at lytte til Vindmølleforeningen, selv om det forringede vilkårene for naboer væsentligt. Dette fremgår af det svar Auken gav, da der blev stillet spørgsmål til sagen. Jeg vedlægger svaret som Bilag 1.

Afstandskravet er altså i forvejen for lille, og nu vil Svendborg Kommune så forringe dette afstandskrav yderligere ved, at tillade opstilling af vindmøller med alt for store rotorere i forhold til vindmøllen. Selv om man tager hensyn til, at vindmøllerne har gennemgået en udvikling gennem årene, så virker det helt urimeligt overfor områdets beboere.

Vindmøllerne vil medføre støjgener for de omkringboende og i øvrigt også for dem, der vil benytte lokalplan 86's rekreative områder. Værst er det dog for de omkringboende, fordi de her kan og sandsynligvis vil medføre helbredsgener.

Jeg bemærker at i støjberegningerne, er der for Vestas-møllen er anvendt en kildestyrke, som svarer til, hvad jeg kan finde andre steder. Men alle andre steder, hvor jeg har set den kildestyrke anvendt, har støjberegningen været udført på "den rigtige" navhøjde, og ikke som i tilfældet med Broholm-møllerne på "for lille" navhøjde. Navhøjden er en del af beregning af kildestyrken.

For Siemens-møller har jeg ikke kunnet finde noget kildestyrketal nogen steder, men fastlæggelse af kildestyrke er jo en del af certificeringen, så hvis møllen ikke er certificeret, giver det jo god mening, at man ikke kan finde det nogen steder. Jeg sætter derfor spørgsmålstegn ved støjberegningernes rigtighed.

Da det er helt indiskutabelt, at støj har nogen endog meget uheldige helbredsvirkninger, er det meget uheldigt, hvis støjberegningerne ikke er korrekte.

Så er der kun en løsning og det er reduktion af møllerne, men det er meget svært for ikke at sige umuligt at føre tilsyn med, da møllernes settings jo kan ændres fra fabrikantens skrivebord.

Det fremgår da også med al ønskelig tydelighed af det høringssvar Svendborg Kommune indsendte da Støjbekendtgørelsen blev revideret i 2011.

Jeg har for et par år siden været i kontakt med Svendborg Kommune omkring de 2 Siemens 2,3 MW møller på Tåsinge, og det er tilsyneladende ikke blevet lettere, at føre tilsyn med støjreducerede møller.

Støjbekendtgørelsens revisioner i henholdsvis 2011 og 2018 har medført megen kritik, såvel fra støjeksperter som fra læger. Derfor er det naturligvis af alleryderste vigtighed, at Svendborg Kommunes opmærksomhed er væsentligt skærpet på det område, og at man gør sig helt klart, hvor stor risikoen for helbredsskader er.

De væsentligste punkter i kritikken af støjberegningerne omhandler dels lydisolationstallet, hvor man i andre sammenhænge anvender et lydisolationstal der tillader overskridelser i 10 % af husene. Støjbekendtgørelsen for vindmøller tillader derimod overskridelser i ikke mindre end 33 % af husene. Derudover er der rejst kritik af udførelsen af målingerne af lydisolationstallet fra flere sider. Jeg vedlægger høringssvar til støjbekendtgørelsen fra Aalborg Universitets forskere som bilag 2.

Disse veldokumenterede fejl gør, at den beregnede lavfrekvente støj i naboehusene vil være væsentligt lavere end den reelle lavfrekvente støj i naboehusene.

Derudover har man også besluttet, at der også når det gælder den lavfrekvente støj, skal der være en usikkerhed på 2 dB, ligesom ved den "almindelige" støj.

Da det er vindmølleejere, der skal dokumentere, at støjgrænserne er overholdt, burde de 2dB så tillægges det beregnede resultat, men i praksis gør man lige det modsatte. Det betyder, at hvis det beregnede resultat er 22 dB, så ligger det sande resultat et sted mellem 20 og 24 dB. (Dertil kommer alle de andre fejl i beregningerne).

Der gøres altid et stort nummer ud af, at støjgrænsen for vindmøller er "bindene", og at vindmølleejere skal kunne bevise, at støjgrænserne er overholdt i forbindelse med tilsyn.

Det er imidlertid en sandhed med modifikationer, for hvis en kommune i forbindelse med tilsyn af vindmøller modtager en støjmåling der viser, at støjbelastningen er 46 dB ved nogle af naboerne, så fratrækkes usikkerheden på de 2 dB, så den reelle støjgrænse er ikke 44 dB, men derimod 46 dB, da det er 46 dB vindmølleejere skal bevise er overholdt. I virkeligheden støjer møllerne så helt op til 48 dB også om natten.

Det er altså pludselig ikke længere vindmølleejere, der skal bevise, at grænserne er overholdt. Det er derimod kommunen, der skal bevise, at grænserne ikke er overholdt.

Det samme gør sig jo altså gældende for den lavfrekvente støj. Her er den reelle grænse 22 dB. I virkeligheden støjer vindmøllerne så helt op til 24 dB også om natten. Allerede i 1997 fremgik det af Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 1997 om Lavfrekvent støj, vibrationer i eksternt miljø, at lavfrekvent støj

på mere end 20 dB er et problem. Orienteringen skulle være gældende til man evt. fik bedre viden, det har man ikke fået, så den er stadig gældende.

Hvis man så medtager de "mystiske" beregnings-/målemetoder, og det forhold at der kun er grænser, ved 2 vindhastigheder – ja så er svært at sige noget om, hvor stor den lavfrekvente støjbelastning er.

Aalborg Universitets forskere skriver i en kronik i Berlingske Tidende følgende om det:

" Alle fejl trækker i samme retning: Beregningerne giver for lave værdier for den lavfrekvente støj. Hvor stor den samlede fejl bliver, afhænger af flere ting, men det er et ganske kvalificeret bud, at beregningerne først vil overskride grænsen på 20 decibel, når der rent faktisk er 30 decibel i de 10 pct. dårligst isolerede huse. Og så skal vinduerne tilmed holdes lukkede.

Hele forslaget hænger således særdeles dårligt sammen med, at Miljøstyrelsen i de generelle regler om lavfrekvent støj siger, at der »foreligger en væsentlig støjulempe« og er »grundlag for indgriben«, bare der måles over 20 dB i boliger om aftenen eller natten.

For at anskueliggøre konsekvenserne af forslaget har vi regnet på en række store vindmøller mellem 2,3 og 3,6 megawatt. De vil stort set alle kunne overholde de nye regler, uden at afstanden til naboerne skal øges.

Ingen af møllerne vil falde for en eventuel kontrol, hvis de først er sat op, for så er grænsen hævet til 22 decibel. Argumentet er en usikkerhed på 2 decibel, men det forekommer ikke helt indlysende, at det er naboerne, der skal bøde for usikkerheden. Og støjen skal stadig ikke måles hos naboerne, men beregnes med samme fejlbehæftede metode.

Havde kravene derimod været de samme som til eksempelvis en fabrik, ville alle møllerne skulle stå længere væk fra naboerne.

Der synes at være tale om en klar prioritering af vindmølleudbygningen fremfor beskyttelsen af naboerne mod støj. Man kunne fristes til at kalde det manipulation med tallene, så udbygningen kan fortsætte næsten uhindret, samtidig med at det ser ud, som om naboerne får den samme beskyttelse, som hvis det var en fabrik, der skulle opføres."

<https://www.berlingske.dk/kronikker/miljoestyrelsens-mystiske-beregninger>

DASAM (Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin) indgav også høringsvar til støjbekendtgørelsen,

De mener heller ikke at støjbekendtgørelsen beskytter naboerne godt nok, hverken når vi taler om den almindelige eller den lavfrekvente støj. Som det fremgår, skal den "almindelig støj" under 35 dB om natten, hvis andelen af naboer, der er generet af støjen, ikke skal stige kraftigt.

De finder det naturligvis også uacceptabelt, at der er accepteres overskridelser af en 20 dB grænse for den lavfrekvente støj.

Høringsvaret er vedlagt som Bilag 3.

Klima/miljø

Jeg mener, at vindmøller overordnet er godt for vores klima, men kun hvis de opstilles med tanke på klimaet og ikke med tanke på opstillers økonomiske gevinst. Efter min mening er der ved Broholm-projektet

tænkt meget på opstillers økonomiske gevinst, ellers var der vel ingen grund til at tillade for store rotorere i forhold til navhøjde ej heller at tillade mindre afstand imellem møllerne end anbefalet.

Det er jo almindelig kendt og fremgår da også af Miljøkonsekvensrapporten, at glasfiberdelene ikke kan anvendes, man antager så bare, at det problem er løst om 20 år.

Allerede i 2011 indså daværende Miljøminister Karen Ellemann problemet og afsatte 6 mio. til at løse problemet. <https://www.berlingske.dk/virksomheder/gamle-vindmoeller-er-et-kaempe-miljoeproblem>

Jeg har forespurgt, hvad resultatet er blevet, og der er fortsat ingen løsning på problemet. Jeg finder det derfor ikke rimeligt bare at antage, at problemet vil være løst om 20 år, da vi taler om enorme mængder.

Det vi faktisk ved er, at glasfiberaffaldet er meget problematisk, og det ville derfor være mere retvisende, hvis der i Miljøkonsekvensrapporten havde stået, at Broholm-projektets vindmøller genererer mellem 40.000 og 50.000 tons problematisk glasfiberaffald, som vi ifølge Miljøspecialist Morten Harboe-Jepsen efterlader på den dårligste måde for affaldshåndtering – nemlig deponi.

<https://www.information.dk/debat/2020/02/vindmoelleindustrien-styr-paa-farlige-affald-foer-kan-kalde-groen>

En oplagt måde at reducere problemet på er, at opstille vindmøllerne, hvor de kan komme til at yde optimalt.

De i Broholm-projektet medtagne mølletyper kan på ingen måde komme til at yde optimalt, hvis de skal stå i det område.

1. Man har tilladt, at de store møller med store rotorere (som udgør den væsentligste mængde af glasfiberaffaldet), bliver opsat på en lavere navhøjde, end de er beregnet til.
2. Møllerne skal stå tættere sammen end anbefalet, så de skygger for hinanden.
3. Vindressourcerne i området er dårlige.
4. Der skal standses i visse tidsrum, af hensyn til flagermus.
5. Der skal standses i visse tidsrum, af hensyn til skyggekast
6. Det er ikke usandsynligt, at de også skal køre i en støjreduceret tilstand.

Miljøkonsekvensrapportens afsnit om reduktion af udledning af restprodukter ser efter min mening lige lidt for rosenrødt ud.

Vindmøller producerer jo kun når der er vind til det, det betyder at øvrige kraftværker er nødt til at være standby for vindmøllerne, der ses ikke at være taget højde for det i afsnittet.

Der skal nedtages en mølle i Oure, hvis projektet skal realiseres, den mølles nuværende produktionsbidrag ses heller ikke at være modregnet, ligesom nedtagningen af den af den ikke ses medtaget herunder ikke, hvad der skal ske med glasfiberaffaldet.

I forbindelse med tidligere ansøgninger om vindmøller med en totalhøjde på mere end 80 m, har man i Svendborg Kommune vurderet, at kommunen ikke rådede over arealer, der var velegnet til så store møller. Da der mig bekendt ikke er sket store ændringer i Broholm-området eller for den sags skyld i andre potentielle områder i kommunen, så virker den konklusion stadig rimelig, jeg er i hvert fald helt enig i den.

Hvis vindmøllestrøm skal være "ægte" grøn energi, så skal de opstilles optimalt. Dernæst skal der findes løsninger på dels problemet med lagring af strømmen, dels skal der styr på affaldsproblemet.

De her helt store vindmøller er oprindeligt tænkt til offshore opstilling, så lad os få dem ud på havet, hvor de rettelig er tænkt til at stå.

Som vindenergisituationen er lige nu i DK, så er det jo sådan, at når vindmøllerne virkelig producerer, så kan vi ikke nå at bruge strømmen. I nogle tilfælde forærer DK faktisk strøm væk, når de ikke kan sælge den, ligesom der har været standset møller i forbindelse med overproduktion.

Jeg foreslår derfor, at man i Svendborg Kommune fokuserer på andre måder at nå klimamålene på.

Det kan f.eks. være energioptimering af ejendomme, opsætning af varmepumper udskiftning af transportmidler osv.

Det øgede energiforbrug det vil udløse, foreslår jeg dækket med indkøbt grøn energi suppleret af solcelleanlæg og evt. biogasanlæg.

Afslutningsvis synes jeg, at det er både uhensigtsmæssigt og urimeligt at lægge en høringsperiode i sommerferieugerne. Det sammenholdt med, at jeg er bekendt med, at forvaltningen undskylder sig med travlhed og ferie i forbindelse med spørgsmål og ansøgninger om aktindsigt gør, at jeg mener hele processen kunne have været væsentlig mere demokratisk.

If. Ombudsmanden er sommerferie og travlhed i øvrigt ikke gyldig grund til forlængede svartider.

Afslutningsvis vil jeg opfordre til, at byrådet i Svendborg holder fanen højt, og fastholder det de også ved tidligere lejligheder har konstateret – nemlig at Svendborg Kommune ikke rummer områder, der er velegnede til vindmøller i den her størrelsesorden.

1. Dels for at beskytte områdernes karakteristika.
2. Dels for at beskytte flagermus og andre bilag IV arter.
- 3. Men mest af alt for at beskytte de berørte borgere.**

Med venlig hilsen

Susanne Jensen

Rødmevej 38
5771 Stenstrup

Mobil: 21 78 47 63

E-mail: susser370@outlook.dk

Bilagsliste:

Bilag 1. Svar fra S. Auken vedr. afstandskrav

Bilag 2. Høringssvar fra Aalborg Universitet

Bilag 3. Høringssvar fra DASAM

Spm. nr. S 2300

http://www.folketinget.dk/Samling/19981/spor_sv/S2300.htm

Til miljø- og energiministeren (3/6 99) af:

Aase D. Madsen (DF):

»Vil ministeren oplyse, efter hvilke kriterier man i § 2, stk. 3, i cirkulærekastet af 26. maj 1999 om planlægning for og landzonetilladelse til opstilling af vindmøller har fastlagt afstandskravet fra mølle til nabo til 5 gange møllens totale højde?«

Begrundelse

Spørgeren ønsker at få belyst, hvorvidt resultaterne i rapporten »Genevirkning af støj fra vindmøller« fra Miljø- og Energiministeriets referencelaboratorium, Delta Akustik & Vibration udarbejdet 1996, har indgået i overvejelserne ved fastlæggelse af afstandskravet i cirkulæret, og hvilke overvejelser ministeren i øvrigt har gjort sig i forhold til rapportens konklusioner om, at såfremt nabogener ved vindmøller skal være rimelige, så skal mindste afstanden mellem mølle og beboelse være større end 16-17 gange navhøjden.

Svar (9/6 99)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

»Minimumsafstanden mellem vindmøller og nabobeboelser reguleres i dag gennem ministeriets bekendtgørelse nr. 304 om støj fra vindmøller. De moderne vindmøller er imidlertid så støjsvage, at de vil kunne opstilles ganske tæt på nabobeboelse uden at overskride bekendtgørelsens støjgrænser. Dette har medført, at der ofte har vist sig andre gener end støj, først og fremmest gener fra roterende vingskygger, når solen passerer bag om en vindmølle.

Miljøbeskyttelsesloven giver ikke mulighed for at fastsætte regler om skyggegener fra vindmøller.

Danmarks Vindmølleforening har i flere år anbefalet, at der overholdes en afstand til nabobeboelse på 6 gange møllens navhøjde, svarende til 4 gange totalhøjden. Denne afstand vil i de fleste tilfælde sikre mod væsentlige skyggegener. Men i særlige tilfælde, fx hvor solen passerer bag vindmøllen omkring midsommer, vil en afstand på 4 gange totalhøjden ikke være tilstrækkelig til at beskytte naboen mod væsentlige skyggegener. Der er derfor i udkastet af 26. maj 1999 til cirkulære om planlægning for og landzonetilladelse til opstilling af vindmøller indsat et afstandskrav på 5 gange møllens totalhøjde i forhold til nabobeboelse.

Denne bestemmelse agter jeg dog efter henvendelse fra Danmarks Vindmølleforening at ændre til en mindsteafstand på 4 gange totalhøjden, suppleret med et krav om en særlig redegørelse for genepåvirkningerne, hvis vindmøllen opstilles nærmere nabobeboelse end 500 m.

Delta Akustik & Vibrations rapport "Genevirkning af støj fra vindmøller" fra 1996 er derimod ikke indgået i overvejelserne omkring fastlæggelsen af et afstandskrav i forhold til nabobeboelse.

Fra: Henrik Møller
Til: mfvm@mfvm.dk
Cc: jem@mfvm.dk; lerni@mfvm.dk
Emne: Høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om støj fra vindmøller og udkast til miljøvurdering,,journalnummer 2018 - 5949
Dato: 30. august 2018 17:03:26
Vedhæftede filer: [2018-08-30 Høringssvar professor Henrik Møller.pdf](#)

--

Henrik Møller
Professor emeritus
Previously Aalborg University

Aalborg, 30. august 2018

Høringssvar vedrørende udkast til bekendtgørelse om støj fra vindmøller og udkast til miljøvurdering, journalnummer 2018 - 5949

Da den tilsvarende bekendtgørelse var i høring i efteråret 2011, indsendte jeg sammen med kollegaer og i Aalborg Universitets navn en udførlig faglig redegørelse med indsigelser mod forslaget.

Indsigelserne førte beklageligvis ikke til ændringer.

Det aktuelle forslag afviger kun minimalt fra forslaget fra 2011, hvorfor kommentarerne fra dengang i det væsentlige stadig er relevante. De bedes derfor behandlet i forbindelse med den aktuelle høring.

Med venlig hilsen

Henrik Møller
Professor emeritus
Tidligere Aalborg Universitet
henrikmoeller2@gmail.com

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Aalborg, 22. november 2011

Høringssvar vedrørende revision af bekendtgørelse om støj fra vindmøller

Vi glæder os over, at Miljøstyrelsen – efter adskillige års afvisning af problemet – endelig erkender, at der er behov for regler for lavfrekvent støj fra vindmøller.

Vi kan derimod ikke tilslutte os de foreslåede regler.

Grænsen på 20 dB er den samme som for andre virksomheder om natten, og det giver indtryk af, at borgerne er beskyttet på samme måde overfor vindmøllestøj.

Det er dog langt fra tilfældet, især fordi støjen fra vindmøller skal beregnes og ikke måles hos naboerne. Den beregningsmetode, der er givet i forslaget, giver for lave værdier.

De to vigtigste årsager er:

- De lydisolationstal for danske boliger, der er benyttet ved udarbejdelsen af forslaget, er ikke målt korrekt. Kort fortalt er fejlen, at man ikke har opsøgt målepositioner, hvor støjen er kraftigst indenfor rummets opholdsarealer, sådan som Miljøstyrelsens anbefalede målemetode gør opmærksom på, er vigtigt.
- Herudover tager forslaget udgangspunkt i, at grænseværdien må overskrides i 33 % af naboehusene og ikke som i et tilsvarende tilfælde kun i 10 %.

De følgende kommentarer tager udgangspunkt i den eksisterende bekendtgørelse¹ og Miljøministeriets forslag til ændring².

Specifikke kommentarer vedrørende lavfrekvent støj

1. Vi er enige i, at grænseværdien for lavfrekvent støj bør være den samme som for andre støjklender, og da vindmøller kører døgnet rundt, bør det som foreslået være værdien for aften og nat på 20 dB³.
2. Vi har forståelse for, at det kan være hensigtsmæssigt at måle støjen tæt ved møllen og beregne støjen hos naboerne, fremfor at måle direkte hos naboerne. Det må så til gengæld

være et absolut krav, at beregningen udføres på grundlag af den bedste tilgængelige viden, og det er ikke tilfældet i forslaget.

3. Der er lavet flere systematiske fejl i de lydisolationsmålinger⁴, der danner grundlag for forslagets værdier for lydisolations.
  - a. Der er lavet fejl i lydmålingerne inde, sådan at tallene for lydisolations bliver for høje og ikke kan anvendes til at beregne den støj, personer udsættes for indendørs.

Problemstillingen ved lave frekvenser er, at støjens styrke varierer meget indenfor et rum. Ifølge Miljøstyrelsens anbefalede målemetode³ skal man derfor tilstræbe at måle i positioner indenfor rummets opholdsarealer, hvor støjen er særligt kraftig. Dette skete imidlertid ikke under målingerne af lydisolations.

Sammen med en svensk kollega har vi påpeget fejlen i en kommentar i det videnskabelige tidsskrift, hvor målingerne blev publiceret⁵, og vi har herhjemme forklaret fejltagelsen i en kronik i Berlingske⁶.

I et svar⁷ til kommentaren synes Miljøstyrelsens medarbejder, Jørgen Jakobsen, at mene, at det er ligegyldigt, om man måler i de kraftigste områder eller ej. Dette er selvsagt forkert. Medforfatteren fra Delta til den oprindelige publikation har ikke underskrevet svaret, og det er ikke lykkedes at opklare, om han deler synspunkterne deri.

Når den aktuelle fejl begås, er målemetoden stort set lig med en internationalt standardiseret metode (ISO 140-5⁸), som er beregnet til et helt andet formål. På den tekniske forhøring⁹ erklærede Miljøstyrelsen netop, at ISO-metoden ikke er egnet til vurdering af støjeksponeringen af personer indendørs (Jørgen Jakobsen: ”.... og jeg vil give Christian fuldstændigt ret i, at ISO 140, som han pegede på, ikke er egnet, ikke er beregnet til at vurdere støj indendørs.”). Miljøstyrelsen bør således ikke være i tvivl om, at isolationsmålingerne ikke kan anvendes i bekendtgørelsen.

- b. Det er en systematisk fejl i isolationsmålingerne, at det stort set kun er facaden, der er eksponeret med lyd. Når lyden kommer fra en vindmølle, eksponeres hele huset, inklusive bl.a. taget.
  - c. Det er en systematisk fejl i isolationsmålingerne, at alle målinger er lavet med lukkede vinduer.

Data for lydisolations (forslagets tabel 1.4) må rettes og baseres på lydisolationsstal, som er målt korrekt.

4. Huse har forskellig lydisolations, og forslaget har som udgangspunkt, at grænseværdien gerne må overskrides i 33 % af naboernes huse. Det, mener vi, ikke er rimeligt. Miljøstyrelsen har tidligere benyttet 10 % (for en anden støjkilde¹⁰) og i 2010 argumenteret for 10-20 % (for vindmøller⁴).

Miljøstyrelsen har tydeligvis været i vildrede på dette punkt, idet den først udsendte version af forslaget til bekendtgørelse¹¹ indeholdt isolationsstal baseret på 25 %. Om 25 % - versionen skrev Miljøstyrelsen endda til Miljøministeren ”Miljøstyrelsen finder det ikke fagligt forsvarligt at slække på de foreslåede regler”¹². Med de 33 % i det aktuelle forslag er det ikke desto mindre sket.

Vi anser Miljøstyrelsens oprindelige opfattelse på 10 % som et rimeligt kompromis mellem beskyttelse af naboer og mulighed for opstilling af møller, og data for lydisolations (forslagets tabel 1.4) må korrigeres i overensstemmelse hermed (på basis af korrekt målte tal, se punkt 3).

5. Det er en systematisk fejl, at jordrefleksionen er beregnet i 2 meters højde, uden at højdens betydning er undersøgt. I det virkelige liv eksponeres facaden i alle højder fra jorden og opad.

Miljøstyrelsen har fået lavet beregninger for forskellige møllehøjder og afstande til møller¹³, men betydningen af beregningshøjden, som påvirker lydtrykket langt mere, har man – på trods af flere opfordringer – ikke undersøgt.

Generelle kommentarer

6. Bekendtgørelsen pålægger principielt ejeren af en vindmølle ansvaret for at overholde støjgrænserne, herunder på forhånd at dokumentere, at møllen kan overholde støjgrænserne, og efterfølgende ved målinger at vise, at de er overholdt.

Ikke desto mindre eksisterer der en administrativ praksis, hvor man under planlægningen ignorerer måleusikkerhed og spredning mellem møllerne, og ved kontrolmålinger ligefrem lader usikkerheden komme mølleejeren til gode¹⁴.

Bekendtgørelsens tekst bør præcisere det grundlæggende princip med følgende bestemmelser:

- a. Ved anmeldelse af vindmøllen skal støjen deklareres i henhold til IEC TS 61400-14¹⁵.

Ifølge denne tillægges der en margin for måleusikkerhed og variation mellem møller, inden værdien sammenlignes med grænseværdien. Herved opnås en høj grad af sikkerhed for, at støjkravene faktisk vil blive overholdt, selv når der dimensioneres lige til grænsen. Med ”typiske” eller ”gennemsnitlige” værdier for en mølletype, er sandsynligheden, for at støjgrænserne vil blive overskredet, 50 %, og det er således på ingen måde dokumenteret, at støjkravene vil være overholdt. Det bemærkes, at forslaget til bekendtgørelse netop gør opmærksom på, at der må forventes forskelle i støjen fra ens vindmøller på $\pm 2-3$ decibel (bilag 1, afsnit 2.1²).

Vindmøllefabrikanter har argumenteret, at måleusikkerhed og variation mellem møller er meget små for moderne møller, men dette forhold tages der netop hensyn til i IEC TS 61400-14; hvis disse vitterligt er meget små, bliver tillægget tilsvarende lille.

Såvel Miljøstyrelsen som mølleproducenter har argumenteret, at usikkerhed på støjeffekten ved anmeldelsen alene må være en sag mellem mølle ejer og leverandør af møllen, altså hvor stor risiko, mølleejeren vil acceptere for at rende ind i problemer ved efterfølgende kontrolmålinger. Det er naturligvis noget sludder; forhåndsansøgningen er en integreret og væsentlig del af det offentliges tilsyn med vindmøllestøj, og den skal netop vise, at møllerne hinsides rimelig tvivl vil kunne overholde støjkravene.

- b. Ved kontrolmåling skal måleusikkerheden lægges til den målte værdi, inden den sammenlignes med grænseværdien. Kun herved kan mølleejeren vise, at grænseværdien ikke overstiges.

I den aktuelle administrative praksis¹⁴, trækkes usikkerheden i stedet fra den målte værdi, inden den sammenlignes med grænseværdien. Hvis der eksempelvis måles 46 dB, og grænsen er 44 dB, forekommer det paradoksale forhold, at der ikke skal gribes ind, selvom målingen har vist, at støjen mindst er 44 dB! Rent faktisk er det lige så sandsynligt, at der reelt er 48 dB eller mere, som at grænsen er overholdt! Tilsvarende gælder for de øvrige grænser, inklusive grænsen for lavfrekvent støj.

Forholdet er til tider blevet sammenlignet med politiets hastighedsmålinger, hvor måleusikkerheden trækkes fra, inden målingen sammenlignes med hastighedsgrænsen. Disse to ting kan ikke sammenlignes; det er netop ikke bilistens ansvar at vise, at hastighedsgrænsen er overholdt, men politiets opgave at vise, at den eventuelt er overskredet. For vindmøller er forholdet omvendt. Det er mølleejeren, der skal vise, at støjgrænserne ikke overskrides; derfor vender usikkerheden omvendt.

7. Store (og svært læselige) dele af bilag 1 bør erstattes af en henvisning til den internationale standard IEC 61400-11.
8. Beregning og tildeling af tonetillæg bør opdateres til den internationale standard ISO 1996-2¹⁶ i stedet for den ældre danske metode. Den internationale metode giver tillæg for toner, der er knapt så fremtrædende som i den danske metode. Tillægget er desuden gradueret og ikke blot en fast værdi.
9. I forslaget er der sket nogle justeringer i formuleringen af støjfølsomme områder, som har vidtrækkende og formodentlig utilsigtede konsekvenser.

I den gældende bekendtgørelse¹ regnes rekreative områder som støjfølsomme, uanset om de i lokalplan eller byplanvedtægt er udlagt som rekreative områder, eller de "blot" anvendes som sådanne. Ifølge forslaget er det kun udlagte rekreative områder, der regnes for støjfølsomme. Herved falder en lang række eksisterende rekreative områder antageligt ud af definitionen, fordi de aldrig er blevet officielt udlagt som rekreative områder.

Desuden kræves ifølge forslaget, at områderne er udlagt til "støjfølsom rekreativ aktivitet" (vores understregning). Herved falder formodentlig alle hidtidige rekreative områder udenfor definitionen, da begrebet støjfølsom rekreativ aktivitet næppe er anvendt i lokalplaner og byplanvedtægter.

Ændringen kan have haft det fornuftige formål at fjerne visse rekreative formål, som ikke er støjfølsomme, fra definitionen (for eksempel motorbaner og skydebaner). Der må imidlertid findes en anden formulering, som stadig omfatter normale rekreative formål, og hvad enten området er officielt udlagt eller ej.

10. Støjkravene gælder for vindhastigheder på 6 og 8 meter per sekund i 10 meters højde. På grund af den typiske sammenhæng mellem vindhastighed og støj har det hidtil været tilstrækkeligt med grænser ved disse to vindhastigheder. Med moderne elektronisk styrede vindmøller kan denne sammenhæng imidlertid ændres, så møllerne kan overholde grænserne ved de to vindhastigheder, samtidig med, at de støjer mere end ventet ved andre vindhastigheder. Det bør sikres, at den elektroniske styring ikke udnyttes til at holde støjen lav lige netop ved de vindhastigheder, hvor der er krav. Der kan eksempelvis indføres krav ved andre vindhastigheder.
11. Det bør undersøges, om lydudbredelsen over vand ikke bedst beskrives som cylindrisk fra en vis afstand, sådan som det eksempelvis er angivet af det svenske Naturvårdsverket¹⁷. I så fald giver ligning 1.2.1 for lave lydtrykniveauer for havvindmøller, og den må rettes.

12. Det er blevet almindeligt at stille møller op, som kun kan overholde støjkraevene, hvis de kører i en effektbegrænset indstilling. Det bør præciseres, at møllerne efterfølgende kun må køre i den indstilling, hvori de er støjgodkendt.
13. Ved store vindmøller er det lavfrekvente bidrag ikke uvæsentligt, og det bør derfor regnes korrekt med i alle beregninger. Ved beregning af det samlede A-vægtede lydtryk bør de lidt højere tal for jordrefleksionen ved lave frekvenser, som er givet i tabel 1.4, derfor benyttes i stedet for de 1,5 dB i ligning 1.2.1.
14. Møllerne er blevet meget højere end tidligere, og det vil oftere forekomme, at der er meget vind i møllehøjden og lidt ved jorden. Det bør overvejes, om det skal have indflydelse på støjkraevene.
15. Svenske og hollandske forskere har i adskillige undersøgelser vist, at antallet af generede og stærkt generede personer stiger kraftigt, når det beregnede lydtrykniveau ved en vindhastighed på 8 meter per sekund kommer over 35 dB^{18, 19, 20}. Tilsvarende har Delta anbefalet, at støjen holdes under 33-38 dB²¹ ved samme vindhastighed. Det anbefales derfor, at støjgrænserne sænkes, så der ikke tillades mere end 35 dB ved boliger ved en vindhastighed på 8 meter per sekund.

Med venlig hilsen

Henrik Møller
professor

Christian Sejer Pedersen
lektor

Steffen Pedersen
civilingeniør

Bilag: Referencerne 5, 6, 7.

Referencer:

- ¹ "Bekendtgørelse om støj fra vindmøller", Bekendtgørelse nr. 1518 af 14. december 2006, Miljøministeriet, København.
- ² Udkast til bekendtgørelse om støj fra vindmøller, Miljøministeriet, korrigeret version af 7. november 2007.
- ³ *Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø*, Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9, 1997.
- ⁴ D. Hoffmeyer, J. Jakobsen, "Sound insulation of dwellings at low frequencies", *Journal of Low Frequency Noise, Vibration and Active Control*, **29** (1), 15-23, 2010.
- ⁵ Henrik Møller, Steffen Pedersen, Kerstin Persson Waye, Christian Sejer Pedersen, "Comments to the article "Sound insulation of dwellings at low frequencies"", Letter to the Editor, *Journal of Low Frequency Noise, Vibration and Active Control*, **30** (3), pp. 229-231, 2011.
- ⁶ Henrik Møller, Christian Sejer Pedersen, Steffen Pedersen, "Miljøstyrelsens mystiske beregninger", *Kronik*, Berlingske, 15. juni 2011.
- ⁷ Jørgen Jakobsen, "Reply to "Letter to the Editor" by Professor Henrik Møller et al.", *Journal of Low Frequency Noise, Vibration and Active Control*, **30** (3), pp. 233-234, 2011.
- ⁸ ISO 140-5, "Acoustics – Measurement of sound insulation in buildings and of building elements – Part 5: Field measurements of airborne sound insulation of facade elements and facades", International Organization for Standardization, Geneva, 1998.
- ⁹ Møde om teknisk forhøring af kommende regler om lavfrekvent støj fra vindmøller, Hotel Scandic Aalborg, Miljøstyrelsen, 29. juni 2011.
- ¹⁰ "Bekendtgørelse om miljøgodkendelse af hurtigfærgeruter", Bekendtgørelse nr. 821, Miljøministeriet, København, 1997.
- ¹¹ Udkast til bekendtgørelse om støj fra vindmøller, Miljøministeriet, oprindelig version af 3. november 2011.
- ¹² "Revision af vindmøllebekendtgørelsen, så der fastsættes grænser for lavfrekvent støj". Indstilling til ministeren om offentlig høring, Miljøministeriet, MST-5114-00019, 4. oktober 2011.
- ¹³ Birger Plovsing, "Beregningsmetode for lavfrekvent støj fra vindmøller", Arbejdsrapport fra Miljøstyrelsen, Nr. 2, 2011.
- ¹⁴ "Hvordan man som myndighed tager højde for usikkerheden i støjberegning og -måling", Naturstyrelsens hjemmesider, http://www.naturstyrelsen.dk/Planlaegning/Planlaegning_i_det_aabne_land/Vindmoeller/Vindmoellesekretariatet/FAQ_nyt/Placeringshensyn/Stoejbering_maaling.htm, 14. marts 2011, hentet 20. november 2011.
- ¹⁵ IEC TS 61400-14, "Wind turbines – Part 14: Declaration of apparent sound power level and tonality values", International Electrotechnical Commission, Geneva, 2005.
- ¹⁶ ISO 1996-2, "Acoustics – Description, measurement and assessment of environmental noise – Part 2: Determination of environmental noise levels", Second Edition, International Organization for Standardization, Geneva, 2007.
- ¹⁷ "Ljud från vindkraftverk", Rapport 5933, Naturvårdsverket, Stockholm, 2010.

¹⁸ Eja Pedersen, Kerstin Persson Waye, "*Perception and annoyance due to wind turbine noise – a dose-response relationship*", Journal of the Acoustical Society of America, **116** (6), 3460-3470, December 2004.

¹⁹ Eja Pedersen, "*Perception and annoyance due to wind turbine noise – a dose-response relationship*", Doctoral thesis, The Sahlgrenska Academy, Göteborg University, Sweden, 2007.

²⁰ Eja Pedersen, Fritz van den Berg, Roel Bakker, Jelte Bourma, "*Response to noise from modern wind farms in The Netherlands*", Journal of the Acoustical Society of America, **126** (2), 634-643, August 2009.

²¹ Torben Holm Pedersen, Knud Skovgård Nielsen, "*Genevirkning af støj fra vindmøller*", Rapport nr. 150, Delta Akustik & Vibration, revideret udgave august 1996.

Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin

Hørings svar vedrørende revision af bekendtgørelse om støj fra vindmøller - sagsnummer: 5114-00048.

DASAM har med interesse læst forslaget til ny bekendtgørelse om støj fra vindmøller. DASAM ser positivt på, at lavfrekvent støj fra vindmøller nu bliver underlagt de samme grænseværdier (GV) som lavfrekvent støj fra virksomheder om natten.

DASAM mener imidlertid, at bekendtgørelsen ikke i tilstrækkeligt omfang beskytter mod sundhedsrisici ved støjgenerne, og foreslår derfor:

- De generelle støjgrænser bør sænkes fra 39 dB(A) til 35 dB(A)
- Der bør foretages en sundhedsfaglig vurdering af effekterne ved at introducere flere tusind vindmøller i Danmark

Dette redegør vi for nedenfor:

Med baggrund i aktuel viden om sammenhængen mellem støj fra vindmøller og effekter på mennesker samt den kritik der er rejst om kvaliteten af de foreslåede støjmålinger blandt andet fra Aalborg Universitet, er vi bekymrede for, om de foreslåede GVer for støj fra vindmøller sikrer tilstrækkeligt mod gener af at bo tæt på vindmøller.

En række originalartikler og flere reviews viser, at mellem 10 og 40% af borgere, der bor tæt på vindmøller, føler sig generet eller meget generet af støjen, og det er vist, at antallet af generede personer stiger kraftigt, når støjen kommer over 35 dB (1-8). Generelt har det ikke været muligt at skelne mellem gener af henholdsvis støj og lavfrekvent støj. Flere af undersøgelseerne tyder desuden på, at det at bo tæt på en vindmølle påvirker søvnkvaliteten, og i det seneste review konkluderes, at "Wind turbine noise is causing noise annoyance and possible also sleep disturbance, which means that one cannot completely rule out effects on the cardiovascular system after prolonged exposure to wind turbine noise, despite moderate levels of exposure"(2).

Flere casestudier beskriver vibroakustiske sygdomme og vindmøllesyndromet hos personer, der bor tæt på møller, men disse fund har ikke kunne bekræftes i de mere systematiske undersøgelser.

De aktuelle GVer for støj, som er uændrede i det nye forslag til revision, er på 44 dB(A) ved 8 m/s (åbne land) og 39 dB(A) ved 8 m/s (støjfølsom arealanvendelse). I praksis vil støjbelastningen kunne være betydeligt højere, da der 1) ikke er skærpede GVer om natten, selvom det er veldokumenteret at støjdæmpningen kan mindskes med 3-15 dB om natten (9-10) og 2) at støjen kan stige ved højere vindhastigheder.

For lavfrekvent støj foreslås som noget nyt en indendørs GV på 20 dB, hvor man dog som udgangspunkt accepterer, at GVen overskrides i 33% af nabohuse til vindmøller, hvilket

Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin

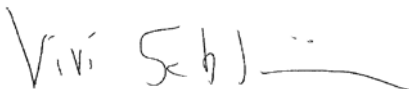
DASAM som udgangspunkt vurderer som uacceptabelt. Miljøstyrelsens beregningsmetoder af husenes isolationsevne ved lavfrekvent støj - herunder accepten af de mange overskridelser - og den tvivlsomme brug af måleusikkerheder ved kontrolmålinger for støj har været kraftigt kritiseret af internationale eksperter i støj og akustik (11). I det tilsendte høringsmateriale er støj-isolationstallene sat op i forhold til tidligere; dette betyder at de beregnede indendørs niveauer af lavfrekvent støj bliver under 20 dB, selvom de reelt er betydeligt over 20 dB. Vi henviser til (11) samt til høringssvaret fra Aalborg Universitet for yderligere detaljer.

Vi vurderer, at med de nuværende GVer for støj fra vindmøller vil et uacceptabelt antal borgere indenfor den afstand fra vindmøller som bekendtgørelsen regulerer være generet eller kraftigt generet af støjen. I de foreslåede grænser er der ikke i tilstrækkelig grad taget hensyn til særligt følsomme personer i befolkningen som pga. f.eks. forudbestående sygdom generes voldsommere af støj end befolkningen generelt.

Der findes ikke undersøgelser, der belyser problemets omfang i Danmark, men baseret på udenlandske undersøgelser fra primært Sverige og Holland anbefaler DASAM, at støj GV sænkes fra de nugældende 39 dB(A), så der fremover ikke tillades mere end 35 dB(A) ved boliger ved en vindhastighed på 8 m/s. Der anbefales også at 35dB bruges som GV i støjsvage områder på landet – i dag vurderes de typisk under 44 dB GV. Herved bliver de danske GVer sammenlignelige med de svenske (12) og de new zealandske GVer (13). Baseret på den nuværende viden vil man forvente, at mindre end 10% af borgere, der bor i nærheden af vindmøller, så vil være generet af støjen.

DASAM vurderer det som relevant, at Sundhedsstyrelsen foretager en sundhedsfaglig vurdering af effekterne ved som planlagt at introducere flere tusind vindmøller i Danmark. DASAM kan pege på en person, der kan påtage sig opgaven, hvis vi anmodes om dette, herunder komme med forslag til en evt. monitorering og evaluering af sundhedseffekter i fremtiden.

Med venlig hilsen

Dansk selskab for Arbejds- og Miljømedicin
v/formand Vivi Schlünssen
lektor, speciallæge i Arbejdsmedicin, phd
Institut for Folkesundhed, enhed for Miljø- og Arbejdsmedicin
Aarhus Universitet
e-mail vs@mil.au.dk
Tlf 2899 2499 eller 87168022

Vivi Schlünssen (formand)
Institut for Folkesundhed
Aarhus Universitet

email: vs@mil.au.dk

Tine Rubak (sekretær)
Arbejdsmedicinsk Klinik
Bispebjerg Hospital

email: lysetimer@gmail.com

Referencer

- 1) *Sammenhæng mellem vindmøllestøj og helbredseffekter. DELTA, marts 2011*
- 2) *Infrasound and low frequency noise from wind turbines: exposure and health effects; Environ. Res. Lett. 6 (2011) 035103 (6pp)*
- 3) *Health aspects associated with wind turbine noise – results from three field studies. Noise Control Eng J 59(1) 2011*
- 4) *Perception and annoyance due to wind turbine noise—a dose–response relationship; J. Acoust. Soc. Am. 116 (6), December 2004*
- 5) *Wind turbine noise, annoyance and self-reported health and well-being in different living environments; Occup Environ Med 2007;64:480–486*
- 6) *Response to noise from modern wind farms in The Netherlands; J. Acoust. Soc. Am. 126 2, August 2009*
- 7) *Health aspects associated with wind turbine noise—Results from three field studies; Noise Control Eng. J. 59 (1), Jan-Feb 2011)*
- 8) *Evaluating the impact of wind turbine noise on health-related quality of life; Noise & Health, Sept-Oct 2011; 13:54,333-9)*
- 9) *Effects of the wind profile at night on wind turbine sound; Journal of Sound and Vibration; doi:10.1016/j.jsv.2003.09.050*
- 10) *Schneider, C.P. Accuracy of Model Predictions and the Effects of Atmospheric Stability on Wind Turbine Noise at the Maple Ridge Wind Power Facility, Lowville NY. 2007*
- 11) *Henrik Møller, Christian Sejer Pedersen, Steffen Pedersen, "Miljøstyrelsens mystiske beregninger", Kronik, Berlingske, 15. juni 2011*
- 12) <http://www.naturvardsverket.se/sv/Start/Verksamheter-med-iljopaverkan/Buller/Vindkraft/Riktvarder-for-ljud-fran-vindkraft/>
- 13) *New Zealand Standard. Acoustics – Wind farm noise DZ 6808. REPORT DRAFT*

From: Jeppe vestergaard
Sent: Sun, 16 Aug 2020 01:04:07 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse mod vindmøller ved Broholm

Kære Svendborg kommune.

Hermed indsigelse mod Kæmpevindmøller ved Broholm, grundet frygt for helbred ved de støjgener der er forventelige. Frygt for Vores natur i området. Og ikke mindst frygt for styrtdykkende ejendomsværdier i området med den følge mange ikke har friværdis til at vedligeholde ejendomme, og en ond spiral i området fører til at et aktivt og driftigt lokalområde bliver en sump af forfaldne landejendomme.

Find dog et ALTERNATIV. Og LYT til borgerne herude.

MVH Jeppe & Kristine Vestergaard

Boelsmosevej 17, 5883 Oure.

Hent [Outlook til iOS](#)

From: Frederik Harhoff
Sent: Sat, 15 Aug 2020 23:48:28 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar om vindmøllerne ved Broholm.

Til Svendborg Kommune:

Jeg fremsender hermed et høringssvar på Kommunens høring om vindmølleprojektet ved Broholm. I henhold til miljøvurderingsloven anser jeg mig for berettiget til at svare på Kommunens høring af offentligheden i anledning af, at jeg er ny tilflytter i Kommunen; jeg bor p.t. i Lundeborg og har købt en ejendom i Vejstrup. Jeg deltog i den anledning i høringen i Kommunen i juni d.å.

Etableringen af vindmøller er et væsentligt led i den omstilling til grøn energi, som Regeringen og Folketinget har besluttet at gennemføre i Danmark, og som vil indebære en reduktion af den forurening med CO₂, der hidrører fra forbrænding af fossile brændstoffer. Af hensyn til alle fremtidige generationer har vi en påtrængende pligt til at reducere CO₂-belastningen af miljøet overalt, hvor det er muligt.

Jeg er på det rene med, at megavindmøllerne ved Broholm vil medføre en klar forringelse ikke blot af områdets naturlige skønhed, men også for de ejendomme, der berøres direkte af møllerne i henseende til støj, udsyn og andre gener. Hertil kommer de risici, som vindmøllerne forventes at ville påføre dyrelivet i nærområdet. Jeg vil anbefale, at de berørte ejendomme vil blive kompenseret økonomisk for de tab, der lides på grund af møllerne, eventuelt således at ejerne får andel i det overskud, som møllerne forventes at give.

Jeg hæfter mig i den anledning også ved, at opførelse af megavindmøllerne vil indebære nedtagning af en række af de eksisterende mindre vindmøller, hvorved lokalområderne omkring disse vil høste fordel af den landskabelige forbedring, som fjernelsen vil medføre. Desuden må det indgå som et væsentligt element i vurderingen af megavindmøllerne, at disse møller ikke vil være permanente; også disse vil blive fjernet på et tidspunkt, når deres tid er udløbet - eller når der bliver bedre mulighed for at etablere fremtidige vindmølleparker i havene. Selvom megavindmøllerne vil medføre mærkbare ulemper lige nu, vil de med andre ord ikke indebære *permanente* forringelser af det naturlige miljø og områdets landskabelige herlighed.

Omlægning til grøn energi kan selvsagt ikke gennemføres uden ulemper og gener. På længere sigt er jeg imidlertid ikke i tvivl om, at megavindmøllerne vil gavne både os selv og fremtidige generationer langt mere, end undladelse af at opføre dem nu vil have for os alle - også selvom de umiddelbart vil opleves som skæmmende. Jeg vil derfor gerne udtale min støtte til, at de planlagte møller bliver etableret, og at ejerne af de direkte berørte ejendomme i nærområdet bliver behørigt kompenseret for de ulemper og tab, som møllerne utvivlsomt vil medføre.

Med venlige hilsener,

Frederik Harhoff
Professor emeritus, Dr. Jur.
Juridisk Institut; Syddansk Universitet.

From: Charlotte Veilbæk
Sent: Sat, 15 Aug 2020 23:45:38 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Cc: Bo Hansen; John Arly Henriksen; Hanne Klit; Søren Kongegaard; Anne Katrine Olsen; Pia Dam; Maria Haladyn; Torben Frost; Flemming Madsen; Niels Christian Nielsen; Karl Magnus Bidstrup; Hanne Ringgaard Møller; Steen Tinning; Henrik Nielsen; Palle Fischer; Bruno Hansen; Dorthe Ullemose; Johan Emil Rasmussen; Lars Erik Hornemann; Mette Kristensen; René Haahr; Birger Jensen; Per Nykjær Jensen; Jesper Ullemose; Jesper Larsen; Jesper Kiel; Susanne Gustenhoff; Jens Erik Laulund Skotte; Jens Munk
Subject: Nej Tak til vindmøller ved Broholm!
Attachments: Svendborg Kommune.docx

Hermed fremsendes høringsvar angående vindmøller ved Broholm.

Venlig hilsen

Lars og Charlotte Veilbæk

Svendborg Kommune

Ramsherred 5

5700 Svendborg

Indsigelse vedr møllerne ved Broholm.

Miljøministeriets bekendtgørelse:

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1590 af 10. december 2014 om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller fastslår hovedprincippet om, at opstilling af vindmøller kun kan ske i særlige vindmølleområder udpeget i kommuneplanen. Bekendtgørelsens bestemmelser understøtter endvidere, at der tages et omfattende hensyn til såvel den landskabelige påvirkning som til de øvrige interesser i det åbne land, herunder nabobeboelser.

Vi mener ikke at kommunen har udpeget eller godkendt Broholm området til opstilling af vindmøller. De har derimod lade invester vælge frit. Der er heller ikke taget hensyn til det landskabelige i området. Disse kæmpemøller vil få specielt Broholm til at fremstå som et dukkehus. Desuden er der ikke taget hensyn til fredede trægrupper omkring nordens største jernaldergravplads eller truede dyrearter i nærområdet. Her kan nævnes flere arter af flagermus, rød glente og isfuglen. Vi som borgere føler os ikke ordentlig orienteret i dette projekt. Flere gange har vi måtte bede om at være part. Det kan virke som om projektet skulle luskes igennem uden for meget opmærksomhed. Det har kun været specielt udvalgte beboere som har været inviteret til møder (beboere inden for en radius på ca 900 meter) og nu denne høringsfase som er placeret i en Corona tid – hen over en sommerferie!

Tematillæg:

I forbindelse med revisioner af kommuneplanen er mulighederne for at reservere arealer til store vindmøller med totalhøjde op til 150 m debatteret i Byrådet. Det blev dog besluttet, at der skulle udarbejdes et tematillæg til kommuneplanen om vindmøller. Tematillægget skulle udarbejdes i 2017-2018.

Indtil tematillægget er udarbejdet, videreføres de eksisterende retningslinjer for vindmøller. Det betyder, at nye vindmøller som udgangspunkt maksimalt må have en højde på 80 m, og at der som udgangspunkt kun kan opstilles nye møller i forbindelse med en sanering af eksisterende vindmøller.

Arbejdet på dette Tematillæg er dog umiddelbart uden videre stoppet – og man må derfor antage at en max højde på 80 meter stadigvæk er gældende i Svendborg kommune. Desuden har Svendborg kommune flere gange debatteret og vedtaget at der ikke umiddelbart er egnede arealer til opstilling af helt store vindmøller i kommunen. Det undrer os desuden at der pludselig er tale om møller med højde på 150 meter når ansøgningen oprindeligt var på 125 meter høje møller?

Støjbekendtgørelsen:

Den gældende lovgivning om støj er ikke tilstrækkelig. Det er kritisabelt at man kun kan lovgive om max støj ud fra vindhastighed på henholdsvis 6 og 8 meter! Vi mener ikke at denne lovgivning sikre os borgere. Desuden er det meget kritisabelt at det er mølle opstiller som skal lave egenkontrol på støjen – det svar jo til at sætte ræven til at vogte gæs! Flere undersøgelser viser jo netop at det er støjen som gør personer bosat tæt på møller syge! Dette gælder både den lav og højfrequente støj.

Trafiksikkerhed:

Placeringen på møllerne er efter vores mening for tæt på både Landevejen og Stenmurevejen. Dette må antages at kunne få betydning for trafiksikkerheden. Både med risiko for havari, is-kast og ved at vindmøllerne tiltrækker trafikanternes opmærksomhed. Desuden vil den ene mølle stå direkte i sigtelinjen når man kører fra Svendborg mod Nyborg på Landevejen, hvilket ikke er i overensstemmelse med trafikstyrelsens anbefalinger.

Alternativ:

Vi er for grøn omstilling og selvfølgelig ønsker vi at bidrage til et sundere klima. Men vi mener at det er alternativer til disse møller. Der vil være mulighed for at opstille møller langs motorvejen som de gør med succes i Tyskland. Vi kunne opføre flere solcelleanlæg, flere har allerede vist interesse i at bidrage med arealer. Desuden har regeringen allerede vedtaget en omfattende klimaplan som gør Danmark selvforsynende med grøn energi via energiøer inden 2040. Tiden er løbet fra kæmpe vindmøller på land – de er langt mere effektive på vand.

Der er så mange mulighed for at købe grøn energi fra andre – der er ingen grund til at tage forhastede beslutninger ud fra et forkert grundlag. Svendborg kommune er ikke forpligtet til at være selvforsynende! Svendborg kommune er derimod forpligtet til at reducere deres co2 og lytte til deres borgere – også dem i udkanten.

Venlig hilsen

Lars og Charlotte Veilbæk

Hesselagergårdsvej 40

5874 Hesselager

From: Stine og Martin Lilja Vieler
Sent: Sat, 15 Aug 2020 21:47:57 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse mod kæmpe vindmøller ved Broholm

Til Svendborg Kommune.

som jeg har erfaret laver store vindmøller ved Broholm en kraftig infralyd støj, som er skadelig selv på større afstand. jeg vil ikke udsættes for en mulig sundhedsfare.
derfor er jeg imod vindmøllerne ind til andet er bevis.

Mvh.
Stine Lilja Vieler
Egemosevej 18
5882 Vejstrup

--

Med venlig hilsen / Best regards

Stine Lilja Vieler

From: allan bleshøy
Sent: Sat, 15 Aug 2020 21:42:53 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Vindmøller ved broholm

Ang vindmøllerne ved broholm, vil jeg gerne udtrykke mine bekymringer, ved at jeg og mine børn, skal leve med den evt skadelige infralyd de udsender.

Så indtil det er modbevist/ dokumenteret, at det ikke er tilfældet, er jeg imod beslutningen om at opføre vindmøllerne.

Endvidere bor vi i et område (Oure), hvor det i forvejen, kan være svært at trække nye borgere/ ressourcer til.

Vi kæmper for at holde liv i skolen, og de få forretninger der er tilbage.

Med opførelsen af møllerne kan man frygte, at det bliver endnu svære og at Oure skal ende som en by uden fremtid.

Så nej til møllerne ved broholm

Vh.

Allan Bleshøy
Månevænget 8
5883 oure

Få [Outlook til Android](#)

From: pedersen738
Sent: Sat, 15 Aug 2020 21:16:12 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Vindmøller ved Broholm
Importance: Normal

Vi er et ægtepar på 58 og 67 år. Vi købte ejendommen landevejen 183 i 1992. Vi har skabt et naturskønt område med sø og beplantning. Vi har Rådyr, harer, fasaner, agerhøns, ænder, blishøns, grønbennet rørhøns, fiskehejre og småfugle i massevis, flagermus har vi også.

Vi er meget imod vindmøllerne.

Vi holder meget af at sidde nede ved søen og nyde freden og roen, se på dyrelivet.

Vi ved også at på et tidspunkt kan vi ikke længere passe det, men vi frygter at vi bliver stavnsbundet til ejendommen hvis der bliver sat vindmøller på 150 meters højde op.

Vi betaler ejendomsskat [redacted] og det gør vi med glæde, hvis møllerne bliver sat op falder ejendommen i værdi men vi skal stadig betale skat [redacted]

Ligeledes vil ingen af os udsættes for kraftig infralyd støj som er skadelig.

Hvis projektet imod al sund fornuft skulle blive godkendt vil vi være nødt til at fraflytte vores livsværk. Derfor vil vi holder kommunen og bygherren ansvarlig for værditab på ejendommen

Sendt fra Samsung Tab.

Alan og AnneMarie Pedersen
Landevejen 183
5883 Oure

From: Lundeberg Træ
Sent: Sat, 15 Aug 2020 21:06:51 +0200
To: 'Marie-Louise Hjerl';Svendborg Kommune - Plan
Cc: 'Niels Boje Groth';'Niels Manniche';'Kurt Lauritzen';'Mathilde Bondo';'Trine Skamris';Jane Zenker Bergenhausen;jorgen.groenbech@gmail.com;'My';tina.nystrm@gmail.com;'Line Dorte Carlsen';'Ida Koch';gitteholmhansen@gmail.com;momleby19@gmail.com
Subject: SV: Indsigelse mod Monstermøllerne, og "Bats lives matter"...

Hej Marie-Louise

Så lige din mail da jeg kom hjem.

Fint sammensat brev vedr. sagen

Der er noget helt galt i denne sag, jeg har talt med en politiker i går, Jesper Kiel, og det bliver ikke den sidste politiker jeg vil tale med om denne sag.

Men problemet er nu, at Venstre før sidste valg ikke turde, eller havde rygrad til, det var da alt for farligt lige før et valg, at udpege 8 områder i kommunen der var egnede til at opstille vindmøller på. Derfor er det nu blevet mere tilfældighedens spil med den der først byder ind med at opstille en mølle et eller andet sted. Det blev så Broholm området og det passer sikkert udmærket flere politikere, men man har jo slet ikke ville tage ansvar på forhånd for at finde egnede placeringer. Derudover er der sagt nej til 6 ansøgninger før om opstilling af møller, men jeg kender ikke så meget til sagerne endnu, men vil søge info hos diverse politikere som jeg kender. Det virker som om der er grøde i sagen. Har en længere ude i familien der har arbejdet med vindmøller i 30 år med eget firma som konsulent for både Vestas og nu Siemens, og søger diverse info hos ham .

Men udover dette mangler der også noget saglig og professionel dokumentation i medierne.

Så god aften ikke mere om dette manglende politiske arbejde, det er ren Anders And.

Med venlig hilsen

Christian Bidstrup
Indehaver
Lundeberg Træ
Kullinggade 29
5700 Svendborg
Tlf. +45 62 25 18 28

post@lundebergtrae.dk
www.lundebergtrae.dk
www.egeplankeborde.dk

www.facebook.com/egeplankeborde.dk

Fra: Marie-Louise Hjerl <marielouise.hjerl@mail.dk>

Sendt: 15. august 2020 13:20

Til: plan@svendborg.dk

Cc: Niels Boje Groth <groth@email.dk>; Niels Manniche <nielsmanniche@gmail.com>; Kurt Lauritzen <lauritzen.hesselager@dadlnet.dk>; Mathilde Bondo <mathilde@lasseogmathilde.dk>; Trine Skamris <trineskamris@live.dk>; Jane Zenker Bergenhausen <jane.zenker.bergenhausen@svendborg.dk>; jorgen.groenbech@gmail.com; My <marianne_vitus@yahoo.dk>; tina.nystrm@gmail.com; Line Dorte Carlsen <lc@oure.dk>; Ida Koch <koch.ida@icloud.com>; gitteholmhansen@gmail.com; momleby19@gmail.com; post@lundebergtrae.dk

Emne: Indsigelse mod Monstermøllerne, og "Bats lives matter"...

Lundeberg er ikke en by i Rusland.

Lundeberg er heller ikke en by i Kina...

Lundeberg er et sted, en lille by med lidt over 400 menneskesjæle + det løse.

Lundeberg er også en del af Adam Oehlschläger's Yndige Land, hvor Bøgen spejler sig i Bølgen blå, og det er et sted man kan komme hen, hvis "man har sorg i sinde".

Jeg tror det kræver dannelse og respekt og kærlighed til livet, at forstå det.

Den 13. ds blev en klarhedens mærkedag.

Her kom det med ubærlig tydelighed frem, at der virkelig er, et "jer & os" - altså en alvorlig splittelse mellem jer - vores kommune - og så Lundeborgerne.

Konsekvenserne af denne splittelse er vidtrækkende, og ingen kan vel på nuværende tidspunkt vurdere skaderne på sigt, men følgevirkningerne vil blive mærkbare for jer der sidder på taburetterne - - Den lader vi stå lidt ...

Vi fik et Borgermøde som ideelt set kunne have været en indholdsmæssig berigelse for alle parter.

Et forum hvor man med ordentlighed og faglighed kunne have SAMtalt om synspunkterne for & imod.

Sådan et Borgermøde blev det ikke, og her bærer Chef-Tromlefører Ole Hansen den tunge del af ansvaret for - med næsten sublim mangel på empati og lederskab - at køre dialogen næsten i sænk.

Tak til de kompetente personer, som med deres indlæg dog fik begrænset den kommunikationsmæssige katastrofe, og tak til initiativtagerne til mødet.

Nu står vi så her ved en skillevej, og en lille smule klogere end vi var.

Nu ved vi nemlig, at dyrevelfærden - Flagremusekærligheden - står højt prioriteret hos de beslutningstagere, som nogen har valgt ?

Som dedikeret dyreven er jeg personligt glad ved den tanke, men der mangler ligesom noget.

HVEM tager ansvar for den overlast vi tobenede vil lide, når vores biotop bliver inficeret med lydbølger, som ingen levende organismer kan tåle.

HVEM har den fornødne viden kombineret med ansvarsfølelse og modet til at erkende at dette her er forkert ? Svaret blæser i vinden...

Tilbage i virkelighedens verden må vi erkende, at dette overgreb måske bliver vores realitet her i Lundeborg, og hvad er der så tilbage ?

Tilbage er der måske en chance for at appellere til det minimum af anstændighed der måske findes i Svendborg Kommune ?

Helt ude på kanten anråber vi jer om, at give os håndslag på at I - som formelle varetagere af vores interesser - sørger for at installere bremsklodser på de Monstre, som I måske for "held" til at smadre vores lille by & omegn med - når disse mastodonter, under visse vindforhold vil udspy deres ødelæggende og helbredsnedbrydende lydbølger.

Det her vil jeg have bekræftelse på, samtidig med at jeg stadig kræver svar på mit spørgsmål fra min indsigelse af 29. juli vedrørende baggrunden til den geografiske placering.

Med venlig hilsen

Marie-Louise Hjerl Harhoff

From: annemette Schütt
Sent: Sat, 15 Aug 2020 20:05:04 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Protest imod vindmøller ved Broholm

Til Svendborg Kommune,

dette er en protest imod 3 mega vindmøller ved Broholm, vi bor på Skælmosevej i Gudme og vil ikke have de vindmøller. Vi er imod den larm/støj det vil give når vindmøllerne er i gang, NÅR de er i gang. Beregninger viser jo at der ikke engang er nok vind til at de kan dreje rundt. Hvorfor skal de så placeres et smukt sted med masser af natur og dyreliv. Det er øjenbæ som på ingen måde kan accepteres, find et andet sted eller find på noget alternativt. Man kunne jo passende sige at dem der bygger nye huse i kommunen eller hvis man bygger om eller til skal have et solar anlæg. På den måde får vi jo meget mere solanlæg til kommunen. Kom nu i gang og få fikset den dumme situation i selv har sat jer i. Svendborg er en dejlig kommune at bo i, men er i et "firma" der vil tjene penge eller til for os beboere i kommunen.

Vh
Annemette Schütt & Martin Beck Pedersen

VINDBRO235

From: aawied
Sent: Sat, 15 Aug 2020 19:48:52 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Vindmøller
Importance: Normal

Til Svendborg Kommune

Som jeg har erfaret laver de store vindmøller ved Broholm en kraftig infralyd støj, som er skadelig selv på større afstand. Jeg vil ikke udsættes for en mulig sundhedsfare.

Derfor er jeg imod vindmøllerne.

Med venlig hilsen

Adam Andre Wied
Elsehovedvej 8
5882 Vejstrup

From: Helle Freltofte
Sent: Sat, 15 Aug 2020 18:45:56 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Og desuden ....

Ps kære kommune,

Husk lige at "Svendborg kommune" anno 2020 er en forholdsvis ny gestalt og at vi, som er "de små", der er lagt ind under den gamle Svendborg kommune ikke har følt os særligt velkomne eller set, hørt og forstået; det har fremgået løbende i den offentlige debat. Vi er bare blevet et øget opland til noget der var der i forvejen. Nu vil I så gerne tørre en løsning på en grøn energipolitik af på os herude og høste bifaldet hos kommende generationer. Det havde jeg ikke troet fra et socialdemokratisk ledet byråd, det er IKKE at "løfte i flok", tværtimod.

Jeg er ud af en ÆRKE-venstre-baggrund, men har vendt traditionen ryggen og stemt anderledes ..... I skuffer mig.

Mvh. Helle Freltofte

From: Helle Freltofte
Sent: Sat, 15 Aug 2020 18:29:28 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Vindmøller ved Broholm

Kære kommune.

Jeg har skrevet en indsigelse men er blevet bekendt med nye fakta og vil hermed gerne supplere og forstærke min indsigelse. Jeg var ikke vidende om begrebet Infralyd støj da jeg skrev min indsigelse; det er jeg nu og jeg er desmere måbende, oprørt og forarget over, at I vil lade disse møller opføre overhovedet og på land især.

Må jeg foreslå de herrer og damer i byrådet forsøgsvis at tænke tanken om at opføre en mølle af tilsvarende størrelse på Galgebakken, i Lehnkov eller på toppen af Tåsinge Hvor (politisk) tiltrækkende ville et sådant projekt mon være?!

Jeg er med på at de kommende generationer vil have en mening om hvad vi gør nu, med reference til borgmesteren (som med sine udtagelser lader til at være helt udenfor rækkevidde af argumenter imod ...); Men det vi gør skal være med fornuft, ellers er det ligemeget. Det nytter ikke at gøre dele af kommunen - godt nok tilpas langt væk fra det kommunale liebhaveri - til et bogstaveligt ødeland hvor folk ikke vil købe ejendom og bosætte sig. Det er at springe over hvor gærdet var lavest og skyde genvej til plusser på cv'et.

Mvh. Helle Freltofte

From: Susanne Christensen
Sent: Sat, 15 Aug 2020 18:14:22 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar vedr. vindmøller ved Broholm
Attachments: Høringssvar vedr. vindmøller ved Broholm.pdf, Bilag 1..pdf, Bilag 2..pdf, Bilag 3..pdf, Bilag 4..pdf

Hermed fremsendes vores høringssvar ang. vindmøller ved Broholm.

Susanne Lindahl Christensen & Gitte Lyder Knudsen
Boelsmosevej 37, Lundeberg
5874 Hesselager

Vi vil hermed gøre indsigelse mod opstilling af 3 vindmøller ved Broholm.

1. Der vil i Lokalplan 658 og Kommuneplan 2017. 27, skulle dispenseres for bl.a.

- Åbeskyttelseslinjen § 16, da afstanden til Tange Å, der er beskyttet i henhold til naturbeskyttelsesloven § 3 ikke overholdes.
- Skovbyggelinjen § 17, da afstanden til flere skove ikke overholdes.
- Foleskov, som har status som fredskov, ligger mellem de 2 sydligste planlagte møller, med under 70 meters afstand.
- Kystnærhedszonen, vil ikke blive overholdt.
- Tange Å der er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3, vil blive belastet meget, da den eksisterende overkørsel vil, skulle udvides og forstærkes da tunge og store køretøjer, skal transportere mølledele til området. Dette kræver dispensation i henhold til naturbeskyttelsesloven og vandløbsloven, fra Svendborg Kommune.
- På Øhavsstien som er udlagt som rekreativ vandrerute, vil man opleve den ene mølle på helt tæt hold. Hvilket vil gøre, at der i bestemte vejsituationer skal træffes sikkerhedsforanstaltninger. Her ser man også bort fra området som rekreativt. En natur som Svendborg kommune gerne vil promovere.

Den store mængde af dispensationer tyder på at området er langt fra velegnet til vindmøller.

2. Fredede diger vil blive fjernet, disse er beskyttet af museumsloven § 29. Figur 3.20, fra VVM- rapporten, stendige ved Stenmurervej vil skulle fjernes, dette kræver dispensation. Stendiger vil ikke kunne genetableres med det fauna de rummer og som den veletablerede habitat de udgør, for også fredede arter.
3. Der gives udtryk i VVM-rapporten i forhold til Broholm, at der skal undgås placering af nyt byggeri og nye anlæg af sådanne dimensioner, i bygningernes nærhed, at hovedbygningens markante udtryk domineres og nedtones. Broholm måler ca. 22 meter og vindmøllerne vil måle 150 meter, altså ca. 6,8 gange Broholm og dermed mener vi langtfra dette krav er overholdt.
4. Ved harmoniforholdet ved møller er de generelle retningslinjer, anbefalet til at være mellem 1:1 og 1:1,2 disse ønskes opsat med et harmoniforhold på mellem 1:157 og 1:1,66 hvor der vil skulle dispenseres.
Regeringens planlægningsudvalg anbefaler, forholdet mellem navhøjde og rotordiameter på mellem 1:1,1 og max 1:1,35. Miljøministeriet anbefalinger [3e] angiver et forhold på mellem 1:1,1 og 1:1,2, hvilket også er det der står i kommuneplanen, og forhold større end 1:1,3 kan få vingerne til at virke overdimensionerede.

5. Afstanden mellem møllerne vil være 380 meter, hvilket svarer til 2,88 og 2,79. Retningslinjen er normalt større afstand, i kommuneplan står der; skal normalt opstilles på en ret linje med en indbyrdes afstand på 3-4 gange rotordiameter. Så dette vil der også skulle dispenseres for. Dette har også stor betydning for landskabspåvirkningen.
6. Der nævnes i miljørapporten, at landskabet påvirkes markant i nærzonen, hvor møllerne fremstår store forhold til de landskabelige elementer. Der står i kommuneplanen, at dette ikke må ske.
7. Broholmsvej 32, Broholm slot, som fungerer som hotel med overnatningsmuligheder, ligger indenfor den 900 meter støjgrænse, dette hører inde under, støjfølsom arealanvendelse, hvilket vil sige 37db ved 6 m/s, og 39db ved 8 m/s.
8. Der skrives i VVM rapporten, at visuel påvirkning fra møllerne er markant ved nabo nr. 6. Hvilket er vores ejendom. Dette vil vi på det kraftigste klage over.
9. Endvidere vil vi blive ramt af skyggekast på ejendommen fra marts til oktober fra ca. kl 17 til ca. 21. Dette vil vi på det kraftigste klage over.
10. Der er beskrevet, at der på vores ejendom, Boelsmosevej 37, ikke er beboelse på den side af huset der vender ud mod møllerne, altså i vestlig retning. Dette er ikke rigtigt. Vi har beboelse på vestsiden. Dette vil derfor, have indflydelse på de udregninger der er lavet for både afstand, skyggekastgener og støjgener. Derfor klager vi på det kraftigste over dette. Vi har påpeget fejlen d. 30/7 2020, modtaget svar d. 12/8 2020, at den vil indgå i forvaltningens høringsvar. Hermed huskes I på dette!

Fauna

Der er udarbejdet en flagermusrapport, som slår fast at der er 9 arter af flagermus. Man skriver: "alle vindmøllerne har stor besøgsfrekvens af flagermus".

VVM-rapporten påpeger, at det ikke kan udelukkes, at vindmøllerne slår flagermus ihjel, hvilket også vil sige risiko for tab af enkeltindivider, aktuelt stor museøre og frynseflagermus. Dertil viser rapporten at der reelt er i alt 11 arter + nogle uidentificerede arter. Myotis sp og syd/brun/skimmelflagermus er ikke nævnt i beskyttelsesstatussen. Da alle flagermusarter er beskyttet under EU's Habitatdirektiv, og efter Naturbeskyttelsesloven § 29 a er deres levesteder også fredede, såsom hele træbevoksning langs Øhavsstien, fra Broholm Gods til Hesselagergård. Frynseflagermus og stor museøre flagermus er også fundet i området, disse er stærk beskyttede. Miljøkonsekvensrapporten slår fast at der er risiko for kollision mellem vindmøller og flagermus i vindmølleområdet. Citat fra VVM-rapporten skriver: "risikoen for kollision mellem vindmøller og flagermus øges, når der er levende hegn og skov nærmere end 100-200 meter fra

vindmøllerne[5ab]”. Dette afstandskriterie, som til dels er i overensstemmelse med EUROBATS anbefalinger på 200 meter og anbefalinger fra førende eksperter i Danmark og Sverige på 200 meter, samt i overensstemmelse med Naturstyrelsens Forvaltnings plan for flagermus kan langt fra overholdes i vindmølleområdet. De to sydligste vindmøller er planlagt ifølge VVM-rapporten ca. 35 meter fra læhegn, ca. 25 meter fra remise, ca. 75 meter fra skov. Den nordligst kan måles ca. 55 meter fra remise. Og indenfor skovbyggelinje, som derfor vil dispensere for. Anbefalingerne er, ikke at bygge vindmøller nærmere skov end 200 meter og 500 meter, hvis der er formodede ynglekolonier af flagermus. Forvaltningsplanen for flagermus gør endvidere opmærksom på, at stier i landskabet kan være ledelinje for flagermus. Øhavsstien går direkte til den midterste vindmølle, hvor der også er fundet flagermus forekomster.

Miljøkonsekvensvurderingen slår fast at der er ynglekoloni af både dværg flagermus og af brunflagermus. Der er også fundet at der er ynglekoloni af vandflagermus, som på trods af at disse er lavtflyvende og måske/måske ikke i kollisionsfare, kan fortrænges fra deres koloni eller raste- og fourageringsmuligheder. Forvaltningsplanen gør samtidigt på side 37 opmærksom på, at forstyrrelser, som f. eks voldsom støjpåvirkning, der kan skade den lokale bestand af flagermus, skal undgås. Også alene af den grund, mener vi ikke beskyttelseshensynet til de ynglende kolonier, i området er overholdt. Alle de ynglende flagermus er observeret hvor man planlægger vindmøllerne opført. Brunflagermusen som er bestemt til at være ynglende i området er en højtflyvende art som ofte jager frit i luftrum og ikke bundet til hegn og skov uanset afstande fra vindmøllerne. Den jager altså frit i luftrum og i stor højde og derfor direkte truet af vindmøllerne.

Skimmelflagermusen som også er indenfor vindmølleområdet er også højtflyvende og direkte truet af kollision med vindmøllerne, eller som det der reelt sker, er truet af det tryk som vindmøllerne udsætter flagermusene for når de jager nær vindmøllevingerne. Derfor er det også uden betydning, som rapporten siger, om flagermusene er unge eller gamle. Flyvefærdigheder og erfaring er uden betydning for flagermusene, ved den indirekte påvirkning som sker pga. trykforskellene.

Flagermus der er fundet ifølge flagermusrapporten: stor museøre, frynseflagermus, vandflagermus, myotis sp, sydflagermus, brunflagermus, skimmelflagermus, syd/brun/skimmelflagermus, dværgflagermus, troldflagermus, langøret flagermus samt nogle uidentificerede arter. Frynseflagermus er en stationær art som går til i området hvis de rette livsbetingelser fjernes. Frynseflagermus er kun én gang tidligere fundet på Fyn og er derfor så sjælden at den er beskyttet på individplan. Dette sammenholdt med at flagermusen ikke kan etablere sig sikkert på andre lokaliteter gør, at den økologiske funktionalitet indlysende ikke kan overholdes med det påtænkte vindmølleprojekt.

Refereret fra VVM- rapport: Der er ved feltundersøgelser, som blev foretaget i forbindelse med flagermusundersøgelsen registreret flere arter af rovfugle; musvåge, tårnfalk og rød glente, hvor

det skal nævnes, at den røde glente, er på den danske Rødliste som sårbar, og på den globale Rødliste som næsten truet. Den røde glente yngler endvidere i tæt nærhed af møllerne.

Derudover, natugle, grønspætte og isfugl.

Der skrives endvidere i VVM-rapporten, at kollisionsrisikoen for fugle, afhænger af flyvehøjden. For projektets vindmøller er rotorhøjden fra ca. 14 meter til ca. 150 meter over terræn. Dermed stor kollisionsrisiko.

Broholm

Det har været formålet med en nærliggende lokalplan at: "Udgangspunktet for al ny bebyggelse er, at slottets enestående stemning skal bevares. Der må ikke opføres bebyggelse, der skæmmer eller dominerer det 4-fløjede hovedbygningsskompleks." Dette formål gælder stadig.

Broholm Gods ligger i et område med en stor kulturhistorisk arv og en spændende historie. Udgravninger viser, at området er et af de mest bemærkelsesværdige i romersk og germansk jernalder, og Broholms bygninger samt omkringliggende landskab fortæller om nyere tids herregårdskultur.

Det har i den nærmest liggende lokalplan nemlig lokalplan 86 været lokalplansformålet at sikre at der ikke må etableres forhold, der er i strid med planens bestemmelser, som tilsammen sikrer, at stemningen og værdierne på og omkring Broholm Gods bevares. Vi har endog meget svært ved at se at dette kan bevares når man går i parkerne rundt godset og i det rekreative område, med den store kulturhistoriske arv og spændende historie, der rækker lang tilbage i tiden, at så stemningen kan bevares, med et stort teknisk anlæg, som har en samlet roterende flade i synvinklerne på ca. 134.000 m²

Lokalplanen lige vest for det planlagte vindmølleområde har til formål at sikre, at udviklingen af Broholm Gods sker under stor hensyntagen til de givne natur-, kultur- og landskabsmæssige interesser. Dette ser vi i modstrid med at man vil placere 3 vindmøller af hver 150 meter i højden. Lokalplansområdet, uagtet at et element som golfbanen er droppet, er udlagt for at være "attraktivt rekreativt område med offentlig adgang til glæde for også lokale borgere." Vi mener derfor at der er udlagt et område som rekreativt område jvnf. Bekendtgørelse om støj fra vindmøller § 2, stk. 7 og derfor skal overholde støjgrænserne for støjfølsom arealanvendelse. Imidlertid indebærer vindmølleplanen støj i området på mellem 37,5 og 38,4 dB ved 6 m/s, hvor støjgrænsen er 37 dB, og mellem 38,2 og 39,7 dB ved 8 m/s, hvor støjgrænsen er 39 dB, hvilket tydeligvis er over det tilladte for støjfølsomme rekreative områder.

Kulturhistorisk og arkæologisk

Et stort areal er udpeget som særligt kulturhistorisk beskyttelsesområde, og et areal på cirka 6 hektar er tillige udpeget som kulturarvsareal af national betydning. Dette område er rigt på særligt

bevaringsværdige arkæologiske levn fra oldtiden eller middelalderen. Vi mener denne kultur- og landskabsfortælling kan udviskes af et dominerende moderne teknisk element i landskabet.

Arkitektonisk

Vi mener 3 stk. 150 meter høje roterende vindmøller, vil udviske den arkitektoniske arv, der vil blive væsentligt påvirket. Der skal ved ny bebyggelse samt ændring af eksisterende bebyggelse udvises stor respekt for den arkitektoniske arv på stedet.

Støj og helbred

At støj er skadeligt for helbredet, er indiskutabelt, det er videnskabeligt bevist. Det er der vist heller ingen der sætter spørgsmålstegn ved.

Miljø- og fødevareministeriets "Trafikstøj og sundhed"¹. Som det ses, kan det være ganske alvorligt at være udsat for vejstøj.

Genevirkningen af vindmøllestøj er endnu større end genevirkningen fra vindmøller, og her er det vigtigt at forstå, at I når man taler om genevirkning af støj, så har det ikke noget at gøre med, at man evt. synes noget er irriterende eller generende. Det handler derimod om påvirkningen af dit helbred.

Det fremgår da også af en intern mail mellem 2 specialkonsulenter i henholdsvis MST og NST, at det er indlysende at vindmøllestøj er værre end trafikstøj.²

Ligesom det fremgår af alle undersøgelser ifølge et svar fra Professor Henrik Møller til Danmarks Vindmølleforening.³

Årsagen til at det forholder sig sådan er, at trafikstøj (og næsten al anden støj) har en form for rytme, som er ens. Trafikmønsteret på vejen er nogenlunde ens uge efter uge, toget kører efter en fast plan osv. Dette gør, at din krop lærer mønsteret at kende, hvilket mindsker genegraden.

Vindmøller derimod har ikke et let genkendeligt støjmønster, så din krop og dit indre ur har ikke mulighed for at lære rytmen at kende og dermed mindske genevirkningen.

Det er også sådan, at trafikstøj er værst om dagen, da der ikke kører nær så mange biler om natten. Her er det også lige omvendt for vindmøller, dette faktum er et stort problem, da det øger genegraden markant.

(Søvnforstyrrelser er helbredsskadelige)

Vi der bor i området ved Broholm, har derfor al mulig grund til, at være dybt bekymrede for vores helbred, og vi er ikke alene om, at være bekymrede. Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin deler vores bekymring. Det fremgår af deres høringssvar til bekendtgørelse om støj fra vindmøller.⁴

---

¹ Vedhæftet som "bilag 1" i mailen

² Vedhæftet som "bilag 2" i mailen

³ Vedhæftet som "bilag 3" i mailen

⁴ Vedhæftet som "bilag 4" i mailen

Sammenligning af gældende støjgrænser om natten fra vindmøller og anden industri

Vindmøller			
		2006	2019
Boliger åbent land	8 m/s	45	44
	6 m/s		42
Boligområder (støjfølsomt)	8 m/s	40	39
	6 m/s		37
Lavfrekvent støj ved 6 eller 8 m/s beregnet		20*	20*
Andre virksomheder (vejledning 1984/orientering 1997)			
Boliger åbent land	Mest støjende driftsforhold	40	
Åben lav boligbebyggelse		35	
Lavfrekvent støj målt hos nabo		20*	

*Når den lavfrekvente støj måles, må 20 dB ikke overskrides, og den reelle grænse er derfor 20 dB, Når støjen beregnes har man tilladt at tillægge 2 dB, så den reelle grænse er 22 dB. Det betyder, at hvis der beregnes 22 dB, så ligger den sande værdi mellem 20 og 24 dB. Naboerne kan altså være udsat for helt op til 24 dB lavfrekvent støj om natten

Man skal også huske, at der kun er grænser for vindmøllestøj, hvis det blæser 6 eller 8 m/s. Det udnytter danske producenter og developere i deres opstilling, da de reducerer støjemissionen ved de kritiske vindhastigheder. At der foregår sådan fremgår bl.a. af manualen til Windpro (det program man bruger til at lave støjberegninger i), hvorfra jeg citerer:

“There are two typical strategies for reducing noise. One method is to reduce the noise emission at specific wind speeds and then let it resume full power above the critical wind speeds. This is sometimes referred to as the Danish model, and would be the preferred choice when noise impact is restricted at specific wind speeds. Another method is to cap the production output and thus reduce the noise. This is sometimes referred to as the German model and is used when the noise codes require noise to be calculated for the maximum noise level”

Citat slut.

De tekniske data på en tilfældig vindmølle fra Vestas viser det samme, jeg indsætter et billede af dem på næste side. Hvoraf det fremgår at støjen er en del højere ved vindhastighed 10 m/s, end den er ved en vindhastighed på 8 m/s - faktisk hele 3,7 dB.

Her er det vigtigt at huske på, at dB skalaen er logaritmisk, og 3 dB svarer til en fordobling af lyden. Det dobbelte af de 102,8 dB Vestasmøllen støjer ved 8 m/s er altså ikke 205,6 men derimod 105,8, Vestasmøllen har en kildestøj på 106,5 ved en vindhastighed på 10 m/s. Støjen er altså fordoblet.

TEKNISKE DATA FOR V112-3,0 MW

Effekt regulering pitch reguleret med variabel hastighed

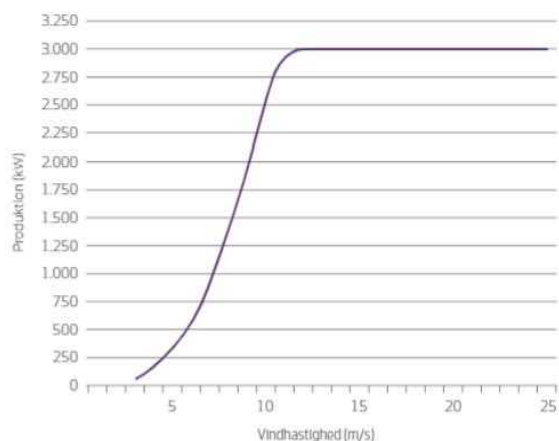
Driftsoplysninger

Nominel effekt	3000 kW
Indkoblings vindhastighed	3 m/s
Nominel vindhastighed	12 m/s
Udkoblings vindhastighed	25 m/s
Vindklasse - IEC	IIA/IIIA
Maks. højde	1500 m
Driftstemperaturområde	standardområde -20°C til 40°C lav temperatur -30°C til 40°C

Lydniveau

7 m/s	100 dB(A)
8 m/s	102,8 dB(A)
10 m/s	106,5 dB(A)
Ved 95 % af nominel effekt	106,5 dB(A)

Effektkurve V112-3,0 MW

Vi vil afslutningsvis, appellere til, at hvis kommunen, trods indkomne indsigelser/høringssvar, vælger af godkende lokalplan 658 og kommuneplan 2017.17, at kommunen ikke giver tilladelse til påbegyndelse af byggeriet før alle endelige klager er behandlet.

Gitte Lyder Knudsen
Susanne Lindahl Christensen
Boelsmosevej 37, Lundeborg
5874 Hesselager

Du er her: > Forside > Luft & Støj > Støj > Trafikstøj > Trafikstøj og sundhed

Trafikstøj og sundhed

Det kan være forbundet med alvorlige helbredsmæssige konsekvenser at være udsat for vejstøj. Det er skønnet, at flere hundrede danskere hvert år dør for tidligt på grund af udsættelse for vejstøj.

Sundhedseffekter ifølge WHO

Ifølge Verdenssundhedsorganisationen [WHO](#), kan trafikstøj medføre gener og helbredseffekter som kommunikationsbesvær, hovedpine, søvnbesvær, stress, forøget blodtryk, forøget risiko for hjertesygdomme og hormonelle påvirkninger.

Støj kan påvirke ydeevnen og påvirke børns indlæring og motivation. Støj har således sundhedsskadelige virkninger på mennesker og kan ved længere tids påvirkning føre til egentlige helbredseffekter. Især støj om natten vurderes som skadelig, da støj om natten kan gøre det vanskeligere at falde i søvn, give dårligere søvnkvalitet, forstyrre søvnen og medføre for tidlig vækning.

Læs WHO's seneste anbefalinger om støj i rapporten her:

[WHO Environmental Noise Guidelines for the European Region \(2018\)](#)

WHO: 1 mio. tabte leveår i Vesteuropa som følge af trafikstøj

En undersøgelse fra 2011 fra WHO konkluderer, at en ud af tre europæere er generet af støj i dagtimerne, og én ud af fem får forstyrret sin nattesøvn på grund af støj fra trafikken. Støjbelastningen øger risikoen for hjertekarsygdomme og forhøjet blodtryk.

Rapporten konkluderer, at trafikstøj hvert år koster mindst 1.000.000 sunde leveår i Vesteuropa.

[Læs undersøgelsen her](#)

Sammenhæng mellem blodprop i hjertet og vejstøj

En undersøgelse fra 2012 fra Mette Sørensen (Kræftens Bekæmpelse) bekræfter, at vejstøj giver en forøget risiko for blodprop i hjertet.

Undersøgelsen viser, at en 10 dB stigning i vejtrafik giver en øget risiko på 12 % for at få blodprop i hjertet. Tallene svarer til, at ca. 3,7 % af tilfældene af blodprop i hjertet skyldes vejtrafikstøj, svarende til ca. 330 nye tilfælde hvert år i Danmark.

[Læs den videnskabelige artikel om undersøgelsen af sammenhæng mellem blodprop i hjertet og vejstøj](#)

Sammenhæng mellem vejstøj og diabetes

En dansk undersøgelse fra 2012 viser, at støj fra vejtrafik øger risikoen for at få diabetes. Undersøgelsen viser, at ca. 1400 mennesker årligt diagnostiseres som følge af støj fra trafikken, svarende til ca. 5% af alle nye diabetes tilfælde.

[Læs den videnskabelige artikel om undersøgelsen af sammenhæng mellem vejstøj og diabetes](#)

Sammenhæng mellem vejstøj og slagtilfælde

En dansk undersøgelse fra 2011 viser, at mennesker der bor på adresser med meget støj fra vejtrafikken har en øget risiko for at få slagtilfælde, dvs. blødning eller blodprop i hjernen.

Under forudsætning af at de anvendte forudsætninger er korrekte viser beregningerne, at 5% af alle slagtilfældene skyldes støj fra vejtrafikken. Det svarer til cirka 600 nye slagtilfælde årligt i Danmark skyldes støj fra vejtrafikken.

[Læs publiceret artikel i Oxford Journals om undersøgelsen](#) [↗](#)

[Læs pressemeddelelse fra kræftens bekæmpelse om undersøgelsen](#)

Sundhedseffekter i Danmark som følge af vejstøj

I forbindelse med udarbejdelsen af [regeringens vejstøjstrategi i 2003](#) blev der givet et første bud på omfanget af de sundhedsmæssige konsekvenser. Det er forsigtigt anslået, at i størrelsesordenen 800-2200 personer i Danmark årligt indlægges på sygehuse med forhøjet blodtryk eller hjertesygdom på grund af den ekstra risiko som trafikstøj giver.

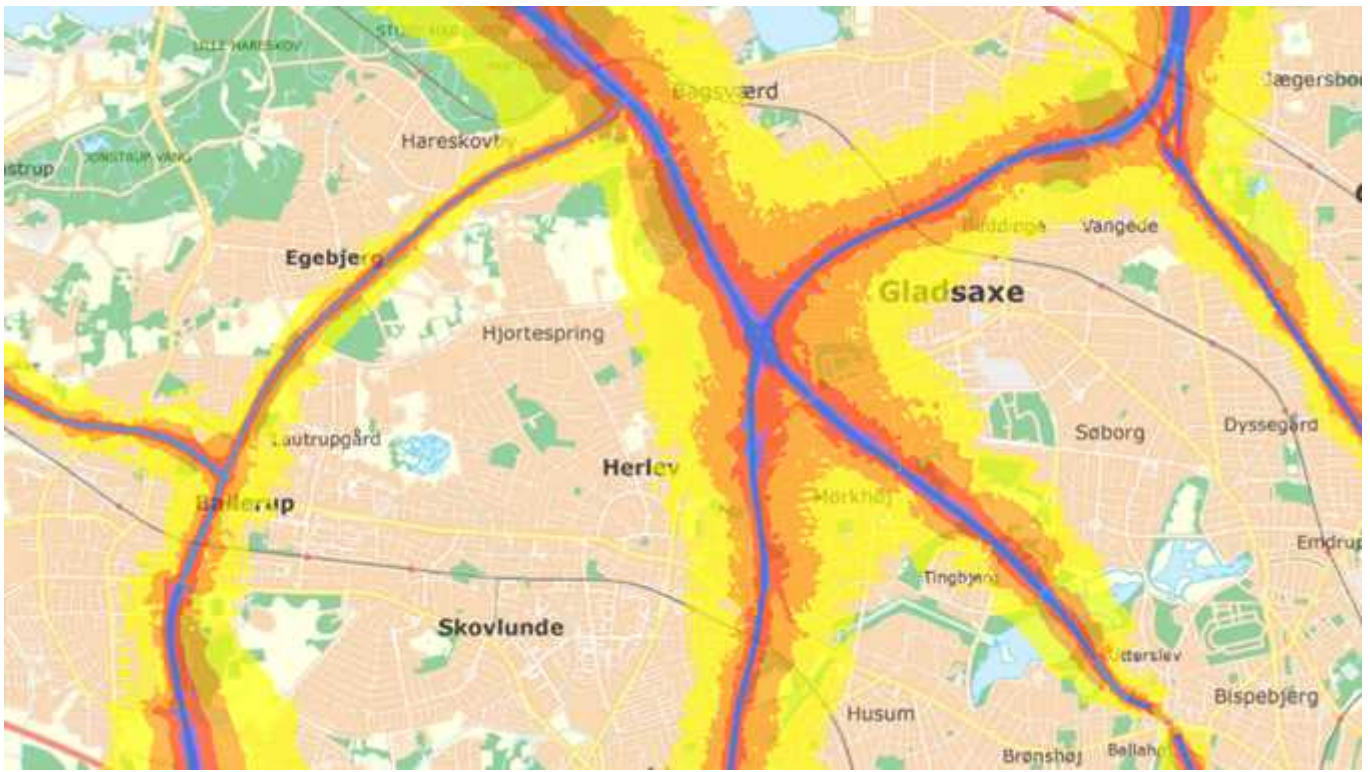
Det blev samtidig vurderet, at vejstøj årligt er årsag til 200-500 for tidlige dødsfald om året, som følge af forhøjet blodtryk og hjertesygdom.

I forbindelse med vejstøjstrategien blev der udarbejdet en [delrapport om gener og sundhedskonsekvenser af vejstøj](#).

Sammenfattende viden om støj og sundhed

Som en del af evalueringen af vejstøjstrategien i 2010 er også gennemført en [ny sammenfattende viden om vejstøj og sundhed](#), udført af Stockholm Universitet. Evalueringen bekræfter, at der er alvorlige helbredseffekter forbundet med at være udsat for vejstøj over grænseværdien.

Evalueringen bestyrker viden om, at vejstøj er årsag til mange sygedage og at flere hundrede danskere hvert år dør tidligere end ellers.

Støj Danmarkskortet

Find støjbelastningen ved din bolig.

Få stilhed i stuen

Pjece om den rigtige vinduesløsning i dit hjem eller kontor.

Kontakt

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C
Tlf. 72 54 40 00
mst@mst.dk

EAN: [Se info](#)
CVR: 25798376

Parkeringsmuligheder ved Tolderlundsvej

Miljøstyrelsens persondatapolitik

Tilgængelighedserklæring

Besøg også

Miljø- og Fødevareministeriet
Naturstyrelsen
Fødevarestyrelsen
Landbrugsstyrelsen Kystdirektoratet
Fiskeristyrelsen

Følg os

 Facebook

 YouTube

 Twitter

 LinkedIn

 Instagram

Ved generelle henvendelser kan du kontakte Miljøstyrelsens Informationscenter:

E-mail: info@mst.dk

Tlf: 72 54 44 66 (man - tors kl. 9.30 - 16.00 og fredag kl. 9.30 - 15.00)

Fra: Niss Skov Nielsen
Sendt: 9. juni 2011 11:47
Til: "Jakobsen, Jørgen"
Emne: SV: Fra Preben Rudiengaard - ang. uhensigtsmæssig opstilling af havvindmøller
Hej Jørgen

Til orientering -

Med venlig hilsen

Niss Skov Nielsen

Specialkonsulent
Sundhedsstyrelsen
Center for Forebyggelse
Islands Brygge 67
2300 København S
Tlf.: 7222 7753
nsn@sst.dk

Fra: "Jakobsen, Jørgen" [mailto:jojak@mst.dk]
Sendt: 18. februar 2011 11:21
Til: Niss Skov Nielsen
Emne: SV: Fra Preben Rudiengaard - ang. uhensigtsmæssig opstilling af havvindmøller

Hej Niss

Mange tak for rapporten. Den er meget interessant, og jeg har ikke kendt til arbejdet tidligere. Jeg har nogle forbehold for den og dens konklusioner på to punkter:

- først og fremmest med hensyn til analyserne af gene af støj fra vindmøller, hvor der lægges forholdsvis stor vægt på en analyse af nogle gamle, danske data og halvdelen af et svensk studie, der begge indgår i Deltas projekt "Genlyd". Derimod lægges der tilsyneladende mindre vægt på et nyt hollandsk projekt, hvori hele det svenske studie inddrages. Det ændrer ikke afgørende på konklusionerne om sammenhængen mellem vindmøllestøj og oplevet gene, men det kan godt rykke dosis-respons kurven adskillige dB. Den sammenfatning, der står øverst på s. 24, er der efter min vurdering ikke belæg for. Der refereres til Figur 7, som beskriver støjen som Lden, og til Figur 8, hvor støjen er kvantificeret i 5 dB brede klasser, så der er ikke umiddelbart grundlag for at sige noget om, hvor mange % stærkt generede den danske grænseværdi svarer til.

- desuden med hensyn til resultaterne for gene af støj fra virksomheder, der også stammer fra "Genlyd" og igen fra en meget begrænset hollandsk undersøgelse. Vi har altid haft forbehold for resultaterne, der tilsyneladende påviser langt mindre gene af virksomhedsstøj end vores administrative erfaring tyder på.

Tilsammen betyder de to forbehold, at jeg ikke er enig i udsagnet om, at vindmøllestøj opleves som mere generende end alle andre typer af støj. Det er indlysende, at støjen er mere generende end både vejstøj og togstøj, men det er ikke sikkert om vindmøller er lidt mere eller lidt mindre generende end industristøj.

Jeg har for nylig google't efter informationer om helbredsvirkninger af vindmøllestøj, fordi jeg skulle lave udkast til folketings svar, og imellem al den mindre troværdige litteratur fandt jeg et par seriøse litteratursammenstillinger. De underbygger Delta's konklusioner for så vidt angår, at helbredspåvirkningerne af vindmøllestøj ikke adskiller sig fra andre typer af støj, og at virkningerne optræder som følge af gene og søvnforstyrrelser.

Jeg vedlægger også lige svarene.

Mange hilsener

Jørgen Jakobsen, civilingeniør
Miljøministeriet, Miljøstyrelsen
Strandgade 29, 1401 København K
Tlf.: 7254 4000, direkte tlf.: 7254 4341

Fax.: 3332 2228, email: jojak@mst.dk
Officielle emails sendes til mst@mst.dk

Fra: Niss Skov Nielsen [<mailto:NSN@sst.dk>]
Sendt: 11. februar 2011 10:24
Til: Jakobsen, Jørgen
Emne: SV: Fra Preben Rudiengaard - ang. uhensigtsmæssig opstilling af havvindmøller

Hej Igen Jørgen

Vedlagt rapport fra Delta – mon du har kommentarer eller tilføjelser til rapporten? Det kan jo være at du har andre vægtige referencer der skal tilføjes? eller du kan være uenig i Torben Pedersens konklusioner? jeg har aftalt med Torben, at der er tale om en intern rapport – baseret på en hurtig og ikke komplet søgning - men som vi kan sende til jer og til Energiministeriet for kommentarer – jeg afventer lige om du har nogen inden jeg sender til Energimin.

Med venlig hilsen

Niss Skov Nielsen

Specialkonsulent
Sundhedsstyrelsen
Center for Forebyggelse
Islands Brygge 67
2300 København S
Tlf.: 7222 7753
nsn@sst.dk

Fra: "Jakobsen, Jørgen" [<mailto:jojak@mst.dk>]
Sendt: 8. februar 2011 15:08
Til: Niss Skov Nielsen
Emne: SV: Fra Preben Rudiengaard - ang. uhensigtsmæssig opstilling af havvindmøller

Hej Niss

Under eftersøgning fandt jeg denher mail fra dig, og så tænkte jeg - fik du nogen sinde lavet et svar? Hvis du har et brev, et notat eller liognende, hvor du gør rede for holdningen "her på bjerget" om sundhedsvirkningen af støj fra vindmøller, så vil jeg rigtig gerne orienteres om det. Det er et spørgsmål, der fortsat er interesse for blandt mange borgere - og journalister.

Mange hilsener

Jørgen Jakobsen, civilingeniør
Miljøministeriet, Miljøstyrelsen
Strandgade 29, 1401 København K
Tlf.: 7254 4000, direkte tlf.: 7254 4341
Fax.: 3332 2228, email: jojak@mst.dk
Officielle emails sendes til mst@mst.dk

Fra: Niss Skov Nielsen [<mailto:NSN@sst.dk>]
Sendt: 10. december 2010 12:09
Til: Mogensen, Jesper; Jakobsen, Jørgen
Cc: Lis Keiding
Emne: VS: Fra Preben Rudiengaard - ang. uhensigtsmæssig opstilling af havvindmøller

Kære Jørgen og Jesper

Vi har i Sundhedsstyrelsen fået en forespørgsel fra folketingets formand for sundhedsudvalget om at foretage en sundhedsfaglig vurdering af støj fra vindmøller og "sygdom" i form af vindmøllesyndromet som der står. Vi kan lige så godt tage hul på problematikken. Jeg håber at I kan hjælpe os med div. relevant litteratur/links, som vi kan tage udgangspunkt i??? mon I kan pege på den mest relevante og nyeste på området? også gerne en reference til den artikel hvor det viser sig at tilbagemeldinger om gener er færre i omfang hvis personer omkring møllerne er medejere (Jesper???) Mon I kan hjælpe os med dette? om muligt i næste uge????

Med venlig hilsen

Niss Skov Nielsen

Specialkonsulent
Sundhedsstyrelsen
Center for Forebyggelse
Islands Brygge 67
2300 København S
Tlf.: 7222 7753
nsn@sst.dk

Fra: Frederikke Beer

Sendt: 7. december 2010 11:21

Til: Annemarie Knigge; Steen Hartvig Hansen; Sundhedsstyrelsen Center for Forebyggelse

Cc: Michael Medom Hansen; Kristoffer Böttzauw

Emne: VS: Fra Preben Rudiengaard - ang. uhensigtsmæssig opstilling af havvindmøller

Til CFF

I bedes lave et ministersvar til Preben Rudiengaard.

Mvh. Frederikke

Fra: Vibe Rosengaard [mailto:Vibe.Rosengaard@ft.dk] **På vegne af** Preben Rudiengaard

Sendt: 7. december 2010 11:16

Til: Frederikke Beer

Emne: Fra Preben Rudiengaard - ang. uhensigtsmæssig opstilling af havvindmøller

Kære Bertel

Jeg har modtaget nedenstående mail fra Svend Brink.

Han henviser til en undersøgelse af correlationen mellem støj fra vindmøller og sygdom. Det såkaldte wind turbine syndrom.

På denne baggrund vil jeg gerne bede om at få Sundhedsstyrelsens faglige vurdering af den undersøgelse der refereres til.

Med venlig hilsen

Preben
Rudiengaard,
MF (V)

Medlemssekretær
Vibe Rosengaard
tlf.: 33 37 46 37

Christiansborg
DK-1240 København K.

Dir. +45 33 37 45 37
preben.rudiengaard@ft.dk

www.ft.dk

Fra: mb [mailto:erica@lite.dk]
Sendt: 2. december 2010 19:18
Til: Preben Rudiengaard
Emne: ang. uhensigtsmæssig opstilling af havvindmøller

Att .Preben Rudiengaard.

Jeg henvender mig til dig i din egenskab af sundhedsordfører, for at gøre dig opmærksom på at der overalt i landet er ved at blive opført kæmpe havvindmøller på land.

I den forbindelse vil jeg gerne gøre opmærksom på, at undersøgelser har vist at både børn og voksne bliver syge af at bo i nærheden af sådanne vindmøller.

En omfattende undersøgelse af dr. Nina Pierpoint MD, PhD, har vist at flytter man de syge børn væk fra området med kæmpevindmøller, så vender de tilbage til normal som de var før deres ophold i nærheden af møllerne. Flytter man så igen børnene tilbage i området med vindmøller, bliver de syge igen

Dette er et fænomen som kaldes "wind turbine syndrom" og er noget dansk vindmølleforening absolut ikke vil forholde sig til med og resultatet at der skal etableres flere pladser på psykiatriske afdelinger.

Med denne skrivelse håber jeg, at du vil stille spørgsmål ved hensigten med at placere havvindmøller/kæmpemøller op på land.

At vi skal have alternativ energi kan der ikke stilles spørgsmåltegn ved, for det skal vi, men det bør ikke være sådan at mennesker bliver syge af det samt får ødelagt deres livskvalitet eller at de bliver stavnsbundne til deres ejendom p. gr. Af uhensigtsmæssig opsætning af vindmøller.

Dette er en meget kort version af problemet, og du er velkommen til at kontakte mig for at få yderligere oplysninger.

Med venlig hilsen

Svend Brink

Gaden 2 Høm 6760 Ribe

Spørgsmål til Henrik Møller:

Tre fejl listet under afsnit 4

a: fejl i lydmålinger

b: fejl i isolationsmålinger

c: lyd skal ikke kun måles v. facaden. (Men er det ikke inde i huset man måler? Hvordan skal man i praksis? Bliver lyd målt inde i rummet ikke registreret uanset om den kommer ind via facaden eller taget?)

Afsnit 5: Hvad skal der iværksættes for at konstatere om det er vigtigt at beregne i andet end 2 meters højde? Undersøgelser/forsøg eller beregninger?

Afsnit 9: Ved vi noget om støjdbredelsen, når det blæser mere end 8. m.sek.?

Afsnit 12: det lavfrekvente bidrag regnes ikke korrekt med i alle beregninger. Lave frekvenser fra notatets tabel i stedet for 1,5 dB. Hvad betyder det?

Håndtering af måleusikkerhed: Accepten af 22 dB ved kontrolmåling hvis grænsen er 20.

Svar fra Henrik Møller:

Tre fejl listet under afsnit 4 i brevet af 10. august:

a: fejl i lydmålinger

Vores punkt 4a drejer sig om en fejl i isolationsmålingerne (selvom vi indleder afsnittet med at tale om målinger inde - isolationsmålinger består groft sagt af en måling ude og en måling inde; lydisolationen er så forskellen mellem de to målinger).

Isolationsmålingerne skal bruges, fordi man ikke ønsker - som normalt ved lavfrekvent støj - at lave en reel støjmåling ude hos den støjplagede. Man kan derfor i stedet beregne lyden ude og så trække lydisolationen fra. Men for at man kan bruge lydisolationen på den måde, skal den være målt på samme måde, som man ville bruge, hvis man rent faktisk havde målt hos den støjplagede.

Hvis man rent faktisk havde målt hos den støjplagede, ville man have opsøgt de steder i rummet, hvor støjen er kraftigst, og målt der. Det gjorde man ikke, da man målte lydisolationen. Derfor fik man for lave lydtryk indendørs og dermed for høj lydisolation. Hvor stor fejlen er, kan man ikke vide, da man jo ikke har de rigtige målinger.

Vi har vist, at ved at tage gennemsnittet af fire tredimensionelle hjørner, får man et godt gæt på, hvad man ville have målt, hvis man havde målt rigtigt. På den måde kan man lave isolationsmålinger, uden at der er en støjplaget person til at udpege de kraftigste punkter. Og man kan gøre det med en kunstig støj, altså uden at man har den "rigtige" møllestøj.

I vores projekt sammen med Delta blev der lavet isolationsmålinger på "vores" måde, og Delta var helt enig i fremgangsmåden. Målingerne blev endda rapporteret som en del af projektet men "forsvandt" i de senere rapporter, antageligt efter Miljøstyrelsens indgriben.

Miljøstyrelsen forsøger systematisk at miskreditere vores målemetode, også med noget rent ud sagt fagligt sludder. De fik på et tidspunkt DTU til at evaluere de forskellige metoder, og DTU viste faktisk, at vores metode ramte ret godt. Den del af arbejdet forsvandt i en senere version. Jeg tror rent ud sagt, der er en del faglige ting, som Miljøstyrelsen har misforstået eller ikke vil forstå.

Vi har ikke noget særligt forhold til "vores" 3D hjørnemetode, så for os ingen alarm, hvis man vil lave nye isolationsmålinger på et repræsentativt udsnit af danske huse, men med Miljøstyrelsens metode BRUGT KORREKT. Det koster desværre en del ressourcer, så mit bedste bud er, at Miljøstyrelsen sluger kamelen og bruger data fra Delta projektet målt med vores metode.

I så fald kan jeg nemt levere en tabel med middelværdi og spredning ved alle relevante frekvenser.

b: fejl i isolationsmålinger

Denne fejl kommer af, at isolationsmålingerne blev lavet med en højttaler anbragt på jorden 7,5 meter fra facaden. Huset eksponeres på den måde "mest" med lyd på facaden og langt mindre på taget, end hvis lyden kom fra en vindmølle. De dybe toner har også nemt ved at komme om hjørne og om på bagsiden af huset, hvor de påvirker med tilnærmelsesvis samme styrke som på forsiden. Altså hvis de kommer fra en vindmølle, men ikke hvis de kommer fra en højttaler ved jorden og relativt tæt på facaden. Det er ren fysik - en kombination af afstandsloven og det, der med et fint ord hedder diffraktion.

Vi har reelt ingen som helst ide om, hvor stor betydning denne fejl har. Den kan være alt fra stor til næsten betydningsløs.

c: lyd skal ikke kun måles v. facaden. (Men er det ikke inde i huset man måler? Hvordan skal man i praksis? Bliver lyd målt inde i rummet ikke registreret uanset om den kommer ind via facaden eller taget?)

Vores punkt 4c drejer sig om det faktum, at alle vinduer var lukkede under isolationsmålingerne. Erfaringsmæssigt generer lavfrekvent støj oftest, når vinduerne er lukkede. Derfor skal der ifølge Miljøstyrelsens Orientering om lavfrekvent støj altid laves målinger med lukkede vinduer. Hvis den generede person er mest generet med åbne vinduer, skal der også laves målinger med åbne vinduer.

Vi ved ikke, om erfaringen om, at folk er mest generede med lukkede vinduer, også gælder for vindmøllestøj. Og vi har ikke - og kender heller ikke til - målinger på et repræsentativt udsnit af danske huse med åbne vinduer.

Afsnit 5: Hvad skal der iværksættes for at konstatere om det er vigtigt at beregne i andet end 2 meters højde? Undersøgelser/forsøg eller beregninger?

Jeg vil forslå, at Miljøstyrelsen regner igennem, hvad lydtrykket bliver i et område fra 0 meters højde til måske 3 meter, f.eks. med 0,5 meters mellemrum. Ud fra det kan man så beregne energigennemsnittet og se, om de foreslåede tal er rigtige. Det er et lille arbejde ved en computer, men vi har ikke adgang til Nord2000, så vi kan ikke gøre det.

Afsnit 9: Ved vi noget om støjdbredelsen, når det blæser mere end 8. m.sek.?

Der sker ikke noget "nyt" ved højere vindhastigheder, men jeg vil tro, sandsynligheden øges for at få særligt god lydudbredelse i læ (downwind) og særligt dårlig lydudbredelse i vindsiden (upwind).

Men det var ikke lige det, jeg tænkte på med mit punkt 9. Det skal nok også ses i sammenhæng med mit punkt 11: Hvis man ad elektronisk vej ændrer på den typiske sammenhæng mellem vindhastighed og støj, er det ikke nok at specificere støjen ved to faste vindhastigheder. Så er det for nemt at "snyde" sig til mere el og mere støj ved andre vindhastigheder.

Afsnit 12: det lavfrekvente bidrag regnes ikke korrekt med i alle beregninger. Lave frekvenser fra notatets tabel i stedet for 1,5 dB. Hvad betyder det?

Det er ret simpelt. Det har været standard at benytte 1,5 dB for jordrefleksionen ved alle frekvenser. Det står i beregningsformlerne i bekendtgørelsen.

Da der nu ved de lave frekvenser er kommet andre værdier, som regnes for mere korrekte (den nye tabel), bør de benyttes hele vejen igennem og ikke kun ved den særlige beregning af lavfrekvent støj.

Håndtering af måleusikkerhed: Accepten af 22 dB ved kontrolmåling hvis grænsen er 20.

Lidt forsimplet er det sådan, at hvis man har målt 22 dB med en usikkerhed på 2 dB, så ligger den sande værdi mellem 20 og 24 dB. Altså er man sikker på, at grænsen på 20 dB er overskredet.

Hvis mølleejeren skal vise, at man IKKE overskrider grænsen, så skal måleværdien ned på 18 dB. I så fald ligger den sande værdi mellem 16 og 20 dB, og man er sikker på, grænsen ikke er overskredet.

Om usikkerheden skal lægges til eller trækkes fra, afhænger af, hvem der skal bevise hvad.

Hvis en kommune skal bevise, at en fabrik overskrider en grænseværdi, skal usikkerheden trækkes fra, før man sammenligner med grænsen. Hvis grænsen f.eks. er 30 dB, man har målt 33 dB, og usikkerheden er 2 dB, ligger den sande værdi mellem 31 og 35 dB, og man har vist, at grænsen er overskredet. Har man målt 30 og usikkerheden stadig er 2 dB ligger den sande værdi mellem 28 og 32, hvorfor man ikke har vist, at grænsen er overskredet.

I tilfældet med vindmøller, er det møllejeren, der skal vise, at grænsen ikke er overskredet, og så vender usikkerheden omvendt. Det er simpel statistik, og det gælder almindelig støj såvel som lavfrekvent støj.

At grænserne har en anden karakter og er mere "ufravigelige" ved vindmøller end ved fabrikker, understreges gang på gang af Miljøstyrelsen, eksempelvis når de skal argumentere for, at grænseværdierne er højere for vindmøller. (På trods af, at alle undersøgelser viser, at vindmøller generer mere ved samme decibeltal end andre støjkluder).

Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin

Hørings svar vedrørende revision af bekendtgørelse om støj fra vindmøller - sagsnummer: 5114-00048.

DASAM har med interesse læst forslaget til ny bekendtgørelse om støj fra vindmøller. DASAM ser positivt på, at lavfrekvent støj fra vindmøller nu bliver underlagt de samme grænseværdier (GV) som lavfrekvent støj fra virksomheder om natten.

DASAM mener imidlertid, at bekendtgørelsen ikke i tilstrækkeligt omfang beskytter mod sundhedsrisici ved støjgenerne, og foreslår derfor:

- De generelle støjgrænser bør sænkes fra 39 dB(A) til 35 dB(A)
- Der bør foretages en sundhedsfaglig vurdering af effekterne ved at introducere flere tusind vindmøller i Danmark

Dette redegør vi for nedenfor:

Med baggrund i aktuel viden om sammenhængen mellem støj fra vindmøller og effekter på mennesker samt den kritik der er rejst om kvaliteten af de foreslåede støjmålinger blandt andet fra Aalborg Universitet, er vi bekymrede for, om de foreslåede GVer for støj fra vindmøller sikrer tilstrækkeligt mod gener af at bo tæt på vindmøller.

En række originalartikler og flere reviews viser, at mellem 10 og 40% af borgere, der bor tæt på vindmøller, føler sig generet eller meget generet af støjen, og det er vist, at antallet af generede personer stiger kraftigt, når støjen kommer over 35 dB (1-8). Generelt har det ikke været muligt at skelne mellem gener af henholdsvis støj og lavfrekvent støj. Flere af undersøgelseerne tyder desuden på, at det at bo tæt på en vindmølle påvirker søvnkvaliteten, og i det seneste review konkluderes, at "Wind turbine noise is causing noise annoyance and possible also sleep disturbance, which means that one cannot completely rule out effects on the cardiovascular system after prolonged exposure to wind turbine noise, despite moderate levels of exposure"(2).

Flere casestudier beskriver vibroakustiske sygdomme og vindmøllesyndromet hos personer, der bor tæt på møller, men disse fund har ikke kunne bekræftes i de mere systematiske undersøgelser.

De aktuelle GVer for støj, som er uændrede i det nye forslag til revision, er på 44 dB(A) ved 8 m/s (åbne land) og 39 dB(A) ved 8 m/s (støjfølsom arealanvendelse). I praksis vil støjbelastningen kunne være betydeligt højere, da der 1) ikke er skærpede GVer om natten, selvom det er veldokumenteret at støjdæmpningen kan mindskes med 3-15 dB om natten (9-10) og 2) at støjen kan stige ved højere vindhastigheder.

For lavfrekvent støj foreslås som noget nyt en indendørs GV på 20 dB, hvor man dog som udgangspunkt accepterer, at GVen overskrides i 33% af nabohuse til vindmøller, hvilket

Dansk Selskab for Arbejds- og Miljømedicin

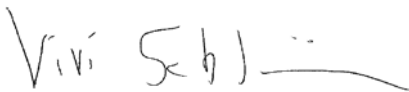
DASAM som udgangspunkt vurderer som uacceptabelt. Miljøstyrelsens beregningsmetoder af husenes isolationsevne ved lavfrekvent støj - herunder accepten af de mange overskridelser - og den tvivlsomme brug af måleusikkerheder ved kontrolmålinger for støj har været kraftigt kritiseret af internationale eksperter i støj og akustik (11). I det tilsendte høringsmateriale er støj-isolationstallene sat op i forhold til tidligere; dette betyder at de beregnede indendørs niveauer af lavfrekvent støj bliver under 20 dB, selvom de reelt er betydeligt over 20 dB. Vi henviser til (11) samt til høringsvaret fra Aalborg Universitet for yderligere detaljer.

Vi vurderer, at med de nuværende GVer for støj fra vindmøller vil et uacceptabelt antal borgere indenfor den afstand fra vindmøller som bekendtgørelsen regulerer være generet eller kraftigt generet af støjen. I de foreslåede grænser er der ikke i tilstrækkelig grad taget hensyn til særligt følsomme personer i befolkningen som pga. f.eks. forudbestående sygdom generes voldsommere af støj end befolkningen generelt.

Der findes ikke undersøgelser, der belyser problemets omfang i Danmark, men baseret på udenlandske undersøgelser fra primært Sverige og Holland anbefaler DASAM, at støj GV sænkes fra de nugældende 39 dB(A), så der fremover ikke tillades mere end 35 dB(A) ved boliger ved en vindhastighed på 8 m/s. Der anbefales også at 35dB bruges som GV i støjsvage områder på landet – i dag vurderes de typisk under 44 dB GV. Herved bliver de danske GVer sammenlignelige med de svenske (12) og de new zealandske GVer (13). Baseret på den nuværende viden vil man forvente, at mindre end 10% af borgere, der bor i nærheden af vindmøller, så vil være generet af støjen.

DASAM vurderer det som relevant, at Sundhedsstyrelsen foretager en sundhedsfaglig vurdering af effekterne ved som planlagt at introducere flere tusind vindmøller i Danmark. DASAM kan pege på en person, der kan påtage sig opgaven, hvis vi anmodes om dette, herunder komme med forslag til en evt. monitorering og evaluering af sundhedseffekter i fremtiden.

Med venlig hilsen

Dansk selskab for Arbejds- og Miljømedicin
v/formand Vivi Schlünssen
lektor, speciallæge i Arbejdsmedicin, phd
Institut for Folkesundhed, enhed for Miljø- og Arbejdsmedicin
Aarhus Universitet
e-mail vs@mil.au.dk
Tlf 2899 2499 eller 87168022

Vivi Schlünssen (formand)
Institut for Folkesundhed
Aarhus Universitet

email: vs@mil.au.dk

Tine Rubak (sekretær)
Arbejdsmedicinsk Klinik
Bispebjerg Hospital

email: lysetimer@gmail.com

Referencer

- 1) *Sammenhæng mellem vindmøllestøj og helbredseffekter. DELTA, marts 2011*
- 2) *Infrasound and low frequency noise from wind turbines: exposure and health effects; Environ. Res. Lett. 6 (2011) 035103 (6pp)*
- 3) *Health aspects associated with wind turbine noise – results from three field studies. Noise Control Eng J 59(1) 2011*
- 4) *Perception and annoyance due to wind turbine noise—a dose–response relationship; J. Acoust. Soc. Am. 116 (6), December 2004*
- 5) *Wind turbine noise, annoyance and self-reported health and well-being in different living environments; Occup Environ Med 2007;64:480–486*
- 6) *Response to noise from modern wind farms in The Netherlands; J. Acoust. Soc. Am. 126 2, August 2009*
- 7) *Health aspects associated with wind turbine noise—Results from three field studies; Noise Control Eng. J. 59 (1), Jan-Feb 2011)*
- 8) *Evaluating the impact of wind turbine noise on health-related quality of life; Noise & Health, Sept-Oct 2011; 13:54,333-9)*
- 9) *Effects of the wind profile at night on wind turbine sound; Journal of Sound and Vibration; doi:10.1016/j.jsv.2003.09.050*
- 10) *Schneider, C.P. Accuracy of Model Predictions and the Effects of Atmospheric Stability on Wind Turbine Noise at the Maple Ridge Wind Power Facility, Lowville NY. 2007*
- 11) *Henrik Møller, Christian Sejer Pedersen, Steffen Pedersen, "Miljøstyrelsens mystiske beregninger", Kronik, Berlingske, 15. juni 2011*
- 12) <http://www.naturvardsverket.se/sv/Start/Verksamheter-med-iljopaverkan/Buller/Vindkraft/Riktvarden-for-ljud-fran-vindkraft/>
- 13) *New Zealand Standard. Acoustics – Wind farm noise DZ 6808. REPORT DRAFT*

From: Anna Lyng
Sent: Sat, 15 Aug 2020 17:22:08 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar vedr. etablering af kæmpevindmøller på land ved Broholm
Attachments: Høringssvar - vindmøller.docx

Hermed vedhæftes vores høringssvar.

Vh Jesper Fejerskov & Anna Lyng

--

Genanvendt ApS

Butiksadresse:

Gl. Lundeborgvej 2, Lundeborg

5874 Hesselager

Åbningstider i butikken:

Se forneden i webshoppen: <http://genanvendt.dk/>

Tlf.: 29724640

e-mail: info@genanvendt.dk

Facebook: www.facebook.com/Genanvendt.dk

Instagram: www.instagram.com/genanvendt/

CVR-nr.: 40486720

Høringssvar vedr. etablering af kæmpevindmøller på land ved Broholm

De planlagte 3 vindmøller ved Broholm bliver Danmarks største møller på landjorden – og de første af denne størrelsesorden.

Dermed er etableringen af 3 kæmpevindmøller i et så befolket område som Gudme, Oure og Lundeberg i sin natur et eksperiment, der ikke er afprøvet noget andet sted i Danmark før. Projektet indebærer dermed en række risici for os alle - både Byrådet, området og beboerne, herunder mange der er væsentlige i sundhedsmæssig, æstetisk, politisk og økonomisk perspektiv.

Beboerne og egnen omkring Broholm bør ikke gøres til genstand for et sådant eksperiment eller bære risikoen for det.

Synspunkterne til denne høring vil være mangeartede, men for beboerne i lokalområdet vil de nok overvejende være imod etablering af møllerne. Modstanden vil basere sig på fakta, videnskab, erfaringer og følelser samt sund fornuft – det er menneskeligt.

Men uanset om modstanden baserer sig på fakta eller forestilling, så er det i sidste ende en politisk beslutning at tillade eller afvise at gennemføre projektet. Byrådets beslutninger og politik baserer sig nødvendigvis i ligeså stor grad på fakta, videnskab, erfaringer og følelser samt sund fornuft – det er også menneskeligt.

Vi, der bor i eller besøger området, elsker det! Vi kender det! Vi kender dets styrker, skrøbelighed og potentialer. Og vi vil gøre alt, hvad vi kan, for at passe på det.

Tilsvarende håber vi, at de politikere i kommunen, som vi har stemt på, vil passe på os og det område vi bor i ved at afvise etableringen af kæmpemøller ved Broholm med henvisning til fakta, viden, erfaringer og følelser men især baseret på sund fornuft.

Selvfølgelig støtter vi 'grøn energi', men etableringen og udbygningen heraf skal selvsagt ikke være et eksperiment, der potentielt bliver ødelæggende, forurenende og skadelig for os der bor i nærheden. Der findes mange alternative løsninger eller placeringer for sådanne kæmpevindmøller.

I det følgende giver vi et par synspunkter – ment som lidt sund fornuft og menneskelighed – som supplement til de mange øvrige høringssvar og synspunkter i denne høring imod etableringen af kæmpevindmøller ved Broholm.

Vi håber, at Byrådet vil inddrage lidt af denne 'sunde fornuft' og menneskelighed i forbindelse med sin kommende beslutning.

Visuelt – selvfølgelig vil kæmpevindmøllerne dominere landskabet og egnen!

I Miljøkonsekvensrapporten fra April 2020 bemærkes det flere steder, at kæmpevindmøllerne vil være synlige, delvist synlige, slet ikke synlige osv. fra husene på egnen primært på grund af beplantning mv.

Sund fornuft tilsiger, at tilstedeværelsen af ikke bare én, men hele 3 kæmpemøller på hver 150 meter i højden i de i øvrigt bølgende, billedskønne og naturprægede omgivelser, som området i dag tilbyder og repræsenterer for turister, besøgende, og beboere vil være æstetisk og visuelt altdominerende og brutal ikke bare for de lokale, men for hele egnen – både fra land og fra vandet.

- Det anbefales, at Byrådet prioriterer bevarelsen af egnens særegne skønhed og æstetik og afviser at støtte projektets gennemførelse.

Støj – sund fornuft eller 'sådan er reglerne'?

Miljøkonsekvensrapporten fra April 2020 konkluderer, at lovkravene ved støj synes at kunne overholdes.

Støj fra kæmpevindmøllerne er en meget stor bekymring for os alle.

Støjgrænserne er fastsat i erklæret erkendelse af, at støj kan være væsentligt generende, forurenende eller ødelæggende for mennesker (og egnens rige dyreliv). Ifølge lovkravene måles der kun teoretiske støjniveauer ved vindhastigheder på hhv. 6 og 8 m/s.

Dette giver selvsagt ikke et retvisende billede af de reelle støjniveauer, da der her på egnen hyppigt og vedvarende er vindhastigheder, der er væsentligt højere end det - ofte mellem 10 – 20 m/s – og mere til. Den dominerende vindretning er fra vest, i hvilket tilfælde støjen vil blive båret til Lundeberg.

Støjevurderingen i miljøkonsekvensvurderingen tager således ikke højde for den reelle støjforurening/-påvirkning, da den ikke forholder sig til åbenlyse faktiske omstændigheder.

De reelle støjniveauer vil være væsentligt højere.

Det er ikke sund fornuft at se bort fra sådanne åbenlyse faktiske omstændigheder.

- Det anbefales, at Byrådet ikke nøjes med at basere sin eventuelle støtte til projektet på "at reglerne om støj er overholdt". Uanset, at de gældende regler hjemler den nævnte teoretiske støjberegning, så er den teoretiske støjberegning jo baseret på det objektive og faktuelle forkerte forhold, at det i området kun blæser med op til 8 m/s. Dette er selvsagt ikke tilfældet.

Faldende ejendomsværdi?

Det konkluderes på side 9 i Miljøkonsekvensrapporten fra April 2020 under afsnittet "Socioøkonomiske forhold", at "Det kan ikke udelukkes, at opstilling af vindmøller vil kunne påvirke ejendomspriserne på grund af de påvirkninger, som møllerne medfører." Der er selvsagt tale om en negativ påvirkning.

Det er totalt uacceptabelt, at der sker værdiforringelse for et så stort antal borgere i kommunen, som det er tilfældet.

Det er ikke sund fornuft at påføre beboerne i området denne erkendte risiko for værditab. Det er faktisk urimeligt.

- Byrådet bør have en interesse i at sikre, at Svendborg Kommunes borgere, særligt i Lundeberg, Oure og Gudme, ikke udsættes for tab af værdi på deres ejendomme fordi der – måske lidt vilkårligt – ønskes opsat 3 af de største kæmpevindmøller på landjorden i Danmark lige netop her.

Et fortsat attraktivt område?

Som ny-tilflytter til Lundeberg (2018) overraskes vi af, at man lokalpolitisk overhovedet vil risikere at spille hasard med et væksten i et område, der er inde i en så positiv udvikling som tilfældet er.

Lundeborg er udpeget af Byrådet som Turistcenter i kommunen. Og Svendborg Kommune har både strategier for og udmeldte interesser i tiltrækning af investeringer og tilflyttere, herunder også til Lundeborg, Gudme og Oure.

Vi nævner i dette høringssvar primært Lundeborg, fordi det er her vi bor, og den by vi kender bedst, men budskaberne gør sig også gældende for området som helhed.

Lundeborg er en lille sprudlende kystby, der emmer af udvikling, tilflytning, turisme, et rigt foreningsliv samt både nye og etablerede virksomheder. Vi har selv etableret sommerbutikken 'Genanvendt' i Lundeborg, og vi driver vores produktion og onlineforretning herfra.

Turisme, strand, skov, havn og små virksomheder præger byen. En nyetableret købmand (2019) drives (succesfuldt) på foreningsbasis, men overlever i høj grad af sommeromsætningen. Det er tilfældet for de fleste små virksomheder i byen. Alle er vi afhængige af hinanden – både byens mange besøgende, beboere, sommerhusejere, virksomheder, foreninger og tilflyttere. Der planlægges opførelse af et stort nyt badehotel i byen, som kræver investering og salg/udlejning af enhederne. Der er derudover ledige byggegrunde, hvor der kan blive eller allerede planlægges bygget.

Med de risici og skadevirkninger ved etableringen af kæmpemøller ved Broholm, som kan påpeges for lokalområdet, sættes den positive udvikling, potentialet og tiltrækningskraften til Lundeborg og omegn under et ødelæggende pres. Det vil påvirke turisme, beboere, tilflytning, samt fortsættelsen af eksisterende erhverv og etablering af nye negativt.

Rent personligt kan vi oplyse, at hvis der allerede var kæmpemøller, eller hvis vi havde været bekendt med planer om etableringen heraf, så var vi ikke blevet tilflyttere til Lundeborg. Risikoen og usikkerheden ved at bo og etablere forretning i byen havde været for stor. Det håber vi ikke, at det viser sig at blive nu.

Tiltrækningskraften for beboere og erhverv sættes under massivt negativt pres, hvis der etableres kæmpemøller ved Broholm. Tilsvarende kan den i miljøvurderingen åbenlyst erkendte værdiforringelse, jf. ovenfor, skabe en indlåsnings effekt, så eksisterende beboere sidder fast pga prisfald, hvorefter nye ikke kan komme til.

Det er ikke sundt fornuft at risikere den positive udvikling i området for et kæmpeeksperiment bestående af 3 kæmpemøller.

- Det anbefales, at Byrådet prioriterer at fremme og beskytte den positive vækst og udvikling, der er i området fremfor at sætte den over styr.

Regeringens Klimaplan 2020 – Havvind er fremtiden!

Tiden og ikke mindst udviklingen er løbet fra etableringen af kæmpevindmøller på land.

Regeringen har den 20. maj 2020 lanceret en ny klimaplan. Regeringen vil sikre, at Danmark som det første land i verden påbegynder en ny epoke i udbygningen af havvind med et paradigmeskifte fra enkeltstående havvindmølleparker til energiøer. Det sikrer en mere effektiv udnyttelse af havvindressourcer langt fra kysterne og mindre behov for nye elmaster på land.

Konkret foreslås det at etablere to energiøer inden 2030: En i Nordsøen på 2 GW med plads til mindst 10 GW på sigt samt gøre Bornholm til en energiø tilkoblet havvind på 2 GW. De 4 GW er mere end dobbelt så meget, som er i drift på havene omkring Danmark i dag.

Med øerne understøtter Danmark den grønne omstilling i hele Europa. Udbygningen på 4 GW svarer til mere end alle danske husholdningers årlige forbrug, så et centralt element vil være eksport af grøn strøm til vores nabolande.

Med regeringens Klimaplan 2020 synes projektet ved Broholm at have mistet en del af sin aktualitet og politiske berettigelse – også i et 'grønt' perspektiv. I lyset af de faktiske, dokumenterede og/eller oplevede konsekvenser og risici, som etableringen af Danmarks 3 største (og første) kæmpevindmøller midt i lokalområdet ved Broholm vil medføre, så synes politisk støtte til projektet endda at have mistet enhver berettigelse overhovedet.

Svendborg Kommunes deltagelse i Danmarks grønne omstilling kan – og bør - varetages på anden vis eller ved opførelse af kæmpevindmøller et andet sted. Opførelsen af kæmpevindmøllerne bør ikke bruges til at varetages snævre og kortsigtede kommunalpolitiske interesser.

Jf. regeringens Klimaplan 2020, foreslås kæmpevindmøllerne tilknyttet energiøerne i øvrigt etableret "langt fra kysterne", hvilket jo nok er udtryk for, at kæmpevindmøller – uanset om de står på land eller i vandet - ikke hører til i nærheden af beboelse.

Det er ikke sund fornuft at vedtage et projekt, som tiden og udviklingen så åbenlyst er løbet fra – især når man indregner de risici, som åbenlyst er forbundet med projektet.

- Det anbefales, at Byrådet afviser projektet om etablering af kæmpevindmøller på land med henvisning til regeringens Klimaplan 2020, herunder at udviklingen åbenlyst er løbet fra projektet.

I lyset af ovenstående fordrer sund fornuft og almindelig menneskelighed, at Byrådet tager størst hensyn til egnens beboere og derfor vælger at stemme imod projektet.

Vi håber, at Byrådet vil udvide sund fornuft og almindelig menneskelighed og stemme imod projektets gennemførelse.

Med venlig hilsen

Anna Lyng og Jesper Fejerskov

G1. Lundeborgvej 2, Lundeborg

Indehavere af Genanvendt ApS i Lundeborg

VINDBRO230

From: Flemming Rasmussen
Sent: Sat, 15 Aug 2020 15:27:42 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar til broholmmøllerne

Viser hermed min modstand mod vindmøller på land. Dette er signal til industrien om at stoppe opsætning af møller som generer naboer.

Mvh Flemming Rasmussen 52252160
Nybyvej 49, 4863 Eskilstrup

VINDBRO229

From: Jens Peter Jacobsen (jepja)
Sent: Sat, 15 Aug 2020 15:02:26 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høring til Vindmøller øst for Broholm
Attachments: Dokument1.docx

Hej
Hermed høringsvar til opsætning af vindmøller ved Broholm

Med venlig hilsen
Jens Peter Jacobsen
Sognevej 19
5884 Gudme

Høringssvar på "Vindmøller øst for Broholm, Gudme"

Indsendt af
Jens Peter Jacobsen
sognevej 19
5884, Gudme

Som borger ønsker jeg at gøre indsigelse mod opsætning af tre landmøller øst for Broholm.

Dette med begrundelse i at projektet har indvirkning på områdets biodiversitet, påvirker huspriser og de visuelle oplevelser af kulturlandskab samt at det kan begrænse muligheden for, at vi kan udnytte og udbygge det unikke natur og kulturlandskab ift. til turisme og oplevelsesøkonomi fremadrettet.

Første vil jeg takke Svendborg kommune for en god formidling af de udarbejdede dokumenter til sagsfremstillingen på kommunen hjemmeside.

I kommuneplan 2017-2029 for Svendborg Kommune er der angivet en grøn-blå landskabsstruktur, som udgør kommunens overordnede udviklingsstrategi for det åbne land. Den grøn- blå struktur omfatter større sammenhængende landskaber, som er opdelt i kystlandsskabet, ådalene og bakkelandet. Hertil kommer landsbrugsfladerne, som ligger mellem de nævnte markante landskabsstrøg.

Det fremgår bl.a. af kommuneplanens redegørelse, at bakkelandsskabet dækker de skovrige bakkede og varierede landskaber, hvor koncentrationen af små naturområder er høj.

I forord til strategi for Natur og Friluftsliv i Svendborg Kommune 2019- 2030 står i udpluk flg.;

"Vi har enestående natur, smukke landskaber med en spændende geologi og rige muligheder for udfoldelse i det fri. Det er en bærende del af, at vi er Cittaslow-kommune, hvor det gode liv er i centrum..."

"Vi tager ansvar for naturen, og vi vil øge biodiversiteten....."Det gør vi ved at pleje den eksisterende natur og skabe bedre levesteder for vores truede arter. Og vi vil etablere ny natur og bedre sammenhænge i naturen."

"Ud over at styrke naturen vil vi bruge naturen aktivt og få et sundere liv. I naturen kan vi få vores daglige motion. Vi kan stresses af og være sammen med andre. Dette skal ske i respekt for og i balance med naturen. Nogle arter og områder er sårbare overfor forstyrrelser, så vi skal finde god balance mellem benyttelse og beskyttelse af naturen. Naturen kan også være med til at fremme turisme og bidrage til specialproduktion i landbruget."

De tre vindmøller er planlagt placeret ganske tæt på og i umiddelbar nærhed af de tre nævnte grøn- blå- landskabsstrukturer, der er beskrevet som udviklingsmulighed i kommuneplanen.

I Miljøkonsekvensrapporten april 2020 udarbejdet af bygherren og med Dansk BioConsult ApS som ansvarlig for rapportskrivning, er en samlet vurdering af projektet:

- alene kan have en visuel og skyggekastpåvirkning for de nærmeste beboere
- kan påvirke ejendomspriserne på grund af de påvirkninger, som vindmøllerne medfører
- kan påvirke habitatdirektivets bilag IV – ni arter af flagermus – hvor det ud fra et forsigtighedsprincip skal gennemføres et vindmøllestop for flagermus ved den sydligste vindmølle i perioden 15. juni til 15. oktober
- at der skal dispenseres fra kommunens generelle retningslinjer for store vindmøller ift. harmoniforhold
- Der skal søges om dispensation i et §3-område i forbindelse med forstærkning af overkørsel af Tange Ø

Det udarbejdede kommuneplantillæg nr. 2017.27 til Kommuneplan 2017 -2029 – Vindmøller øst for Broholm sammenfatter at planlægning af projektet vil:

- Stride mod et enkelte punkt i kommuneplanens retningslinjer – Harmoniforhold.
- Have moderat visuel påvirkning af nabobebyggelse og landskab, som ikke medfører behov for afværgeforanstaltninger
- Væsentlig påvirkning på skytteafkast og bilag IV- arter – flagermus, som medfører behov for afværgeforanstaltninger

Samlet set, hvis man indarbejder de beskrevne afværgeforanstaltninger, er vejen banet for, at der politisk kan gives grønt lys for, at der kan etableres et projekt med opsætning af tre vindmøller øst for Broholm.

Derved kan man politisk stå på mål for det ambitiøse mål om, at Svendborg i 2030 skal være 100 % omstillet til vedvarende energi, samt at I politisk tager ansvaret på jer og ikke køber jer til nemme klimaløsninger for at indfri FN's verdensmål for bæredygtig udvikling.

I Svendborg er udformet en Bæredygtighedsstrategi hvor der er rettet fokus på 8 ud af de 17 FN verdensmål for at understøtte en bæredygtig udvikling.

I projektet omkring opstilling af tre vindmøller ved Broholm er det min holdning, at man politisk har et for entydigt fokus på at opnå klima og energimålet omkring 100 % vedvarende energi.

En bæredygtig udvikling i mit lokalområde omhandler også at man inddrager FN verdensmål:

- 8 Anstændige jobs og økonomisk vækst
- 11 Bæredygtige byer og lokalsamfund
- 12 Ansvarligt forbrug og produktion
- 13 Klimaindsats
- 15 Livet på land
- 17 Partnerskab og handlind.

Vi har i Gudmeområdet et helt særligt kulturlandskab, både geologisk, kulturhistorisk og naturmæssigt, som I politisk også har peger på og detaljeret beskrevet i en række strategiindsatser at I samt ønsker at udvikle og udbygge.

Kikker man i kommunens natur og Friluftstrategi er det dog sparsomt med beskrevne naturpotentialer i Gudme området og det ser nærmeste ud som at vi skal fortsætte med at være et produktionsområde for vores landsbrugsindustri.

I de kommende år kikke vi ind i behovet for mere multifunktionel jordfordeling idet der er rift om at benytte de sparsomme arealer vi har til rådighed. Samtidig kikker vi også ind i at vi ind i behovet for til at genoverveje hvordan vores lokalområde kan bidrage til økonomisk vækst i Svendborg Kommune.

Vi har et stort uudnyttet potentiale i vores kulturlandskab, og har i de kommende år gode muligheder for at udbygge turist og oplevelsesmuligheder og koble vores lokalområde på de muligheder som en kommende Unesco Geopark rummer.

Vi har mulighed for at styrke biodiversiteten og koble det sammen med formidling af vores kulturarv.

Opstiller vi tre store vindmøller vurderes, at vi devaluerer potentialet i vores lokalområde og dermed forspilder muligheden for at skabe bedre turismeoplevelser, mere vækst og mere bosætning.

Derfor er min opfordring at man politisk udskyder en beslutning om opsætning af vindmøller ved Broholm. for at skabe mulighed for at vi - politikere, administration og borger kan sættes os sammen og drøfte hvordan vores lokalområde bedste mulighed bruges ift. til at øge biodiversiteten, øge væksten, øge naturoplevelsen og øge bosætningspotentialet og dermed bidrage til realisering af en række af FN Verdensmål.

Vi skal ikke lades os forblinde af et enkeltstående projekt, der har store konsekvenser for vores lokalområde mange år frem og kun fremmer et af FN 17 verdensmål.

Med venlig hilsen

Jens Peter Jacobsen

From: mette østerberg
Sent: Sat, 15 Aug 2020 14:57:59 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar vedrørende vindmøller ved Broholm

Høringssvar:

Indsendt af Mette Østerberg og Gert Müntzberg, Knarreborg Møllevej 5, 5883 Oure

Vi ønsker hermed at gøre indsigelse mod opstilling af vindmøller ved Broholm

Møllerne vil være markante og dominerende i landskabet og vil få en væsentlig negativ påvirkning af lokalområdet (4,5 km). Endvidere vil møllerne have en negativ påvirkning af muligheden for at fremme udvikling af området, som et attraktivt bosætnings- og turistområde i Svendborg Kommune. Vi mener, at opsætningen af møllerne på dette punkt er i konflikt med en anden del af kommuneplanen: <http://kommuneplan.svendborg.dk/dk/hovedstruktur/byer-og-lokalomraader---vores-steder/>. Det bemærkes, at Vindmøllerne ved Broholm ikke indgår i en samlet plan for den fortsatte udvikling af lokalområdet. Der er derimod tale om et udefrakommende projekt uden bred lokal forankring overhovedet.

Støjpåvirkningen fra vindmøllerne vil være meget stor med betydelige konsekvenser til følge herunder især forringet livskvalitet for rigtig mange borgere i lokalområdet. Vi vil desuden gøre opmærksom på, at vores ejendom – sammen med flere ejendomme, som vil ligge tættere på de planlagte møller – allerede er belastet af støj fra hundepension (Ærtebjerg på Boelsmosevej 8). Her er høj larm fra hunde 3 timer pr. dag alle ugens dage året rundt. Vindmøllerne vil forøge den samlede støjbelastning for os, hvilket vi ikke kan se, at forvaltningen har forholdt sig til.

Vi vil endvidere gøre opmærksom på, at Miljøkonsekvensrapporten er væsentlig mere positiv i fht. vurdering af konflikt med kommunale retningslinjer for naturbeskyttelse og vindressourcer i lokalområdet omkring Broholm end den forudgående rapport fra EnergiFyn. Det er ikke betryggende at så stort et projekt planlægges uden, at der er overensstemmelse: (http://www.energiplanfyn.dk/wp-content/uploads/2016/11/Vindm%C3%B8llekortl%C3%A6gning_hovedrapport.pdf). Vi vil gerne bede om forvaltningens svar på, hvordan det kan være, at Miljøkonsekvensrapporten er mere positiv end den forudgående rapport fra EnergiFyn på disse punkter.

Det område som møllerne sættes op i rummer væsentlige kulturhistoriske værdier i form af herregårdslandskabet omkring Broholm og ikke mindst den meget tæt beliggende Møllegårdsmarken. Møllegårdsmarken rummer mindst 2200 grave fra perioden mellem år 200 – 400 og er Danmarks største jernaldergravplads.

From: lundmorten111@gmail.com
Sent: Sat, 15 Aug 2020 14:50:02 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: vindmøller ved Broholm

Til Svendborg Kommune

Efter at have erfaret at vindmøllerne ved Broholm producere store mængder af infralyd støj, som er meget sundhedsskadelige for beboere der bor i nærheden.

Denne sundhedsfare vil jeg ikke udsættes for.

Derfor er jeg imod vindmøllerne ved Broholm

Med venlig hilsen

Morten Lund
Fuglehavevej 20
5883 Oure

From: Bo Torstensen
Sent: Sat, 15 Aug 2020 14:49:36 +0200
To: Svendborg Fælles Mail;Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar vindmøller Broholm
Attachments: Høringssvar vindmøller.pdf

Hermed høringssvar ang. opstilling af vindmøller ved Broholm.

mvh
Bo Torstensen
Tanghavevej 45
5883 Oure
+45 20 12 51 54
bo@torstensen.dk
www.torstensen.dk

Bo Torstensen

2012 5154 bo@torstensen.dk Tanghavevej 45 5883 Oure

lørdag den 15. august 2020

Svendborg Kommune
Ramsherred 5
5700 Svendborg

Høringsvar ved. vindmøller ved Broholm

Jeg må på kraftigste protestere mod opsætningen af tre gigant vindmøller ved Broholm, som vil medføre ulidelige gener for lokalbefolkning, natur, turisme og livsgrundlag i området.

Svendborg kommune behandler i forvejen dets nordlige forland stedmoderligt, og nu skal området endvidere belastes med lokale politikeres monstrøse aflads kolosser, som ingen effekt vil have ud over at forgylde lodsejerne og investorer fra andre dele af landet, samt forarme lokale borgere som blive stavnsbundet til deres usælgelige små landejendomme.

Den valgte placering midt i noget af kommunens smukkeste natur, er efter sigende valgt fordi det er tyndt befolket (læs: 'ikke der hvor vi bor'), og fordi placeringen ligger kystnært.

For alt andet i dette land, ville dette være en diskvalifikation, men ikke på den dyre og ineffektive vindenergis alter.

Det kystnære skulle sikre bedre vindforhold, men ifølge vindmølleindustriens egne kortoplysninger er dette ikke tilfældet ved Broholmplaceringen - tvært imod! En dårligere placering er svær at finde i hele landet.

mvh

Bo Torstensen

From: Poul Rasmussen
Sent: Sat, 15 Aug 2020 13:50:45 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: VS: Indsigelse mod vindmøller ved Broholm

Som indehavere af Lundeberg Ny Camping vil vi gerne gøre indsigelse mod de planlagte kæmp-vindmøller ved Broholm.

Både vore campister og os er bekymrede over udsigterne til at få de store møller i vores "baghave".

Vi har svært ved at se det harmoniske i planerne, al den stund at Svendborg Kommune i sin nye planstrategi netop har udpeget Lundeberg-området som et fremtidens ferie- og turistområde.

Hvis kommunen ser rigtigt og mener, at store vindmøller tiltrækker turister, så ser vi frem til et sandt boom! Men, men. Det er næsten for godt til at være sandt.

Vi tager i dag tit vore campister med på ture i området for at nyde naturen, det rige dyrelivet og ikke mindst beundre de to historiske klenodier, vi har lige i nærheden. Her tænker vi naturligvis på Broholm Slot og Hesselagergård.

Kan kommunen virkelig nænne, at placere gigantiske vindmøller så tæt på to slotte, der er en del af Danmarks kulturarv.

Broholm Slot, der på forunderlig vis overlevede at blive jævnet med jorden under Grevens Fejde i 1500-tallet, går nu en grum skæbne i møde. Og ved Hesselagergård, der regnes for et af Danmarks smukkeste renæssance-slotte, kan man snart nyde solnedgangen med et roterende gitter af møllevinger i baggrunden.

Kære politikere. Brug jeres sunde fornuft. Og husk at lokal folkelig opbakning næsten altid er en forudsætning for succes.

Med venlig hilsen

Jette og Poul "Brugs" Rasmussen

Lundeberg Ny Camping

VINDBRO224

From: bolt@os.dk
Sent: Sat, 15 Aug 2020 13:46:41 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Broholmmøllerne!!!

Jeg vil ikke udsættes for den kraftige infralyd, som møllerne ved Broholm udsender! Sæt møllerne i havet, hvor de producerer 50% mere el!
Så lav en ny lokalplan!

Jeg bor tæt på Broholm!
Henrik Bolt
Tanghavevej 22
5883 Oure

VINDBRO223

From: bolt@os.dk
Sent: Sat, 15 Aug 2020 13:38:24 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: 150 m høje vindmøller

Det er gammeldags at sætte så høje vindmøller op på land! Det er møllerne ved Broholm, jeg tænker på! Møllerne vil producere 50% mere el, hvis de placeres i havet!!!

Jeg bor idet område, der bliver ramt lydæssigt, så derfor håber, jeg kommuneplanen bliver ændret.

Med venlig hilsen

Kirsten Maria Bolt, Tanghavevej 22, 5883 Oure

From: Marie-Louise Hjerl
Sent: Sat, 15 Aug 2020 13:20:10 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Cc: Niels Boje Groth;Niels Manniche;Kurt Lauritzen;Mathilde Bondo;Trine Skamris;Jane Zenker Bergenhagen;jorgen.groenbech@gmail.com;My;tina.nystrm@gmail.com;Line Dorte Carlsen;Ida Koch;gitteholmhansen@gmail.com;momleby19@gmail.com;Lundeborg Træ
Subject: Indsigelse mod Monstermøllerne, og "Bats lives matter"...

Lundeborg er ikke en by i Rusland.
Lundeborg er heller ikke en by i Kina...
Lundeborg er et sted, en lille by med lidt over 400 menneskesjæle + det løse.
Lundeborg er også en del af Adam Oehlenschläger's Yndige Land, hvor Bøgen spejler sig i Bølgen blå, og det er et sted man kan komme hen, hvis "man har sorg i sinde".

Jeg tror det kræver dannelse og respekt og kærlighed til livet, at forstå det.

Den 13. ds blev en klarhedens mærkedag.
Her kom det med ubærlig tydelighed frem, at der virkelig *er*, et "jer & os" - altså en alvorlig splittelse mellem jer - vores kommune - og så Lundeborgerne.
Konsekvenserne af denne splittelse er vidtrækkende, og ingen kan vel på nuværende tidspunkt vurdere skaderne på sigt, men følgevirkningerne vil blive mærkbare for jer der sidder på taburetterne - - Den lader vi stå lidt ...

Vi fik et Borgermøde som ideelt set kunne have været en indholdsmæssig berigelse for alle parter. Et forum hvor man med ordentlighed og faglighed kunne have SAMtalt om synspunkterne for & imod. Sådant et Borgermøde blev det ikke, og her bærer Chef-Tromlefører Ole Hansen den tunge del af ansvaret for - med næsten sublim mangel på empati og lederskab - at køre dialogen næsten i sæk.

Tak til de kompetente personer, som med deres indlæg dog fik begrænset den kommunikationsmæssige katastrofe, og tak til initiativtagerne til mødet.

Nu står vi så her ved en skillevej, og en lille smule klogere end vi var.
Nu ved vi nemlig, at dyrevelfærden - Flagremusekærligheden - står højt prioriteret hos de beslutningstagere, som nogen har valgt ?
Som dedikeret dyreven er jeg personligt glad ved den tanke, men der mangler ligesom noget.

HVEM tager ansvar for den overlast vi tobenede vil lide, når vores biotop bliver inficeret med lydbølger, som ingen levende organismer kan tåle.
HVEM har den fornødne viden kombineret med ansvarsfølelse og modet til at erkende at detteher er forkert ?
Svaret blæser i vinden...

Tilbage i virkelighedens verden må vi erkende, at dette overgreb måske bliver vores realitet her i Lundeborg, og hvad er der så tilbage ?

Tilbage er der måske en chance for at appellere til det minimum af anstændighed der måske findes i Svendborg Kommune ?

Helt ude på kanten anråber vi jer om, at give os håndslag på at I - som formelle varetagere af vores interesser - sørger for at installere bremsklodser på de Monstre, som I måske for "held" til at smadre vores lille by & omegn med - når disse mastodonter, under visse vindforhold vil udspy deres ødelæggende og helbredsnedbrydende lydbølger.

Det her vil jeg have bekræftelse på, samtidig med at jeg stadig kræver svar på mit spørgsmål fra min indsigelse af 29. juli vedrørende baggrunden til den geografiske placering.

Med venlig hilsen
Marie-Louise Hjerl Harhoff

VINDBRO221

From: j.m.larsen@privat.dk
Sent: Sat, 15 Aug 2020 13:01:37 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse vedr. vindmøller ved Broholm

Jeg bor tæt på Broholm og er imod opsætning af vindmøller af den størrelse. Jeg vil kunne se og høre dem, samt muligvis blive belastet af den infralyd støj som jeg har hørt de også afgiver.
Vindmøller af den størrelse hører ikke til på land.

Mvh Jan M. Larsen
Hovvej 26, 5882 Vejstrup

From: Simon Kristian Frøsig
Sent: Sat, 15 Aug 2020 12:49:49 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Vindmøller Broholm - Høringssvar
Attachments: Høringssvar 15. august 2020 - Vindmøller ved Broholm.pdf

Se venligst vedhæftede høringssvar.

Mvh
Simon Frøsig
Søren Møller Christensen
Helle Frøsig

Svendborg Kommune
Ramsherredvej 5
5700 Svendborg

Helle Frøsig
Søren Møller Christensen
Simon Kristian Frøsig

Isebækgaard
Boelsmosevej 29
5883 Oure

Høringssvar vedrørende vindmøller ved Broholm

Dette høringssvar taler for, at de planlagte møllers størrelse og placering ikke er foreneligt med landskabet og de betydelige kulturhistoriske værdier i området. Vi skal derfor som part gøre indsigelse mod, at der gives tilladelse til opstilling af vindmøllerne.

Vi finder videre, at der er en række forhold, der er underbelyst i det fremlagte plangrundlag eller i sig selv forhindrer opstillingen af vindmøllerne. Vi er derfor af den opfattelse, at der ikke er grundlag for, at Svendborg Kommune kan give tilladelse til at opstille vindmøllerne på det foreliggende plangrundlag.

Vi skal i den forbindelse fremhæve følgende forhold, der uddybes i det følgende.

- Trussel mod bestanden af rød glente i området
- Trafiksikkerheden
- Afstand til kysten og hensyn til området

Området

Området mellem Oure, Gudme, Hesselager og Lundeborg er et smukt og naturskønt herregårdslandskab med mindre skalaer og mange natur- og kulturværdier. Området er friholdt for større anlæg og kendetegnet af landsbyer, mindre bebyggelser, bakker, skove, hegn, marker, åer og vandløb.

Området er et dårligt vindområde og er meget lidt egnet til opstilling af vindmøller på 150 m i højden.

Fredede træer og fortidsminder

I 1943 blev to trægrupper på Broholms jord fredet. Den ene står i Skelmosen nordøst for landevejen. Den anden står langs Tange å, kun 200 meter fra den nordligste mølle, og i lige sigtelinje mellem Broholm og Hesselagergaard. Er det foreneligt med fredningen af trægruppen at stille møllerne op? Det forekommer påfaldende, at den ikke er omtalt i hverken VVM-rapporten eller i kommunens miljøvurdering.

Der findes en omfattende litteratur om Hesselagergaards velbevarede arkitektur, som tillægges central betydning for dansk bygningshistorie. Denne litteratur ses ikke at have været konsulteret, hverken i VVM-rapporten eller i kommunens miljøvurdering, selv om det er oplagt, at både Hesselagergaards og Broholms betydning som fredede mindesmærker vil blive reduceret når møllerne stilles op.

Området mellem Gudme og kysten er arkæologisk et af Danmarks rigeste med mange fund fra jernalderen og med en forskningshistorie, der er knyttet til godset Broholm. Møllerne planlægges anbragt præcis midt i området. Den nordligste mølle vil stå helt tæt på Møllegaardsmarken, som rummer 2.300 jernaldergrave. Områdets arkæologiske betydning fremgår af alle moderne skolebogssystemer, og Gudme er kendt fra DRs historieserie. Der knytter sig lokal stolthed til den, som understreges af en omfattende skiltning af vigtige lokaliteter og af det arkæologiske museum på Broholm. De meget store møller vil markere et brud med denne bevidsthed. Det samme ville ske, hvis man stillede store industrianlæg op på Lindholm høje, i Jelling eller i Lejre.

Rød glente

Vi ser ofte rød glente over Isebækgaard og så vidt vi ved, så yngler den røde glente i området tæt på den foreslåede placering af vindmøllerne. Der er meget få ynglepar på Fyn. Vindmøllerne vil derfor udgøre en trussel mod den røde glente konkret og på populationsniveau.

Det er antaget i miljøkonsekvensrapporten, at der er få forekomster i området af rød glente. Dette harmonerer ikke med vores observationer på Isebækgaard, 785 m fra møllerne. Vi ser den mange gange årligt. Det bekræftes af, at den også er observeret i forbindelse med flagermuseundersøgelsen.

Forekomsten af rød glente i området bør undersøges nærmere ved feltundersøgelser inden kommunen træffer afgørelse i sagen.

Trafiksikkerhed

Det er i den gældende kommuneplan (http://kommuneplan.svendborg.dk/dk/hovedstruktur/tekniske_anlaeg_og_forsyning/vindmoeller/) bla. vedtaget, at afstanden fra en vindmølle til eksisterende og arealreservationer til fremtidige veje skal være minimum 1 gange møllens totalhøjde, ligesom vindmøller ikke må placeres i overordnede vejes sigtelinje.

Det er også vedtaget i kommunalplanen, at der bør foretages en konkret sikkerhedsmæssig vurdering af den enkelte mølles placering. F.eks. forøget risiko for overisning, distraktion i forbindelse med skilte, kryds, tilslutningsanlæg, osv.

Vindmøllerne i forslaget overholder ikke disse krav, der er fastsat af hensyn til trafiksikkerheden (skal sikre mod nedfald af fx is/vragdele ved møllehavari og mod distraktion).

I forhold til afstand til vejen vil den midterste, og muligvis den sydligste af de 3 møller, komme til at stå nærmere end 1 gange møllens totalhøjde på Stenmurevej (fordelingsvej med mere end 1000 trafikanter i døgnet), der er vejen fra Landevejen (overordnet vej) mod Lundeborg.

Den nordligste vindmølle står videre direkte i sigtelinjen for Landevejen set fra syd. Møllen kommer til at stå på en afstand af ca 1,5 km, men vil i følge vvm undersøgelsen på denne afstand og ud til 4,5 km opleves dominerende og markant. Forholdet er ikke undersøgt med visualiseringer, hvilket ellers havde været naturligt.

Møllerne skal derudover markeres med røde lys (2 pr mølle), der på en afstand af 1,5 km vil opleves som baglygterne på en bil i følge vvm rapporten. Lysene skal kunne ses fra alle retninger og skal være tændt dag og nat af hensyn til flytrafikken.

Idet vindmøllerne står skråt væk fra Landevejen og ind til sigtelinjen set fra syd, vil møllevingerne visuelt ved visse vindretninger overlappe. De tre vindmøller kommer dermed til at fremstå som en meget stor bevægelig figur, der starter allerede 800 m fra føreren.

Alene inden for en afstand på 900 m af vindmøllerne krydses/er der tilkørsel til Landevejen fra Fuglehavevej, Albjergvej, Stenmurevej, Broholmsvej og Tangåmøllevej, hvortil kommer udkørsler fra ejendomme og markveje samt busstoppesteder (Broholm).

Møllerne vil endelig give skyggekast på Landevejen og de omkringliggende veje i mere end 25 timer om året.

Disse forhold gør til sammen, at man kan blive bekymret for om møllernes foreslåede placering er forsvarlig i forhold til trafiksikkerheden.

Disse forhold er tilsyneladende ikke vurderet i plangrundlaget konkret i forhold til hver mølle. Placeringen af vindmøllerne er videre i strid med Kommunalplanen, der således må laves om på de anførte punkter, hvis møllerne lovligt skal kunne opstilles ved Broholm.

Isebækgaard

Støj

Vores ejendom Isebækgaard er beliggende 796 meter fra den nærmeste foreslåede vindmølle. Isebækgaard er en fredet udflyttergaard, der er udflyttet i 1800. Gården har gamle vinduer med enkeltlags glas og er kun sparsomt isoleret. Støjen fra vindmøllerne vil derfor være højere i vores hus end i et gennemsnitligt hus.

Der er efter vores viden ikke taget hensyn hertil i de fremlagte støjberegninger af indendørs støj, der er baseret på "standardbygninger".

Dette er en mangel i miljøvurderingsrapporten. Der bør derfor foretages nye beregninger, der kan fastlægge om støjgrænsen for indendørsstøj kan overholdes i forhold til Isebækgaard.

Vand

Isebækgaard har egen vandforsyning. Vandet indvindes fra kilde i skoven bag gården. Det fremgår af plangrundlaget, at det i forbindelse med opførelsen af vindmøllerne kan blive nødvendigt at sænke grundvandet midlertidigt. Vi er i den forbindelse bekymrede for om det kan påvirke kilden.

Tidligere høringssvar og afsluttende bemærkninger

Vi henviser til vores tidligere høringssvar.

Såfremt Svendborg Kommune på trods af de fremkomne høringssvar vedtager ændringen af kommuneplan og lokalplanen, så vil vi indstille til, at Svendborg Kommune ikke giver byggetilladelse til vindmøllerne, før der foreligger en endelig afgørelse fra Planklagenævnet.

Isebækgaard, 15. august 2020

Simon Kristian Frøsig
Helle Frøsig
Søren Møller Christensen

From: Grethe og Michael Albjerg
Sent: Sat, 15 Aug 2020 12:41:16 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Mega møller
Importance: Normal

Til Svendborg Kommune.

Jeg er meget imod de tre megastoer vindmøller ved Broholm, da jeg erfare at de laver kriftig infralyd støj.

Da dette er skadeligt selv på større afstand , vil jeg ikke udsættes for dette .

Venlig hilsen Michael Albjerg solvænget 16 5883 Oure

VINDBRO218

From: Grethe og Michael Albjerg
Sent: Sat, 15 Aug 2020 12:28:25 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: mega vindmøller
Importance: Normal

Til svendborg kommune.

Da jeg har erfaret at de store vindmøller laver rigtig meget støj , som er både skadelig på dyr og mennesker på større afstand. Ø.nskes jeg ikke udsættes for denne sundhedsfare.

Med venlig hilsen Grethe Albjerg

From: Jørgen Sunke Nielsen
Sent: Sat, 15 Aug 2020 11:37:51 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar vedr. vindmøller ved Broholm

Undertegnede anbefaler, at man ikke opstiller megavindmøller ved Broholm.

Støj- og lysgener vil uundgåeligt komme til at påvirke en række beboelser i en vis radius omkring vindmøllerne.

Disse gener kan have helbredsmæssige konsekvenser - og vi finder det ikke rimeligt, at nogle mennesker påføres disse ulemper uden at have nogen mulighed for at agere i forhold til dette. Endvidere er Lundeborg og omegn af Svendborg Kommune udlagt som et udviklingspotentiale indenfor turismeområdet. Store vindmøller vil ikke pynte i landskabet, det vil forstyrre dyrelivet - og også her give lyd- og lysmæssige gener, når man færdes i området omkring Øhavsstien.

Da vi er blevet bekendt med, at vindmøllerne ikke vil give det maksimale udbytte pga. vindforholdene på stedet, kan vi kun anbefale, at så store vindmøller placeres til havs, hvor man vil få maximal udnyttelse og stort set ingen eller meget minimale gener for mennesker og dyr.

Med venlig hilsen
Mette og Jørgen Sunke Nielsen
Gl. Lundeborgvej 26
5874 Hesselager
Mobil 30541758/ 51233918

Virusfri. www.avast.com

From: Claus Jespersen
Sent: Sat, 15 Aug 2020 09:48:14 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan

Til Svendborg kommune

Som jeg har erfaret ønsker i at opstille 3 MEGA vindmøller ved Broholm .

Jeg ønsker IKKE at blive skadet
med infralyd eller støj fra disse Møller .

Og jeg er meget bange for naturen omkring os ! Her taler jeg om det rige dyreliv omkring os , masser af fredet arter .

Går mange lange ture i området og se hvordan naturen har det , glæden ved at se havørnen den Røde Glente de sorte Egern
vil helt sikkert forsvinde .

Mener ikke lokalplanen er gennemarbejdet når flere tyske undersøgelser viser hvor skadeligt vindmøller kan være for
menneske og dyr.

Derfor er jeg imod vindmøllerne .

Mvh Claus Jespersen
Boelsmosevej 23 5883 Oure
Sendt fra min iPhone

From: Lillian dall
Sent: Sat, 15 Aug 2020 09:37:10 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Nej til vindmøller ved Broholm

Som jeg har erfaret laver de store vindmøller ved Broholm en kraftig infralyd støj, som er skadelig selv på større afstande. Jeg vil ikke udsættes for en mulig sundhedsfare. Derfor er jeg imod vindmøllerne.

Med venlig hilsen
Lillian Dall
Albjergvej 15
5883 Oure

From: Pernille Langelund
Sent: Sat, 15 Aug 2020 09:31:50 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar vedr. kæmpe-vindmøller ved Broholm

Høringssvar fra Pernille, Michael, Tilde og Mejse på Fuglehavevej 14, 5883 Oure ("nabo 13")

Som de nærmeste naboer - med bare 676 meter - til de foreslåede kæmpe-vindmøller ved Broholm, vil vi gerne benytte vores ret til på det kraftigste at gøre indsigelser.

Med den afstand til vindmøllerne, vil vi blive udsat for alle tænkelige, utænkelige, dokumenterede og ikke dokumenterede, men stadig oplevede, gener, de vil have, på den omkringliggende beboelse og natur. Det har vi ikke lyst til.

Vi er store tilhængere af grøn energi, men også helt uforstående overfor, at man som kommune ikke har gennemtænkte, langsigtede og visionære planer, men i stedet vælger at tilpasse gældende rammer på bekostning af befolkningen i området.

Vi er rigtig glade for at bo i vores lille økologisk dyrkede oase, på trods af daglige gener fra det omkringliggende konventionelle landbrug (lugt, støv, støj, tung trafik og gift). I de 13 år vi har boet her, har Svendborg Kommune samtidig sørget for at lukke og omorganisere skoler, så vi er blevet endnu mere udfordret og området er blevet endnu mindre attraktivt for tilflyttere.

Vi er faktisk lidt trætte af argumentet om, at "herude" er der færrest mulige, det går ud over. Det går ud over OS!

Den tydelige nedprioritering af Svendborgs yderområder bringer os efterhånden i en økonomisk situation, der ikke bare er urimelig, men kan få store konsekvenser for vores muligheder i fremtiden. Alene det, at der nu er planer om vindmøller af den kaliber, gør, at vi formentlig slet ikke kan sælge vores hus.

Hvis det er spørgsmålet om, at leve op til EU-krav om grøn energi, så er der selvfølgelig mange andre muligheder. Vi er klar over, at det er lettere at ignorere rigtige mennesker med rigtige liv på landet fremfor selv at skulle i tænkeboks.

Kæmpe-vindmøller lyder smart, men har voldsomme konsekvenser.

Der er dem, der vælger det lette og så er der dem, der vælger det rigtige.

Med ønsket om ingen kæmpe-vindmøller og mere økologi, skov og natur på landet.

Bedste hilsner

Pernille, Michael, Tilde og Mejse.

From: Anja Rasmussen
Sent: Sat, 15 Aug 2020 09:04:25 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Vindmøller ved Broholm - indsigelse

Hej, som jeg har erfaret, laver de store vindmøller ved Broholm en kraftig infralyd støj, som er skadelig selv på større afstand. Jeg vil ikke udsættes for en mulig sundhedsfare.

Derfor er jeg imod planen om at opføre tre megavindmøller i området ved Broholm.

Mvh
Anja Rasmussen
? John M. Smith
Fuglehavevej 6
5883 Oure

From: Louise Haldbo Balslev
Sent: Sat, 15 Aug 2020 09:03:03 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar Broholmvindmøllerne

Hej!

Jeg synes det er fantastisk at kommunen vil gøre noget konkret, og gå forrest i den grønne omstilling!
Jeg er FOR vindmøllerne, og glæder mig til at de kommer op - og bringer fremtiden ind i fortidens landskab!

Mvh
Louise Haldbo Balslev
Solvænget 8
5883 Oure
Tlf 42477110

From: Anders Sæderup
Sent: Sat, 15 Aug 2020 08:32:43 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: hørings svar ang. vindmøller

Til svendborg kommune.

Jeg er imod opsætning af 3 kæmpe vindmøller ved Broholm.

Min begrundelse er [bla.at](#) naturen og dyrelivet i området vil blive berørt.

Beboerne vil blive påvirket og generet af lyd og skygge fra dem .

Der er da ingen der fremover vil købe et hus nær 3 kæmpe vindmøller, så bolig priserne vil falde yderligere. det er i forvejen svært at sælge huse og lokke nye folk til i udkant kommunen.

Venlig Hilsen
Iben Madsen
Hesselager

From: j_vest
Sent: Fri, 14 Aug 2020 21:29:33 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Mega møller ved Broholm

Kære politikerne i Svendborg kommune.

Kan det virkelig være rigtigt at grøn energi vægter højere end menneskers helbred? Højere end unik natur og fredfyldte små perler. Vi går ind for grøn energi, men bestemt ikke for en hver pris. Udsigten til at skulle blive nabo til tre kæmpe vindmøller på 150 meter tiltaler os på ingen måde. Disse vil blandt andet medføre støj og ikke mindst lavfrekvensstøj, hvilke kan være skadeligt for mennesker. Så store vindmøller høre ALENE hjemme langt ude på havet efter vores opfattelse.

Vores smukke natur bliver ødelagt og dyr mister levesteder fordi der skal fældes træer så adgangsvejene til møllerne opfylder kravene.

Øv hvor vi synes det er ærgerligt for vores smukke lille sted og de øvrige nærliggende byer. Vi som beboer i Lundeberg har netop valgt at bosætte os i naturskønne omgivelser, omgivelser hvor vi kan finde ro i sjælen og nyde stilheden, en stilhed som nu måske bringes i farer. Hvis I kender den gode gamle "Lundeberg Hymnen" så kan vi vist hurtig blive enig om, at den skal skrottes, hvis disse vindmøller bliver opsat - et stykke af Danmarks historien vil gå tabt. Havde vi valgt at bosætte os i byen, ved motorvejen eller i industriområdet ja så er støj jo en hverdagsting og så havde vores holdning med garanti været en anden. Så hvorfor sættes Møllerne ikke steder hvor der i forvejen er støj, et oplagt sted- langs Svendborg motorvejen? Eller er hasselmusen for følsom for mere støj?

Vi deltog ved mødet i Lundeberg d. 13/8 og her bemærkede vi især tre ting:

1. Er et af socialdemokraternes grundprincipper ikke velfærd for borgerne? Er dette tilfældet, så forstår vi slet ikke at Bo Hansen tilsyneladende er ligeglade med vores helbred, ve og vel og ikke interesser sig for støj generne. Hvis han havde sat sig ind i tingene, kunne det måske have været lettere at træffe den korrekte beslutning. Måske skulle der skeles til vores statsminister hun har da om nogen forstået at passe på sine borger - er sikker på der kan hentes tips ved hende ☐
2. Bo Hansen efterlyste et antal af gange at vi som deltagere skulle komme med alternativer. Den tilgang forstår vi overhovedet ikke! Hvis Svendborg kommune ønsker at være fremme i skoene mht grøn energi så må man da antage at første step er en plan herfor, hvor der fremkommer et antal af muligheder og placeringer, det kan da ikke være rigtigt at vi som borger skal løse kommunens problemer. Et problem, som leder os lidt videre for nøj, hvor det lugter af at dette er en fiberløsning for at opnå Co2 grænsen inden landsstævnet.
3. Det kom frem på mødet at Oure Skolerne kan komme til at få en meget afgørende rolle i denne trælse sag. Nemlig den at de skal nedtage deres mølle for at de tre andre kan blive sat op. Hvad er kommunens holdning til at sætte en bestyrelse (enkelte medlemmer MEGET lokale) under sådan et

pres? Vi synes simpelthen ikke det kan være fair at ansvaret kommer til at hænge på andres skuldre, det er usympatisk og egoistisk.

Et punkt som også taler meget imod disse kæmpe maskiner er vindforholdene - der efter sigende på ingen måde er optimale på den valgte placering, hvilket incitament har I for at opsætte noget som har så stor negativ indflydelse på borgerne når forholdene ikke en gang er optimale?

Vi kunne hurtigt komme med endnu flere ting som taler imod disse tre kæmpe vindmøller, men vi er sikker på at I har fanget pointen og vi håber inderligt at I vil tænke jer om en ekstra gang inden i siger go for i vores øjne helt vanvittigt projekt.

Mvh
Jakob Vest Hansen
Anja Hovmand Hansen

Sendt fra min Samsung Galaxy-smartphone.

VINDBRO209

From: preben frederiksen
Sent: Fri, 14 Aug 2020 20:50:09 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: vindmøller

da der ikke er styr på de støjmæssige og økonomiske konsekvenser for møllerne er vi meget imod dem
Birgitte og Preben Frederiksen
boelsmosevej 8
5883 our

From: Ove Rosenberg
Sent: Fri, 14 Aug 2020 19:59:06 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: vindmøller

Til Svendborg Kommune.

Som vi har erfaret, laver de store vindmøller ved Broholm en kraftig infralyd støj, som er skadelig selv på større afstand. Vi vil ikke udsættes for en mulig sundhedsfare.
Derfor vi vi IMOD vindmøllerne.'

Med venlig hilsen
Karen og Ove Rosenberg
Tanghavevej 51
5883 Oure.

From: Line Bille Wied
Sent: Fri, 14 Aug 2020 18:22:17 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse

Til Svendborg Kommune

Som jeg har erfaret laver de store vindmøller ved Broholm en kraftig infralyd støj, som er skadelig selv på større afstand.

Jeg vil ikke udsættes for en mulig sundhedsfare.

Derfor er jeg imod vindmøllerne.

Med venlig hilsen

Line Bille Wied
Elsehovedvej 8
5882 Vejstrup

From: Knud Rasmussen
Sent: Fri, 14 Aug 2020 18:18:18 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Indsigelse mod vindmøller ved Broholm

Til Svendborg Kommune.

Vi er imod vindmøllerne ved Broholm !!

Sådanne vindmøller i den størrelse skal placeres på havet.
Støj og blinken vil genere. Og man kan da ikke placere sådanne monstrummer tæt på et gammelt slot som Broholm.

Vi frygter at blive generet og miste værdi i vores
Sommerhus
Fredskovvej 16E
5883 Oure

Med venlig hilsen
Knud Rasmussen
Bodil Kroun Frandsen

--

Knud Rasmussen

Jagtvej 57, 2th
5000 Odense C

Email: knudrasmussen.dk@gmail.com
Tlf: 41682020

From: Birthe Jensen
Sent: Fri, 14 Aug 2020 16:36:21 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Broholm møller!

Til Svendborg Kommune!

Jeg erfarer, at kommunen har planer om at sætte nogle meget store vindmøller op ved Broholm. Iflg. eksperter, er disse møller skadelige med kraftig infralyd støj og det er jeg meget bekymret for. Jeg har problemer med både hjertet og tinnitus og det er belastende nok i forvejen!
Jeg håber at I politikere tænker jer godt og grundigt om og også gerne tænke på om I selv ville ønske at have denne store gene i jeres baghave!?!?

Derfor er jeg MEGET IMOD OPSÆTNING AF DE MØLLER !

Med venlig hilsen
Birthe Jensen
Hovvej 30
5882 Vejstrup

From: Jo Hemstra
Sent: Fri, 14 Aug 2020 16:16:38 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Vedr. høring af opsætning af megavindmøller ved broholm.

Det er med stor bekymring og bange anelser, om den fremtid vi nu har udsigt til. For os som bor ca 1 1/2 km væk fra den første Megavindmølle.

Jeg kan ikke lade være med at undre mig over, den meget stille med døren, der har været i hele det her forløb. (Kan være pga coronatiden.) Men jeg syntes alligevel at jeg fik bekræftet mine bange anelser ved mødet d. 13.08 i Lundeborg med Bo Hansen. Han var der rigtig nok, og sagde at han lyttede. Men jeg fik følelsen af, at han ikke på nogen måde var interesseret i at rykke sin beslutning om Møllerne. Beslutning er taget, uanset omkostningerne.

Så mit indtryk er helt klart, at de her høringssvar fra borgerne, kun er for "synsskyld" og fordi man har pligt til at hører borgerne. Men hvad deres mening er i denne sammenhæng er fuldstændig ligegyldigt, når politikkerne nu engang har vedtaget, at der skal Megamøller op. Og så vil I nok sige, jamen det er ikke vedtaget endnu og jeg vil sige, det, er det indtryk der absolut er blevet givet indtil videre.

Det der ligeledes er så forkastelig er at I ovenikøbet argumenter for Jeres holdninger i miljøets navn, især fordi lige netop den løsning, med Mega vindmøller vil ødelægge livskvaliteten for mange mennesker og skade naturen endnu mere.

Jeg kan jo godt mærke at vi er langt fra Svendborg, det er måske også derfor at ordet demokrati ikke eksistere. Der er åbenbart ikke taget ved lærer af forløbet over på Tåsinge, hvor der også blev sat Vindmøller op og hvor politikkerne traf beslutningerne hen over hovedet på borgerne. Hvad er det lige man kalder sådan en slags "stat" for?

Jeg ved tilfældigvis, at I har fået masser af forslag til andre løsninger, men vil ikke se eller lytte eller bare overveje noget andet.

Så hvad handler alt det her så i virkelighed om; er det magt! penge! prestige!

Det vil jeg mene at det er.

Kom ikke og fortæl mig om, at det er pga fremtidens generationer, at det derfor er nødvendigt at sætte Megavindmøller op på landjorden. De flytter nok ikke her ud alligevel, hvor man vil risikere at blive syge af alt den støj som vindmøllerne vil udsende.

Så et MEGA STORT NEJ TAK til jeres vindmøller.

Hilsen Jo Hemstra
Boelsmosevej 24 Oure.

Virusfri. www.avg.com

From: Jette Vibeke Madsen
Sent: Fri, 14 Aug 2020 15:21:37 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar vedr. opsætning af vindmøller ved Broholm slot

Høringssvar til Svendborg kommune vedr. opsætning af vindmøller ved Broholm slot:

Vi bakker helhjertet op om etablering af vindmøller og al anden grøn energi.
Men vi protesterer mod opsætning af de planlagte tre kæmpe vindmøller ved Broholm slot.
Vindmøller med en højde på 150 m hører udelukkende hjemme på havet, idet de medfører ødelæggende landskabelig ændring – i dette tilfælde af det smukke landskab ved Broholm og Lundeberg.
Desuden vil de medføre støjgener – herunder belastende lavfrekvent støj – for mange beboere i området.

Venlig hilsen
Jette og Svend Løbner Madsen
Gl. Lundebergvej 32
5874 Hesselager

From: Mads Broe Trustrup
Sent: Fri, 14 Aug 2020 15:02:05 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Høringssvar - Vindmøller øst for Broholm (Vort sagsnr. 49844)
Attachments: Høringssvar.PDF

Til Svendborg Kommune

Vedhæftet fremsendes høringssvar vedrørende de påtænkte vindmøller ved Broholm.

Med venlig hilsen

Mads Broe Trustrup
Advokat

Mads Broe Trustrup	Direkte	+45 69 15 38 54
Advokat	Mobil	+45 92 15 38 54
	E-mail	mtr@skaureipurth.com
Skau Reipurth & Partnere	Telefon	+45 38 41 14 41
Advokatpartnerselskab	Web	skaureipurth.com
Amaliegade 37		
1256 København K	CVR-nr.	36 71 59 44

Information contained in this e-mail and any attachments is intended for the use of the addressee only, and is confidential and may contain legally privileged information. If received in error, please delete it from your system and notify us by phone. Any dissemination, distribution, copying or use of this communication without our prior permission is strictly prohibited.

Skau Reipurth & Partnere

Skau Reipurth & Partnere
Advokatpartnerselskab
Amaliegade 37
1256 København K

CVR-nr. 36 71 59 44
Telefon 38 41 14 41
Fax 38 41 14 40
Web skaureipurth.com

J.nr. 15-49844
Dato 14. august 2020

Svendborg Kommune
Ramsherred 5
5700 Svendborg

Høringsvar – Vindmøller øst for Broholm

1. Indledning og sammenfatning

På vegne af Erik Nystrøm, Albjergvej 83, 5883 Oure fremsendes hermed bemærkninger til det påtænkte vindmølleprojekt ved Broholm.

Overordnet er det min opfattelse, at miljøkonsekvensrapporten indeholder en række mangler, der fører til, at Svendborg Kommune ikke lovligt kan vedtage plangrundlaget på det foreliggende grundlag.

Miljøvurderingsreglerne fastsætter som bekendt ikke begrænsninger i, hvad kommunerne kan lokalplanlægge for, men stiller krav om, at der tilvejebringes et tilstrækkeligt oplysningsgrundlag. Da miljøkonsekvensrapporten udarbejdes af bygherre, har Svendborg Kommune en særlig forpligtelse til at kontrollere og efterprøve indholdet af miljøkonsekvensrapporten. Sker det ikke, kan plangrundlaget ikke lovligt vedtages.

Projektet er efter min opfattelse samtidig i strid med planlovens §§ 5 a og 5 b om planlægning i kystnærhedszonen, hvilket i sig selv fører til, at Svendborg Kommune ikke lovligt kan vedtage plangrundlaget for vindmøllerne.

2. Afstande

Som bilag 1 vedlægges en landinspektørøpmåling der viser, at der er en række fejl i de afstande, der er anført i miljøkonsekvensrapporten. Opmålingen er foretaget med udgangspunkt i de oplyste koordinater for møllernes placering, og ved naboejendomme til nærmeste bygningsdel. Der er uoverensstemmelser

mellem både vindmøllernes indbyrdes afstande og vindmøllernes afstande til naboejendomme og veje. Det bemærkes, at forskellene varierer og altså ikke kan henføres til opmålingsprincipper eller lignende.

Miljøkonsekvensrapporten skal således korrigeres for disse uoverensstemmelser, da afstandene har betydning for en række forhold i miljøkonsekvensrapporten. De væsentligste gennemgås nedenfor, men der er ikke nødvendigvis tale om en udtømmende oversigt. Der er som det fremgår *ikke* tale om underordnede forhold.

Når afstandene er opmålt korrekt, skal der således foretage nye beregninger og vurderinger af de ændrede påvirkninger, som ændringerne i afstandene medfører.

2.1 Støjpåvirkninger

Støj er blandt de væsentligste miljøpåvirkninger fra vindmøller. Da møllerne reelt er tættere på de mest støjbelastede naboer, er det oplagt, at støjpåvirkningen er anderledes end som beregnet i miljøkonsekvensrapporten.

Navnlig Stenmurevej 25 er særlig udsat for støjpåvirkninger, der ligger tæt på de fastsatte grænseværdier. Det er altså ikke utænkeligt, at beregninger, der tager højde for den faktiske afstand, afdækker støjbelastninger, der ligger over det tilladte.

Uanset om de fastsatte grænseværdier overskrides eller ej, er det dog en nødvendighed, at der foretages korrekte beregninger.

2.2 Skyggekast

Adskillige naboejendomme er udsat for mere end 10 timers skyggekast årligt, ligesom flere ejendomme ikke er langt fra denne grænseværdi. Afstanden til vindmøllerne er selvsagt afgørende for det reelle skyggekast, og der bør således foretages nye beregninger, hvor de korrekte afstande lægges til grund.

2.3 Afstand til veje

Endelig er navnlig Landevejen og Stenmurevej beliggende ganske tæt på vindmøllerne, og selv mindre ændringer i afstanden til vejene må antages at kunne have betydning for trafiksikkerheden både ved risiko for havari og ved at vindmøllerne tiltrækker trafikanternes opmærksomhed, som det i øvrigt gennemgås nedenfor.

3. Sikkerhedsforhold

Der er en række sikkerhedsmæssige forhold, der ikke er belyst – eller er belyst ganske overfladisk – i miljøkonsekvensrapporten.

3.1 Øhavsstien

Vandreruten Øhavsstien løber lige under møllerne, sådan at møllernes adgangsvej kommer til at indgå som en del af Øhavsstien.

På miljøkonsekvensrapportens side 94 er det anført at:

"[...] de vandrende vil på denne strækning komme til at opleve møllen på helt tæt hold, hvilket alt efter temperament vil kunne opleves som en attraktion."

Selvom synspunktet er noget ensidigt til fordel for vindmøllerne, er det næppe forkert, at det på nogen kan virke tillokkende at opleve store vindmøller så tæt på. Det fordrer imidlertid, at de sikkerhedsmæssige risici ved at færdes under vindmøllerne undersøges nøje, når sådan "vindmølleturisme" udlægges som en positiv virkning af opstillingen.

Miljøkonsekvensrapporten indeholder imidlertid ingen vurderinger af de risici, det uvægerligt medfører at opfordre de vandrende til at færdes umiddelbart under vindmøllerne. Det gælder både i forhold til overisning og i forhold til havari.

Ved overisning tager miljøkonsekvensrapporten ikke højde for Øhavsstien, idet det er anført (s. 27) at:

"Det er dog ikke sandsynligt, at is, der falder fra møllens vinger, kan ramme beboelse eller biler. Dels er afstanden mere end 600 meter til nærmeste beboelse og mere end 100 meter til nærmeste offentlige vej, dels falder i almindeligvis mere eller mindre lodret ned fra vingerne [...]"

Når is, ganske rigtigt, typisk vil falde lodret ned, er der altså stor sandsynlighed for, at Øhavsstien vil blive ramt af isnedfald. Det bemærkes i øvrigt, at det fremgår af reference [2c], at den anførte forekomst af overisning over 3 mm om året er baseret på stillestående konstruktioner ved jordoverfladen. Det fremgår videre, at istykkelser vokser med vindhastigheden og at der derfor kan opbygges større istykkelser på vindmøllevinger end ved jordoverfladen.

Miljøkonsekvensrapporten anfører – uden nærmere begrundelse eller dokumentation – at *“Færdsel på mølleveje, markveje, stier og dyrkningsarealer tæt på møllerne vil endvidere være minimal om vinteren [...]”*. Synspunktet er ikke underbygget og synes snarere at være et generelt synspunkt, der ikke tager højde for Øhavsstien.

Det må kræves, at der indarbejdes egentlige undersøgelser af brugen af Øhavsstien i vinterperioden, før det kan vurderes om der er risiko forbundet med isafkast. Undersøgelserne bør tage højde for synspunktet om *“vindmølleturisme”*.

I forhold til havari er der tilsvarende ikke taget højde for færdsel lige under møllerne. At havari er mere forekommende på ældre møller, er i øvrigt ganske uden betydning for den konkrete risiko, da de påtænkte vindmøller selvsagt også bliver ældre – og dermed mere udsat for havari uanset vedligeholdelsesstandard.

3.2 Veje

De trafiksikkerhedsmæssige forhold er kun ganske overfladisk belyst i miljøkonsekvensrapporten. Vindmøllerne er placeret under 200 meter fra Landevejen, der er meget trafikeret. Med en rotordiameter på over 130 meter er der altså ikke langt fra vingespids til Landevejen, men risikoen for havari, hvor hele eller dele af vingerne river sig løs er ikke omtalt. Det er muligt, at der ikke er tale om nogen stor risiko, men forholdet er ganske åbenlyst noget, der skal behandles i miljøkonsekvensrapporten.

Det samme gælder Stenmurevej, der ligger endnu tættere på vindmøllerne. Det bemærkes, at det ikke retvisende, når Stenmurevej betegnes som *“mindre befærdet”*. Det er korrekt i forhold til Landevejen, men Stenmurevej fungerer som indfaldsvej til Lundeborg og bruges i henhold til Svendborg Kommunes trafiktællinger af 1.258 biler pr. døgn.

Miljøkonsekvensrapporten anfører (s. 27), at det på grund af afstanden ikke vurderes at kunne påvirke trafiksikkerheden, at en af vindmøllerne vil være placeret *“tæt på”* sigtelinjen på en længere strækning af Landevejen. Synspunktet er besynderligt og ganske ubegrundet.

Det er i sig selv besynderligt, at det anføres, at vindmøllen ikke vil være placeret i sigtelinjen. På kortudsnittet vist nedenfor, er vejstrækningens forløb forlænget i retningen af vindmøllerne med en blå streg. Vindmøllerne er indtegnet

med røde prikker på kortudsnittet, der stammer fra projektansøgningen. Vindmøllerne, der som bekendt har en stor rotordiameter, er tydeligvis i sigtelinjen.

Det bemærkes videre, at det ville have været oplagt at udarbejde en visualisering for det pågældende stykke af Landevejen, der kunne have givet et indtryk af vindmøllernes placering. Visualisering 6 og 7, der er de nærmeste, er placeret hhv. længere fremme i et sving (nr. 6) og på et stykke før Landevejen svinger og går i retningen mod vindmøllernes placering (nr. 7). Disse visualiseringer er altså ikke retvisende for vindmøllernes placering i forhold til sigtelinjen på Landevejen.

At afstandsforholdet alene skulle betyde, at vindmøllernes placering ikke udgør trafiksikkerhedsmæssige problemer, kan ikke genkendes. På de to visualiseringer (6 og 7) er vindmøllerne meget markante og fylder en stor del af synsfeltet. Selvom visualiseringernes vinkler ikke passer med Landevejens forløb, er størrelsesforholdet relevant.

Skyggekast på det mere nordlige stykke af Landevejen (der på over en kilometer vil være mere end 25 timer om året) affærdiges med en bemærkning om, at skyggekast kun vil forekomme om formiddagen og at skyggekastet på et mindre stykke vil være afskærmet af skov. Det er en noget letkøbt argumentation. Skyggekast forekommer selvsagt på faste tider af døgnet, afhængig af retningen. Det forhold, at skyggekast kun forekommer om formiddagen ændrer ikke på den trafiksikkerhedsudfordring, som skyggekastet kan give anledning til.

Det er i øvrigt misvisende kun at omtale "formiddagen", da der også vil være skyggekast om morgenen (idet vindmøllerne er placeret umiddelbart øst for Landevejen). Der vil således også forekomme skyggekast i myldretiden, hvilket kun forstærker nødvendigheden af en konkret vurdering af skyggekastets trafiksikkerhedspåvirkninger.

4. Kystnærhedszonen

De påtænkte vindmøller er placeret i kystnærhedszonen, der efter planlovens § 5 a skal søges friholdt for anlæg, der ikke er afhængig af kystnærhed. Af planlovens § 5 b, stk. 1, nr. 1 følger, at der kun må planlægges for anlæg, hvis der

er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering.

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det herom, at:

“Generelt er vindressourcerne størst i kystnærhedszonen, hvilket også gælder for området ved Broholm set i forhold til områder på større afstand af kysten. Området er desuden relativt tyndt befolket med god afstand til byområder og området er placeret tæt ved Landevejen, som udgør én af de overordnede gennemfartsveje i Svendborg Kommune.”

Det må kunne udledes, at den funktionelle begrundelse for vindmøllernes placering er vindressourcerne, mens den planlægningsmæssige begrundelse er befolkningstæthed, afstand til byområder og placering ved Landevejen.

Selvom det på et generelt plan er korrekt, at vindressourcerne er størst langs kysten, er det konkret ikke tilfældet ved Broholm. Som det fremgår af miljøkonsekvensrapportens figur 2.1 og 2.2 (side 20) er den valgte placering en relativ dårlig placering i forhold til vindressourcer, når der sammenlignes med andre placering i Svendborg Kommune – herunder også placeringer, der ligger udenfor kystnærhedszonen. Der er altså ikke en konkret funktionel begrundelse for den valgte placering.

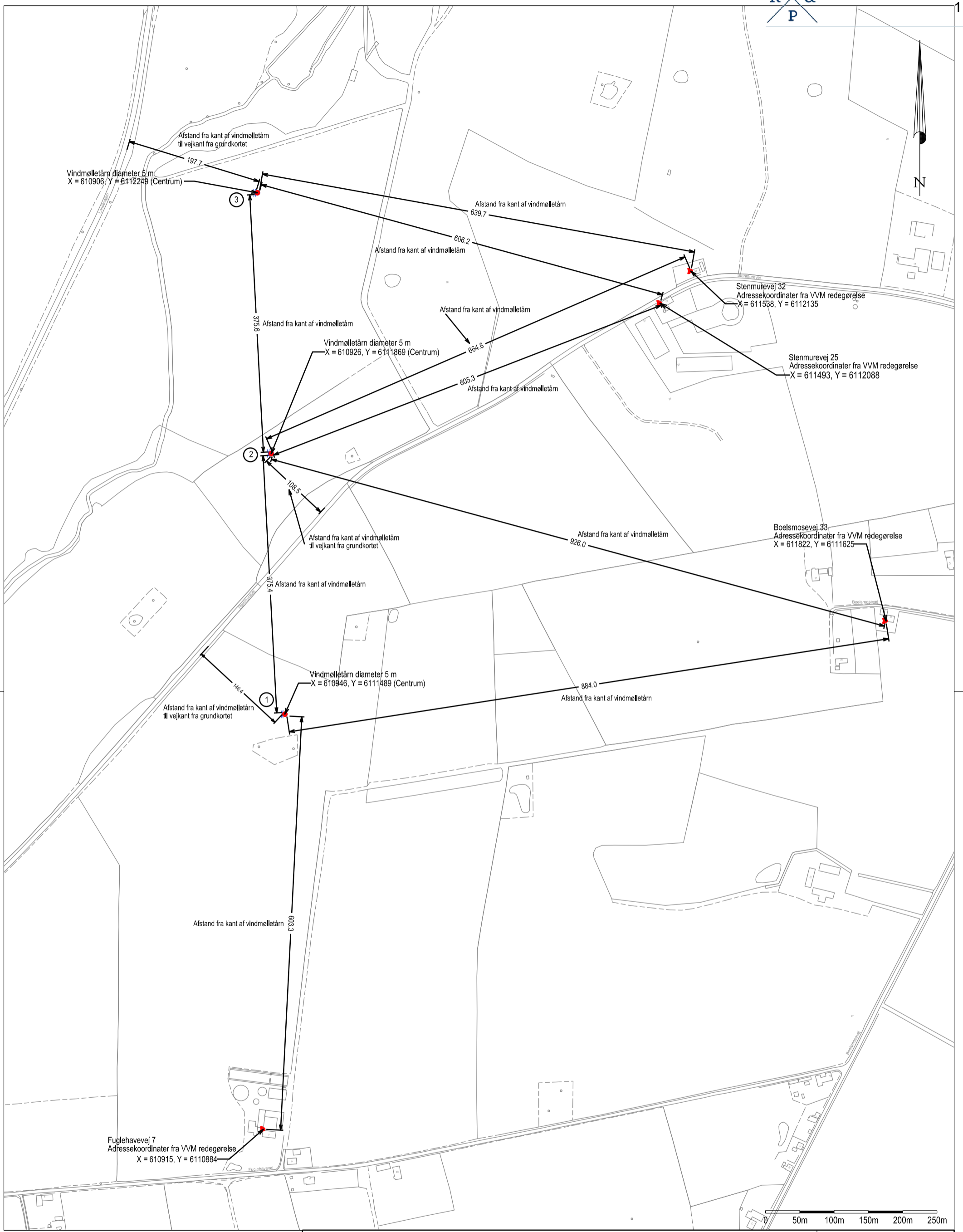
De planlægningsmæssige begrundelser er tilsvarende kun relevante på et generelt grundlag. Der er ganske givet en række andre placeringer – også i Svendborg Kommune – hvor befolkningstætheden og afstanden til byområder er sammenlignelig med området ved Broholm. Det er imidlertid ikke afklaret, da miljøkonsekvensrapporten ikke indeholder beskrivelser af alternativer (som det ellers er krævet, jf. miljøvurderingslovens § 20, stk. 2, nr. 4). Placeringen ved Landevejen ses ikke at være et planlægningsmæssigt relevant hensyn. Der er altså ikke nogen konkrete planlægningsmæssige hensyn, der taler for at vindmøllerne skal placeres ved Broholm fremfor andre steder i kommunen.

Det fører samlet til, at placeringen indenfor kystnærhedszonen vil være i strid med planlovens §§ 5 a og 5 b.

-0-

København, 14. august 2020

Mads Broe Trustrup
Advokat

Broholm, vindmøller m.m.		Dato: 6. august 2020
J.nr.: 2027072 / ja Målf.: 1:5000 / A3H Koord.sys.: UTM 32N / ETRS89		Rev.dato:
 <p>Landinspektører A/S</p>		Klaus Weitemeyer Landinspektør
© SDFE - © Geodatastyrelsen - © Cowi A/S		www.geopartner.dk +45 70 12 10 11 CVR: 20014784

From: Henning Andersen
Sent: Fri, 14 Aug 2020 15:01:27 +0200
To: Svendborg Kommune - Plan
Subject: Hørings svar vedr. opstilling af kæmpevindmøller nær Broholm Slot

VEDR. PLACERING AF KÆMPEVINDMØLLER NÆR BROHOLM SLOT

Følgende indsigelse vil indeholde et politisk-økonomisk afsnit, et afsnit om natur og miljø og et afsnit om konsekvenser for beboerne i nærområdet.

POLITISK:

Argumentet for at opstille tre 150 m. høje vindmøller er, at Svendborg Kommune har tiltrådt en "grøn aftale" vedr. "grøn energi". Denne aftale sigter ikke specifikt på flere vindmøller! Der er andre muligheder, som ikke lader til at være blevet overvejet, da SYNERGI fremsatte sin ansøgning. Det andet argument der fremføres er, at "erhvervsudviklingen", senest 2030, vil stå i behov for energitilførsel - der kva de politiske beslutninger skal være "grøn".

Til dels kan det være en skrøbelig position, at ville spå om fremtiden. Værrer er det, at "man" - i mellemtiden (altså indtil den forhåbende "fremtid" indfinder sig) - slet ikke kan bruge den energitilførsel i Svendborg. Behovet findes ikke - eller det undersøgt, at det gør?

El kan - som bekendt - ikke gemmes, hvorfor produktionen - indtil den profeterede "erhvervsudvikling" indtræder - udelukkende kommer vindmøller-ejerne til gode.

Med andre ord vil Svendborg Kommune støtte et "privat initiativ", der kun i yderst begrænset omfang har nogen økonomisk betydning for andre end vindmølleejere.

Derudover finder jeg det direkte sjofelt når SYNERGI og politikere er rørende enige om, at hvis disse vindmøller generer nogen, så er man jo ikke tvunget til at bo der. Man kan bare flytte. Og SYNERGI vil gerne købe ens ejendom (til opstilling af flere vindmøller?)

Samtidig er det - øjensynligt - meningen, at adskillige almindelige vindmøller, i nærområdet, skal afmonteres, for at tækkes en eller anden lovgivning. Hermed desavouere man lokale initiativer i forhold til "grøn energi", mens man næsegrus falder for SYNERGIs projekter.

Iøvrigt fremgår det tydeligt af Risøs kort over vindpåvirkning, at NETOP sydøstfyn er det mindst produktive sted, at opstille vindmøller.

NATUR OG MILJØ

Svendborg Kommune har - gennem de sidste tyve år - arbejdet meget ifht. naturgenopretning. Med meget positive resultater. Adskillige biomer er genoprettet, og mange inherente dyrearter er vendt tilbage til området "Gudme-Lundeborg-linien".

Men hvis man tror, at miljøet således skulle være stabiliseret, og kan klare et hvilket som helst tryk, så er det ikke "genopretning" man har gang i, men derimod "afvikling".

Tre kæmpevindmøller er et drastisk indslag i miljøet, uanset de økonomiske argumenter for en opstilling af disse. Og jeg finder det forkasteligt, at Svendborg Kommune vil acceptere et sådant tiltag, idet de sidste tyve års "natur genoprettelses-politik" hermed er spildte penge. Spildt liv. Spildt tid. Derudover vil jeg påpege, at lokalområdet, hvori møllerne påtænkes opstillet, er rigt på oldtidsfund, hvorfor jeg kraftigt henstiller til, at man kontakter Nationalmuseet for en udredning, hvilket næppe er blevet gjort. Heller ikke Danmarkshistorien tages der hensyn til!

KONSEKVENSERNE FOR BEBOERNE I NÆROMRÅDET

Det kan ikke være ukendt, uanset om man er politiker eller embedsmand, at der foreligger undersøgelser af den påvirkning vindmøller i den størrelse har på beboere i en radius på adskillige kilometre. Ellers er jeg sikker på, at andre høringssvar og protester, kan oplyse om det.

Og jeg er fuldstændig enig i de synspunkter disse protester og høringssvar giver udtryk for.

Men der er et andet aspekt, der er højst kritisabelt:

Der tales (jo) meget i Svendborg Kommune om "Borgeren i centrum" og "cittaslow". Jeg skal forbigå, at hverken Lars Kronshagen eller Carl-Christian von Plessen er borgere i Svendborg, men alligevel påpege at de åbenbart er mere "i centrum".

I stedet vil jeg henlede opmærksomheden på, at man risikerer et yderst negativt cash-flow (faldende ejendomspriser = ikke attraktive ejendomme), samt voksende mistillid til at kommunalpolitikere har "borgeren i centrum", men nærmere har øje for virksomhedsejeres tarv. Jo større, jo bedre. Så man burde måske skifte motto?

AFSLUTTENDE KOMMENTARER

Jeg er meget bekymret for, at hele "øvelsen" omkring opstillingen af disse kæmpe vindmøller, har meget lidt at gøre med "grøn energi", men mere med økonomi. Jeg tænker i denne forbindelse på diverse tilskud, afskrivninger, subsidier, støtte ved "vindfrie dage" eller "ingen afsætning", EU-støtte, Statsstøtte ("Grøn Energi"), egnsudviklingsstøtte, der udelukkende vil komme ejerne til gode. Og i mellemtiden kan ganske almindelige mennesker, alle dyrene, hele miljøet, få lov til at lide under "behovet for Grøn Energi" - og "borgeren i centrum".

Det er IKKE godt nok! Tænk igen.

STORT "NEJ" TIL KÆMPEVINDMØLLER VED BROHOLM SLOT

Henning Andersen
Boelsmosevej 24 (1,5 km væk fra de projekterede vindmøller)
5883 Oure

61 45 49 02